

16. ZBOR AKTIVISTOV IN BORCEV NOB GORENJSKIH OBČIN V MENGŠU:

Veličastno in množično — kljub dežju

Jubilejni Zbor aktivistov in borcev NOB gorenjskih občin, ki sta ga pripravila OK SZDL Domžale in Krajevna konferenca SZDL Mengeš v spomin na 40 letnico prvega srečanja na Jelovici, je minil v deževnem vremenu. Vendar pa vreme kljub vsemu ni pokvarilo izjemno slovesnega vzdušja borčevskega praznika, ki so ga frontni delavci iz Domžal in Mengeša pripravili v izredno lepem ambientu pod Gobavico ob šoli narodnega heroja Matije Blejca — Matevža.

Uvodne misli in pozdravne besede je udeležencem zbora (zbralo se jih je več kot 2000) namenil po pozdravu pionirjev Osnovne šole Matija Blejca Matevža predsednik OK SZDL Miro Ukmnar.

Slavnostni govornik je bil dr. Marjan Rožič, predsednik Zvezne konference SZDL Jugoslavije. V svojem govoru je med drugim opozoril na najbolj pereče, aktualne okoliščine družbenega, gospodarskega in političnega delovanja, začrtal pa je tudi naloge, ki jih frontna organizacija in vse subjektivne sile v njej imajo. Iz njegovega govora povzemamo nekaj poudarkov:

Poudarki iz govora dr. Marjana Rožiča:

Preveč je bilo žrtev, trpljenja, uničevanja, da bi lahko pozabili na početja okupatorja in domačih izdajalcev. Svoboda, ki smo si jo priborili, je tako dragocena, da ne more biti predmet nikogar. Te vrednote pa so: **tovarištvo**, ki pomeni posnemanje vsakega v skupnih bojih, prizadevanjih; **skromnost**, ki pomeni, da porabiš nekoliko manj, kot imaš in nekaj prihraniš za jutri; **požrtvovalnost**; ko daš od sebe vse, kar zmoreš, ker tako delajo tudi drugi; **solidarnost**, ko priskočiš na pomoč tovarišu v stiski, ker bo tudi on tibi pomagal, ne prikrivaš pa njegovih napak, jih ne podpiriš, marveč si do njih kritičen; **osebna in timska iniciativa**, brez katere noben boj, nobeno delo ne more uspeti, vendar je iniciativa organizirana, spodbujevana, nagrajevana itd. Današnje naloge terjajo vse te vrednote. Samoupravljanje brez njih celo ne more obstajati.

Podcenjevati vlogo delavskega razreda, Komunistične partije in demokratično zasnovano in široko Osvobodilne fronte v boju za nacionalno in socialno osvoboditev slovenskega in vseh drugih narodov in narodnosti ni nič drugega kot sejanje simpatij za okupatorjem in vsem tistim, kar je predstavljajo izdajstvo narodnega interesa. Vsaka in tudi naša revolucija ni bila brez napak.

Osnovno je, da smo v osvobodilnem boju zmagali ne le nad okupatorjem, temveč tudi nad mračnimi silami izdajstva in sami zasnovali trdne temelje nove družbe, družbe socialističnega samoupravljanja in osvobodjenega dela, zasnovanega na demokratičnosti in svobodnih načelih, katerih

osnova je človek — delavec, kmet, intelektualec, samoupravljalca — ki postopoma, kljub odporom in težavam, postaja gospodar pogojev, sredstev in rezultatov dela. To pa je prava krona in veličina naših bojev in zmag. Ob tem pa velja poudariti, da so upravičene in zaželene vse tiste kritike na mnoge slabosti v družbi, ki žele stanje menjati, ki spoštujejo doseženo in zahtevajo in doprinašajo napredku in z njimi se srečujemo v mnogih sredinah. Razmere, v katerih delamo in živimo, so težke, ne le pri nas, temveč tudi v svetu, ob tem pa je vse več resnične pripravljenosti delovnih ljudi, da jih združeni v SZDL in samoupravnih odnosih prevladamo.

Motijo se vsi tisti, ki to kritičnost delovnega človeka tolmačijo po svoje in obračajo na svoj mlin — češ, da gre za kritiko samoupravljanja, vsega, kar smo dosegli z osvobodilnim bojem in uspešno povojno izgradnjo in podobno. Ta kritičnost ni nobeno kritiziranje, ni kolebanje ali izgubljanje perspektive na poti socialističnega samoupravljanja. Ta kritičnost je izziv

XVI. Zbor aktivistov in borcev NOV Gorenjske je bil 24. 6. 1984 v Mengšu. Kljub slabemu vremenu se je zbor več kot 2000 udeležencev. Slavnostni govornik je bil dr. Marjan Rožič, predsednik Zvezne konference SZDL.

za povečano aktivnost, da težave in slabosti prevladamo sami, združeni in enotni. Ta kritičnost pa je tudi obveza za vse organe, vodstva in posameznike na odgovornih položajih, da moramo z vso odločnostjo, brez obotavljanja in samozadovoljstva reševati vsa, tudi najtežja ekonomska, politična in druga vprašanja, ki so sestavni del krize, v kateri se nahajamo.

Aktivizem, upornost, borbenost in široko Osvobodilne fronte moramo v današnjih pogojih uporabiti kot spodbudo za povečano aktivnost SZDL v vsakem okolju, zlasti na tistih vsakdanjih vprašanjih, ki so vezana za življenje in delo vsakega človeka. V prevladovanju težav sedanjega časa in razvojnih ciljev lahko napredujemo samo pod pogojem, da vsi delujemo v SZDL kot organiziran, združen in enoten narod.

Povsod moramo uveljaviti produktivno delo in ustvarjalnost, to je, odločno moramo onemogočiti pridobivanje dohodka, ki ne temelji na delu in rezultatih dela, presekati korenine rastočega etatizma in tehnokratizma, saj navzkrižje med etatističnim in

samoupravnim postaja razredno vprašanje. Potrebno je prekiniti s prakso sprejemanja družbenih planov in odločitev tekoče ekonomske politike na volutarističen in subjektiven način, kar vse skupaj spodkopava in onemogoča samoupravljanja in povzroča njegovo zaostajanje, gospodarsko stagnacijo, rušenje enotnega jugoslovanskega trga in pojave izgubljanja perspektive v družbi.

Vedno znova je treba preverjati in z delom dokazovati, da stabilizacija ni siromaštvo, to niso povprečja in restrikcije, to ni sistem, kjer eni delajo, drugi pa zato dobro živijo, to seveda ni kopičenje novih administrativnih predpisov in moči države, še manj trošenja dohodka, ki še ni ustvarjen. Stabilizacija pomeni več samoupravljanja, nove osnove za tak razvoj, ki je zasnovan na združevanju dela in sredstev, pomeni boj za večji dohodek na osnovi povečane produktivnosti dela, sodobne tehnike, in tehnologije, znanosti, informatike in mikroelektronike; to je pot opuščanja ozkih okvirov domačega tržišča in hitrejše, ekonomsko racionalno, toda nujno vključevanje v mednarodno delitev dela. Stabilizacija pomeni — uporabljati vse lastne sile, ki niso majhne in presekati s prakso lažnega bogastva na tujih, dragih in včasih tudi pogojenih kreditih. Stabilizacija pomeni, da se le z bolj produktivnim delom lahko spopademo in obvladujemo inflacijo in vsa zla, ki jih le ta nosi s seboj.

V uresničevanju dolgoročnega programa ekonomske stabilizacije dosegamo nekatere pomembne rezultate, toda z doseženim ne moremo biti zadovoljni, saj smo marsikje šele na začetku. Hitreje moramo prevladovati slabosti v gospodarjenju, v samoupravnih odnosih obvladovati cene, investirati predvsem tja, kjer lahko pričakujemo večje rezultate v izvozu, doseči bistveno ugodnejši položaj delavcev in združenega dela v razpolaganju z dohodkom in še bolj odločno pospeševati vključevanje v mednarodno delitev dela.

Uresničevanje stabilizacije zahteva povečano idejnopolitično delovanje vsake organizacije in člana Zveze komunistov in večjo enotnost članov ZK ne le na besedah, stališčih in zaključkih, temveč predvsem pri vsakdanjem delu.

Vse bolj postaja jasno, da je nemožne uresničevati politiko stabilizacije tako, bodo tistim, ki produktivno

delajo in dobro gospodarijo, realni osebni dohodki še naprej padali. Prišli smo do tiste spodnje meje, kjer se izgublja ekonomska spodbuda osebnega dohodka za boljše gospodarjenje in se zastavlja vprašanje, kaj je in kaj ostaja motiv gospodarjenja za delavce in strokovnjake v takih pogojih. Zamenariti ekonomski motiv osebnega dohodka pomeni — zadovoljiti se s tem, da delujejo razne prisile v obliki tehnokratizma, kar je v nasprotju z osnovnimi cilji ekonomske stabilizacije.

Smo v situaciji, ki zahteva, da vse dogovorjeno hitreje uresničujemo, da manj govorimo in več delamo ne le v proizvodnji, temveč tudi v administraciji, delegatskih skupščinah, raznih forumih, tudi najvišjih, torej povsod; da uveljavljamo sposobne, delavne, tiste, ki znajo, ki mislijo s svojo glavo in so pripravljeni prevzemati odgovornost in vnašati nove kvalitete v gospodarjenju.

Prav delavski svet in zbor združenega dela naj postanejo žarišče temeljnih sprememb v obstoječi, za delavca neugodni delitvi nacionalnega dohodka, ki je ni mogoče spremeniti le z občasnimi razbremenitvami gospodarstva.

Prav v SZDL naj se vsak počuti svobodnega, v njej naj neguje in razvija svojo ustvarjalnost, svojo osebnost, se druži in tako svojo osebnost bogati z novimi ljudskimi vrednotami. Ljudje ne moremo živeti in delati drug brez drugega, in vse niti povezovalna lahko uspešno uresničujemo v SZDL kot naši fronti, fronti organiziranega ljudstva.

Z zbora so poslali pozdravno pismo Predsedstvu SRS, izročili prapor Zbora aktivistov in borcev NOB Gorenjske, potem ko je predsednik Skupščine občine Domžale Karel Kušar pripel nanj spominski trak.

V kulturnem delu programa so sodelovali vse tri godbe na pihala, pevski zbori: Mešani pevski zbor Jožef Virk Dob, Mešani pevski zbor Domžale, Mešani pevski zbor dr. Tineta Zajca Domžale, Mešani pevski zbor Svoboda Mengeš, Mešani pevski zbor Janez Cerar Domžale, Moški pevski zbor KUD Janko Kernik Lukovica, Moški pevski zbor Tine Kos Moravče, Moški pevski zbor Rudolf Božič Radomlje, Zenski pevski zbor Društva upokojencev Domžale, Dekliški pevski zbor KUD Tine Kos Moravče ter recitatorji Boris Kopitar, Milan Marinič in Marina Rugelj.

Staršem in otrokom pred počitnicami

Zopet se je zaključilo šolsko leto in vaši otroci bodo svobodni cela dva meseca. Šolska vrata so se zaprla in izginil bo vrišč s šolskih dvorišč.

Na vas, dragi starši pa leži velika odgovornost, kako se bodo obnašali vaši otroci med počitnicami. Ne bi bilo prav, da jih prepuščate cesti, še posebno v poznih nočnih urah. Tavanje rodi negativne pojave, katerih priča smo bili tudi v našem okolju, v naši občini. Občinska Zveza prijateljev mladine je naredila podroben načrt o različnih dejavnosti med počitnicami, v katere se lahko vključijo vaši otroci. To so razne športne dejavnosti, plavanje, kolonije, taborništvo, planinarjenje in drugo. To je bilo že objavljeno v Občinskem poročevalcu.

Sedaj je tudi prilika, da se otroci naučijo čistega in svežega zraka ob nabiranju najrazličnejših gozdnih plodov, sadežev in zdravih zelišč. Pri vsem tem pa moramo paziti na pravilen odnos do narave, kajti kulturo naroda cenimo prav po tem, kakšen odnos imamo do narave, ki je naša učiteljica in prijateljica. Pozabiti ne smemo tudi na čistočo našega okolja, v katerem živimo in delamo.

To naj vam bo, dragi starši, kot skromno napotilo, sedaj v počitnicah, ko imate otroke doma, pod vašim nadzorom! Dobro bi bilo, da poznate njihova pota, posvetite jim več prostega časa, kar se vam bo stotero obrestovalo! Pozabiti ne smemo, da so otroci naša bodočnost, naše veselje in žalost, da bodo takšni, kakršne bomo vzgojili!

Otroci so tudi ponos vam, dragi starši, pa tudi šoli in krajevni skupnosti, v kateri živijo in delajo.

Občinska Zveza prijateljev mladine Domžale

Skupno v razreševanju najaktualnejšega

Pred nekaj dnevi so predsedstva treh DPO na skupni seji (v želji, da bi dosegli racionalnost družbenopolitičnega delovanja) obravnavala oceno poslovanja organizacij združenega dela v letu 1984 in aktivnosti po uveljavitvi ukrepov ekonomske politike. V več kot triurni razpravi so bili predloženi tako vsi gospodarsko relevantni podatki, kot tudi razsežnost posameznih problemov in akutnost vprašanj zaostreznih pogojev gospodarjenja.

Ker so sodelovali tudi predstavniki najpomembnejših organizacij združenega dela, je bila razprava tudi zelo konkretna, saj je izhajala iz izrecno izkazanih problemov. Ugotovili so celotno paleto gospodarskih težav, ki se v našem družbenem trenutku pojavljajo. Seveda so ob tem opozorili tudi na tisto, kar združeno delo v občini najbolj teži.

Stalno menjavanje pogojev gospodarjenja dela medvedjo uslugo tistim, ki se z izvozno dejavnostjo ukvarjajo in tistim, ki jo spremljajo. Novi pogoji vedno znova presenečajo, saj se ne moremo nanje pripraviti. Morali bi vedeti za točne devizne možnosti, da bi lahko v vseh aspektih gospodarjenja delovali dolgoročneje.

Nujno je zagotavljati vsaj majhen del deviz za nakup novih tehnologij, saj sedaj že opazno zaostajamo. To zahtevo do posodabljanja tehnologije mora postaviti delegatska skupščina.

Seveda pa mora o vseh problemih in vseh aspektih gospodarjenja in posledicah biti obveščen sleherni delavec. Tu je bilo storjenega premalo, saj ponekod tudi najpomembnejše informacije do delavca niso prišle.

Iz razgovorov, ki so bili opravljeni v DO in na podlagi podatkov o poslovanju v prvih petih mesecih letošnjega leta, je moč ugotoviti, da so bila gibanja v gospodarstvu ugodna.

Kako je s proizvodnjo?

Obseg proizvodnje se je v primerjavi z enakim obdobjem preteklega leta povečal za 7%. Največji porasti so bili doseženi v Papirnici Količevo, Heliosu, Induplati in Tosami. Kljub novim sprejetim ukrepom se proizvodnja v primerjavi s planirano v začetku leta ne bo zmanjšala. Po predvidevanjih bo v globalu za občino prsegla planiran nivo. Rast proizvodnje omogočajo zaloge, katerih obseg je v globalu nad optimalnim. Po strukturi posameznih surovin pa je situacija zelo različna. Zaostrije se preskrba s surovinami in repromateriali z domačega trga. Pri zagotavljanju le teh je prisotna vrsta izsiljevanj s strani dobaviteljev. Za razliko od industrijske proizvodnje za druge dejavnosti ugotavljamo, da planiranih rezultatov ne bomo dosegli. To še posebej velja za trgovino in gostinstvo v družbenem sektorju, kjer bo prišlo do zniževanja obsega prometa in storitev zaradi padanja življenjskega standarda in pomanjkanja tehničnega blaga na domačem trgu.

Izvoz je dosežen v predvidenem obsegu

Na področju zunanjetrgovinske menjave so bili doseženi ugodni rezultati. Izvoz se je v globalu povečal za 37%, od tega na konvertibilno tržišče za 19%. V globalu bodo plani izvoza iz resolucije, ki predvideva 20% rast, doseženi. V strukturi glede na klirinško in konvertibilno območje pa bo prišlo do odmikov. V delovnih organizacijah Tosama, Slovenijalec in Helios bo s planom sprejet konvertibilni izvoz presežen. Negativno odstopanje od začrtovanih pa pričakujemo v Toki in Papirnici. V Papirnici bo prišlo do manjše realizacije zaradi izpada tržišča v Iranu, v Toki pa zaradi preusmeritve izvoza na klirinško območje.

V vseh organizacijah združenega dela ocenjujejo, da je sedaj veljavni odstotek deviz, s katerimi razpolagajo spodnja meja in bi vsakršno zmanjševanje negativno vplivalo na izpolnjevanje izvoznih planov. Izvršni svet si bo v okviru možnosti prizadeval uresničiti zahtevo organizacij združenega dela Slovenijales, Induplati, Helios, Tosama in Papirnica, da bi del (10%) razpoložljivih deviznih sredstev uporabili za nakup investicijske opreme.

Podatki o finančnem poslovanju

Zaradi sprejete politike na področju cen se bodo ne glede na vse poslovne ukrepe, v organizacijah združenega dela spremembe odrazile na počasnejši rasti celotnega prihodka in dohodka. Zaradi pomanjkanja lastnih obratnih sredstev bodo večje obrestne mere vplivale na dodatno zaostajanje rasti čistega dohodka. Posledica bo zmanjšanje sredstev za izboljšanje in razširitev materialne osnove dela, ki so že sedaj minimalno naraščala.

Zaradi pokrivanja tečajnih razlik se bo dodatno zaostrišlo poslovanje v tistih organizacijah združenega dela, ki imajo obveznosti do tujine (Papirnica, Filc) in pri tistih organizacijah združenega dela, pri katerih je uvoz večji od izvoza.

Zaradi pokrivanja zakona o začasnih prepovedi razpolaganja z delom družbenih sredstev za izplačevanje osebnih dohodkov v letu 1984, je bila v razpravah posebna pozornost posvečena likvidnosti problematiki v organizacijah združenega dela in možnega poslovanja z izgubo. Po prvem tromesečju letošnjega leta so poslovali z izgubo SGD Beton Zagorje TOZD Gradnje

Domžale, Papirnica Količevo TOZD Bistrakarton, Mlinostroj in Napredek TOZD Grosist. Skupna izguba je znašala 46 milijonov dinarjev. Ocenjujemo, da v Mlinostroju in Napredek TOZD Grosist problem izgub ni pereč, ker je le ta nastala zaradi neplačane realizacije, v preostalih dveh TOZD-ih pa bodo izgubo po predvidevanjih izkazali tudi ob koncu leta, vendar bo pokriva v okviru delovnih organizacij.

Na področju likvidnostne problematike ocenjujemo, da se bodo razmere v drugem polletju v primerjavi s prvim polletjem zaostriže.

Ugotavljamo, da se povečuje obseg meničnega poslovanja, še posebej pa je likvidnost problematična v tistih organizacijah združenega dela, ki imajo velike kreditne obveznosti. Povečuje se obseg kreditiranja preko organizacij združenega dela, ker se uporabljajo običajno višje obrestne mere kot v sistemu poslovnih bank. K slabši likvidnosti bo prispevalo tudi slabšanje razmerja med cenami vhodnih surovin in končnih proizvodov, tako imenovano „zdrževanje in snavljanje sredstev“. V primerjavi s preteklimi leti tudi v občini ugotavljamo, da so obveznosti naših organizacij združenega dela iz poslovnih razmerij večje do terjatev. Zaostrena situacija bo zaradi pomanjkanja obratnih sredstev glede na red velikosti v Tekstil TOZD Filc, SGD Beton Zagorje TOZD Gradnje Domžale, Papirnica Količevo, Napredek, Agroemona TOZD Prašičereja in TOZD Poljedelstvo Govedoreja, ki so že doslej najemale kredite za izplačilo osebnih dohodkov. V teh organizacijah združenega dela so bila v pretežni meri angažirana sredstva občinskega rezervnega sklada.

Na področju devizne likvidnosti trenutno LB – Banka Domžale s svojo poslovno politiko in prilivi od izvoza na konvertibilno območje omogoča pokrivanje zapadlih obveznosti do tujine. V februarju je bila pokrita obveznost Papirnice Količevo, za pokritje obveznosti Tekstil TOZD Filc v juniju pa so tudi zagotovljena devizna sredstva. Uspešno se je reševalo tudi tekoče poslovanje s tujino. Na zadovoljivo devizno likvidnost so v prvem polletju vplivali prilivi do realiziranega izvoza v letu 1983, zdrževanje deviz in odkup deviz od občanov. V letu 1984 se bo del obveznosti naših organizacij združenega dela reprogramiral. Kljub temu se v drugem polletju letošnjega leta pričakuje zaradi obstoječih in novih obveznosti iz naslova blagovnih kreditov večje težave v vzdrževanju devizne likvidnosti. Vseh obveznosti v drugem polletju ne bo mogoče pokriti le s prilivi od izvoza.

Investicije

Od večjih gospodarskih investicij se v občini izvajajo investicije v Slovenijalesu, Tosami na področju industrije ter melioracije ob Rači na področju kmetijstva. Tik pred začetkom sta investicije v Agroemoni TOZD Prašičereja in izgradnjo silosnih kapacitet in v Heliosu v proizvodnjo umetnih smol. Vse investicije so v skladu s kriteriji, sprejetimi v srednjeročnem planu. Na nove investicije, za katere še niso izločena finančna sredstva, bodo bistveno vplivala določila novega zakona o zagotavljanju trajnih virov obratnih sredstev.

Na področju negospodarstva se za investicije ne uporabljajo kreditna sredstva bank. Investicije se izvajajo iz lastnih sredstev in iz sredstev samoprispevka.

Zaposlovanje – stalno okrog 100 nezaposlenih?

Že konec preteklega leta se je v občini prekinila stagnacija števila zaposlenih, ki se tudi v letošnjem letu povečuje. V občini ni problema brezposelnosti. Število brezposelnih že več let stagnira in se giblje okoli 100, med temi je več težko zaposljivih invalidnih oseb. Ugotavljamo celo, da postaja zaradi

večjega števila upokojitev (redne in invalidske) in večjih potreb organizacij združenega dela pomanjkanje delavcev pomemben omejitveni faktor pri povečanju proizvodnje. Potrebam ne ustreza tudi kvalifikacijska struktura iskalcev zaposlitev. Vzroke za takšno stanje je moč izkazati v neustreznem planiranju kadrov. Novi delavci se zaposlujejo v nasprotju z dogovorom o zagotavljanju minimalnih življenjskih pogojev in z neustrezno kvalifikacijo. Kadri bodo v naslednjem srednjeročnem obdobju bistveni omejitveni faktor pri planiranju razvoja v občini. Mreža šol in kapacitete

da je neto osebni dohodek v občini nad republiškim povprečjem, ocenjujemo, da sprejeti samoprispevek ne povzroča prevelike obremenitve življenjskega standarda.

SIS Materialne proizvodnje

V letošnjem letu se programi SIS materialne proizvodnje izvajajo v skladu s sprejetimi plani. S samoupravnimi sporazumi o temeljnih planov za srednjeročno obdobje 1981-1985 so bile sprejete fiksne prispevne stopnje za financiranje teh dejavnosti. Zbrana sredstva so bila odvisna le od rasti

Si skupne seje predsedstev DPO

vpisa zaenkrat ne sledijo potrebam združenega dela. V občini primanjkujejo predvsem delavci kemične, papirne in tekstilne stroke (Lek, Induplati, Filc, Mojca, Papirnica).

Preskrba – urejen sistem blagovnih rezerv

Razmere na področju preskrbe so v letošnjem letu ugodne. Zadovoljiva je bila preskrba z osnovnimi življenjskimi proizvodi, pomanjkanje pa je bilo čutiti pri tehničnem blagu in gradbenem materialu. Za dolgoročneje rešitve tega področja smo v občini v mesecu maju ustanovili SIS za preskrbo. Z uvedbo prispevka iz osebnih dohodkov smo sistemsko rešili problem financiranja blagovnih rezerv, z izgradnjo skladišča v Jaršah pa zagotovili prostorske pogoje za izboljšanje preskrbe.

NEGOSPODARSTVO

Družbene dejavnosti

Na področju družbenih dejavnosti so se sredstva gibala v skladu s sprejetimi zakonskimi predpisi.

V prvih treh mesecih letošnjega leta je bila poraba sredstev v družbenih dejavnostih omejena tako, da so bila sredstva v primerjavi s poprečjem preteklega leta povečana za 19%. Takšna omejitev je povzročala težave pri delu izvajalcev s tega področja zaradi pomanjkanja sredstev za usklajevanje rasti sredstev za osebne dohodke za gospodarstvom. Največje težave so ponovno prisotne na področju zdravstva, saj je imela zdravstvena skupnost po periodičnem obračunu za prvo trimesečje 35 milijonov dinarjev izkazane izgube. Poleg zdravstva je v občini prioriteto področje tudi osnovno izobraževanje. Kot osnova za razreševanje problematike v zdravstvu in šolstvu v občini Domžale bo služila analiza, ki bo prikazala dejanski položaj zdravstvenih delavcev in delavcev v osnovnem šolstvu v primerjavi s stanjem v občini in v republiki.

V letošnjem letu bomo v skladu s sprejeto resolucijo zagotavljali 20% počasnejšo rast sredstev za skupno porabo za rasti dohodka v gospodarstvu. Ker je ocena inflacije višja kot ob začetku leta, se v septembru predvideva valorizacija programov. Zaradi zmanjševanja življenjskega standarda bo potrebno v okviru centra za socialno delo na podlagi enotnih evidenc socialnih pomoči ugotoviti dejansko stanje socialno ogroženih občanov. Ocenjujemo, da bo potrebno za realizacijo te naloge povečati sodelovanje organizacij združenega dela, krajevnih skupnosti in socialnega skrbstva. V mesecu aprilu letošnjega leta smo z referendumom izglasovali četrti samoprispevek. V aktivnostih, ki so potekale v občini glede oblikovanja programa, so bila obravnavana tudi vprašanja, ki se nanašajo na posledice, ki bi jih povzročila dvoodstotna obremenitev osebnih prejemkov delovnih ljudi in občanov. Glede na to, da smo v letošnjem letu ukinitelj občanov davek iz osebnega dohodka, da so obremenitve bruto osebnih dohodkov iz družbenih dejavnosti najnižje v SR Sloveniji

V organizacijah združenega dela je potrebno:

- proučiti obseg surovin in reprodukcijskega materiala, nedokončane proizvodnje in zalog končnih izdelkov ter sprejeti programe in ukrepe za njihovo optimaliziranje
- proučiti organiziranost in ureditev odnosa med temeljnimi organizacijami združenega dela, delovnimi organizacijami in višjimi oblikami povezovanja dela in sredstev, predvsem v reprodukcijskih celotah.

- racionalizirati proizvodnjo, zmanjševati stroške, racionalno uporabljati surovine in reprodukcijske materiale, skupno nastopati v tujini.

- stalno prilagajati proizvodne programe zahtevam inozemskih kupcev in zaostriži kontrolo kvalitete ter ročnost dobav. Tiste organizacije združenega dela, ki še ne izvažajo, morajo povečati prizadevanja za vključevanja v mednarodno menjavo.

- Organizacije združenega dela, ki bodo zaradi restriktivne politike cen morale ukiniti ali preusmeriti proizvodnjo, je potrebno izdelati posebne analize, iz katerih bo razvidno, da so v dosedanjih aktivnostih bili izkoriščeni vsi notranji ukrepi.

- Pripraviti programe ukrepov za učinkovitejšo gospodarjenje (produktivnost izkoriščanja kapacitet, način zagotavljanja surovin in reprodukcijskih materialov, zmanjševanje materialnih stroškov itd.) kot pogoj za zmanjšanje pritiskov za povečanje cen.

- Oceniti pogoje poslovanja glede na cene vhodnih materialov in cene lastnih končnih izdelkov ter po potrebi sprejeti program ukrepov za prestrukturiranje proizvodnega programa, ki bo zagotovil uspešno poslovanje.

- Izdelati programe odpravljanja primanjkljaja trajnih in dolgoročnih virov obratnih sredstev.

- Izdelati načrte gibanja sredstev (likvidnostnih planov) in pripraviti celovite ukrepe na področju izvajanja vseh poslovnih funkcij za vzdrževanje tekoče likvidnosti pri poravnavanju obveznosti.

- Statusno urediti in materialno motivirati raziskovalno in inovativno dejavnost.

V mesecu septembru bomo z valorizacijo programov zagotovili gibanje sredstev za SIS v skladu z resolucijskimi določili. Izvajalcem s področja družbenih dejavnosti se akontacije povečajo takoj, da bo možno tekoče usklajevati rast sredstev za osebne dohodke z rastjo v gospodarstvu in pokrivati materialne stroške. Zaradi realnega padanja sredstev je potrebno v SIS pripraviti programe racionalizacije.

Občinski sklad skupnih rezerv naj premostitveno zaradi likvidnostnih problemov kreditira predvsem Tekstil TOZD Filc, SGD Beton TOZD Gradnje Domžale in Papirnico Količevo.

Za dodatno razreševanje problemov v Betonu naj se v skladu s predpisi zaradi visoke inflacije priznajo dodatni stroški gradnje in odpis ali delni odpis obresti za avanse, s čemer se bo pokrila predvidena izguba 10 milijonov dinarjev.

LB Banka Domžale naj zaradi deviznega ravnovesja nadaljuje z odkupom deviz od občanov in jih namenja za pokrivanje obveznosti iz naslova tujih investicijskih kreditov.

Ustanovljen je iniciativni odbor:

Aktiv borcev NOV med obrtniki

Na že nekaj srečanjih obrtnikov je bila že nekajkrat izražena zahteva organizirati aktiv nekdanjih borcev in aktivistov v obrtnem združenju v Domžalah. Kaže, da je ta pobuda tačas tik pred uresničitvijo.

Pred nedavnimi so se na seji srečali nekdanji borci in aktivisti. V imenu Občinskega odbora ZKB Domžale jih je pozdravil predsednik Alfonz Avbelj – Savo. Poudaril je, da je v ustreznih aktih oblika združevanja borcev v aktivne predvidena in da uresničujejo lepo pobudo.

Z ustanovitvijo aktiva, ki ga nameravajo formirati, bodo skušali prispevati k perečim vprašanjem obrtniškega dela, tretmana njihovega položaja ter zagotoviti pogostejše politično delovanje med obrtniki.

Ustanovili so iniciativni odbor, za predsednika tega odbora, ki bo pripravil vse potrebno za ustanovno skupščino, pa so imenovali Vinka Kuntariča.

Obrtniki – borci želijo in pozivajo tudi v našem časopisu, da se jim pridružijo vsi tisti obrtniki, ki so delovali v NOV; posebej želijo, da se priključijo upokojeni, člani združenja. To vabilo namenjajo, ker želijo vključiti čim večje število tistih, ki v aktiv po svojem delu med NOV sodijo. Vse podatke nudijo na obrtnem združenju in pa na občinskem odboru ZKB Domžale, ki je nosilec in koordinator pri ustanavljanju aktiva borcev NOV med obrtniki.

B.

16. srečanje aktivistov in borcev v Mengšu

Vse prisotne je na XVI. Zboru aktivistov in borcev NOV Gorenjske uvodoma pozdravil Miro Ukmar, predsednik OK SZDL Domžale.

Pozdrav pionirjev udeležencem manifestacije.

Dr. Marjan Rožič, predsednik Zvezne konference SZDL Jugoslavije med slavnostnim govorom

Karel Kušar, predsednik SOB Domžale pripinja spominski trak na prapor...

Tradicije in negovanje izročil NOB se v domžalski občini nenehno preneša na mlade, ki so se zbora udeležili v številu.

Razširjanje aktivnosti ZRVS med občani

Po sklicu občinske organizacije ZRVS, ki pred časom in uspel, so sklicali programsko volilno konferenco dne 25.6.1984. V pripravah na konferenco je bilo izdelano poročilo, ki je dobro in v pregledni obliki zajelo vso širino dela organizacije, v večji meri se uresničujejo cilji aktivnosti v drugih sredinah, ki so bili postavljeni na zadnji programsko volilni konferenci.

Resda se ob tem niso izkazali povsod enako, saj bi denimo v nekaterih delovnih organizacijah, krajevnih skupnostih lahko rezervne starešine opravile opaznejšo vlogo. Prav tako bi lahko komisije pokazale več aktivnosti.

Glede na specifično dejavnost se kažejo naloge pri ohranjanju tradicij NOB, terenskem delu, koder bi lahko vključili izkušnje NOB (le te bi bile ura zgodovine in vaja hkrati). Lahko bi se vključili v mnoge oblike negovanja in ohranjanja tradicij.

Nalog, koder bi se starešine ZRVS lahko vključile, pa je še več. Mnogo je različnih manifestativnih prireditev, nepokritega krajevnega aktivističnega dela in drugega. Očitno je, da je občinska organizacija ZRVS opravila svoje delo, da pa ga krajevne organizacije niso v celoti, zato ostaja to slej ko prej glavna naloga za delo v prihodnje. Medtem ko smo obrambno uspo-

sabljanje mladih na šolah razvili v dokajšnji meri, ko potekajo različne interesne aktivnosti, delo v obrambnih krožkih pa kasneje — kot je v razpravi ugotovil predsednik SOB Karel Kušar — te aktivnosti po krajevnih organizacijah ne zadovoljujejo, saj ZRVS v občini na tem področju čaka največje delo. To delo je tudi programska osnova, ki so jo delegati tudi potrdili v celoti. Občinski organizaciji ZRVS zagotavlja še večjo vključenost v vse oblike družbenega življenja, nalaga pa ji kopico zelo aktualnih družbenih nalog, ki jih rezervne starešine imajo zlasti na področju obrambnega usposabljanja.

Ob koncu letne programsko-volilne konference so izvolili vnovič Stanislava Česna, ki je delo predsednika Občinske konference ZRVS Domžale zelo uspešno opravljal že v pretekli mandatni dobi.

Skupina godbenikov — teritorialcev sodelovala na večdnevnem usposabljanju

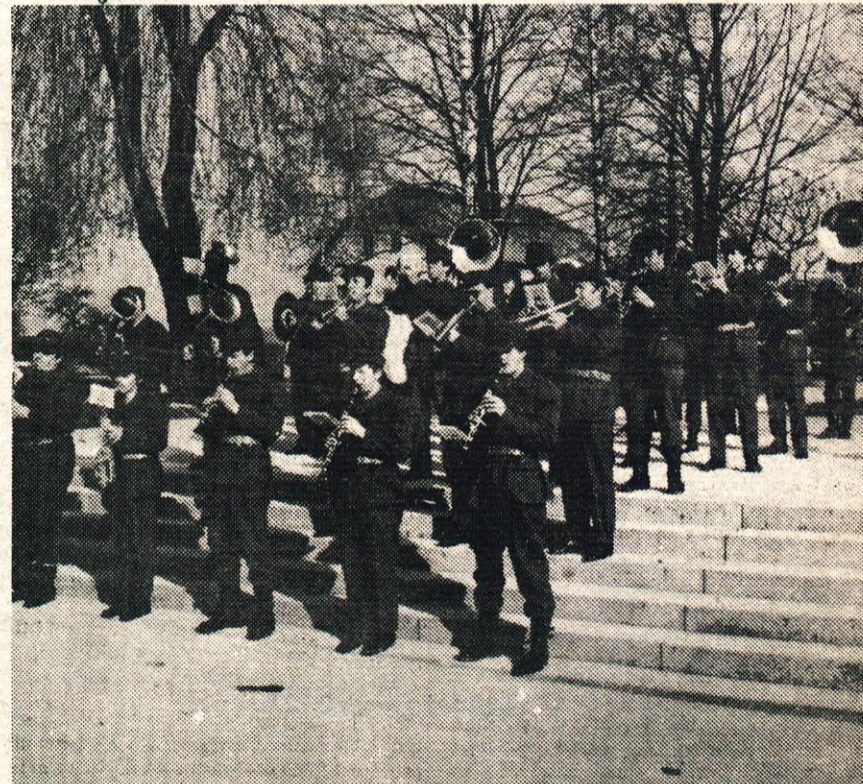
V okviru delovanja enot TO v občini Domžale je že dalj časa rastla ideja o ustanovitvi skupine godbenikov-teritorialcev. Letos so prizadevanja rodila sadove in iz godbenikov domžalske, mengerske ter moravske godbe, pripadnikov enot TO in prostovoljcev, je nastala najbrž prva godba v enotah TO v Sloveniji. Da se je to zgodilo prav v Domžalah in v letošnjem letu gotovo ni naključje, saj godbeniki praznujejo vrsto pomembnih jubilejev, med njimi mengerski orkester slavi 100-letnico razvoja prav v tem letu.

Prvi nastop godbeniko-teritorialcev je bil pred kratkim v Moravčah, ko so sodelovali v zaključnem delu enote Matija Blejca Matevža in na priložnostnem mitingu ob zaključku večdnevnega usposabljanja.

Vodja in dirigent Anton Juvan, znani domžalski kulturni delavec nam je povedal, da so vložili v priprave dosti naporov, čeprav je bilo časa malo. Temeljita priprava programa, ki za začetek obsega 9 skladb, pretežno koračnic in skladb primernih za takšne priložnosti, je bila opravljena na enodnevni vaji v mesecu aprilu. V prihodnosti načrtujejo razširitev in popestritev skladb z vojaško tematiko, ureditev in pripravo partitur in utrditi notranjo organizacijo.

To obliko kulturnega življenja med pripadniki OS bomo v domžalski občini še naprej gojili, saj pomeni ne le ohranjanje tradicij iz NOB, temveč tudi pomembno popestritev v programu usposabljanja in delovanja enot TO.

Besedilo in slika: Sašo Novak

Vaja tudi za godbenike v uniformah...

O kmetijstvu — vsestransko

Komunisti domžalske občine so na 19. seji občinskega komiteja ZKS obravnavali v centralni točki dnevnega reda stanje in strategijo nadaljnjega razvoja družbenega in zasebnega kmetijstva v občini in širšem slovenskem in jugoslovanskem prostoru. Uvod v monotematsko področje obravnave je podal Slavko Čepin, član predsedstva CK ZKS Domžale, sicer zadolžen za uresničevanje nalog ZK na področju družbeno-ekonomskih odnosov v kmetijstvu. Ob tej priložnosti je bilo pripravljeno tudi izredno pregledno gradivo, ki je posredovalo dobro, predvsem pa celovito informacijo o vseh področjih kmetijstva v občini.

Razprava, ki je sledila, je bila zelo izčrpna, saj so v njej sodelovali mnogi člani komiteja. Kaj je bilo v njej poudarjeno?

V vsebinsko bogati razpravi je bilo ugotovljeno, da so bili v domžalskem kmetijstvu narejeni bistveni premiki v proizvodnji hrane, tako med zasebniki, kot tudi v družbenem sektorju. Tako stanje je rezultat zavestne opredelitve izpred nekaj leta — doseči večjo kmetijsko proizvodnjo. Tudi trendi in podatki o dvigovanju kmetijske proizvodnje kažejo, da gre iz leta v leto na boljše.

Pokazalo se je, da reorganizacija kmetijske zadruge poteka prepočasno tako v organizacijskem kot kadrovskem smislu, da bo potrebno dobiti ustreznejše poslovne prostore itd.

Pokazalo se je tudi, da je treba izpeljati postavljeni cilji zlasti v družbenem sektorju, ki naj postane nosilec kakovosti, nadpovprečne ekonomske učinkovitosti, ustrezne tehnologije itd.

V prihodnje je potrebno še vedno posvečati največjo pozornost izpeljavi

melioracij, komasacij, posvetiti je treba največjo skrb nadaljnjim investicijam v kmetijstvo, vprašanjem obrestnih mer, regresiranja opreme ipd.

Navzoči so podali pripombe na izvozno politiko pri koruzi, pšenici, poleg teh poljščin so se dotaknili tudi vprašanja neustrezne politike v zasebnem sektorju.

V večji meri je treba posvetiti pozornost povezovalnim procesom družbene in kooperacijske proizvodnje, poenotenju razdrobljene mehanizacije in rezervnih delov.

V občini želijo okrepiti izobraževanje ob vzporednem praktičnem delu. Bitehnična fakulteta VTOZD za živilorejo denimo vztraja, da postane KPC Jable izobraževalni center za agroživilsko šolo v Kamniku, fakulteto in Kmetijski inštitut. Ob tem je hkrati potrebno pripraviti tudi programe za izobraževanje in usposabljanje

delavcev v kmetijstvu in programov za zasebne kmetijske proizvajalce.

Seveda je nujno, da se v bistveno večji meri posveti pozornost tudi pripravi dokumentov za naslednje srednjeročno obdobje.

Po zaključku razprave, ki je vključila poleg omenjenih še nekatere druge podrobnosti iz kmetijske problematike, so bili sprejeti sklepi, ki opredeljujejo predvsem naloge, ki jih imamo na tem področju za prednostne, če želimo, da bodo trendi napredka v kmetijstvu uresničevani tudi po slej.

B.

NOVI PROGRAM VSEBUJE:

1. Predpisi o varnosti cestnega prometa	50 ur
2. Osnove psihologije z načeli etike v cestnem prometu	40 ur
3. Osnove teorije pouka — didaktika	30 ur
4. Spoznavanje motornega vozila	35 ur
5. Vožnja motornega vozila	5 ur
6. Zgradba in izvedba učne ure — praktično poučevanje	40 ur
Skupaj	200 ur

Marjan Vrtačnik

Ekipa CSŠ na tekmovanju v Loznici: Stojita Sever in Vrtačnik. Sedijo: Štefanič, Višak in Mucic (Foto: I. Lipovšek)

17. festival dela v Loznici (SR Srbija):

Dve bronasti medalji za Center srednjih šol

V počastitev Dneva mladosti je potekal v Loznici festival dela, ki se ga je udeležilo 1570 mladih iz vse Jugoslavije. Tekmovali so v 35 poklicih. V petintridesetčlansko ekipo ljubljanske regije je bilo vključenih tudi pet učencev tretjega letnika kovinarske usmeritve Centra srednjih šol iz Domžal, ki so nastopili v disciplinah: avtoklepar, frezalec, vodovodni instalater, klepar, stavbni klepar. Na koncu tekmovanja se je ljubljanska ekipa okitila z dvema srebrnima in štirimi bronastimi odličji in se za ekipami Loznice, Beograda, Banja Luke in Mariboru uvrstila na peto mesto.

Tole pa so povedali uspešni tekmovalci domžalske šole:

ZELJKO MUCIČ (stavbni klepar): Iz ravne pocinkane pločevine sem moral izdelati odtočno cev. Pred tekmovanjem sem se v šoli pod mentorstvom tovariša Černeta pripravil tri ure. Komisija je ocenjevala predvsem hitrost in natančnost izdelave. Izkazalo se je, da so imeli gostitelji — Lozničani — prednost. Osvojil sem deveto mesto.

TOMO SEVER (klepar): Navodila za tekmovanje so bila precej nejasna in tako sem jih od 1000 točk osvojil 700 ter zasedel 9. mesto. Narediti sem moral lijak. Za vajo sem že v šoli pod vodstvom učiteljev Černeta in Sarca naredil tri lijake. Tekmovalno mesto je bilo odlično urejeno, presenetil nas je sprejem, saj so se gostitelji zares potrudili, da nam je bilo v Srbiji lepo.

ZVONE ŠTEFANIČ (avtoklepar): Iz ravne pločevine sem moral narediti okrasni pokrov avtomobilskega kolesa. Od 1000 točk sem jih zbral 950, ker sem naredil rahlo prevelik upogib. Zasedel sem tretje mesto in osvojil onasto kolajno. Čeprav je

žirija lahko delala precej „po svoje“, moram pohvaliti gostoljubnost Lozničanov. Do medalje mi je pomagal tov. Černe, s katerim sva dva dopoldneva delala pokrove na najrazličnejše načine.

SREČO VRTAČNIK (frezalec): Zaradi prevajalske napake (iz srbohrvaščine v slovenščino in obratno) ni bilo tekmovanja v mojem poklicu. Zato sem, da bi ekipa dobila še kakšno točko, tekmoval kot krojač. Kako se šivalni stroj sploh vključi, mi je povedal Murskosobočan, ki je šival na sosednjem stroju. Osvojil sem predzadnje mesto.

DARKO VIŠAK (vodovodni instalater): V vsaki disciplini je tekmovalo približno petdeset tekmovalcev. Imel sem premalo časa. Pravilno sem moral montirati vodomer. V šoli me je pripravil tovariš Kremzer. Kar dobro mi je šlo, bil sem tretji in si obrisal bronasto kolajno. Za peto mesto je naša, ljubljanska, ekipa dobila 30.000 dinarjev, kar je ravno zadostovalo za prijetno večerjo na poti domov.

Igor Lipovšek

Informacija iz uprave za družbene prihodke občine Domžale:

Odločbe o odmeri davkov in prispevkov bodo občani prejeli kasneje kot običajno

Zaradi številnih sprememb davčnih in drugih predpisov v zadnjem obdobju, bodo nekateri odmerni postopki v upravi za družbene prihodke končani kasneje kot v preteklem letu.

Za odmero davka iz kmetijstva je osnova katastrski dohodek, ki je bil valoriziran šele 28. marca tega leta. Poleg tega se po novem zakonu o invalidsko-pokojninskem zavarovanju uvaja nov sistem obveznega zavarovanja kmetov in članov njihovih gospodinjstev, ki se odločajo za obseg zavarovanja in lahko izbirajo osnove tja do 30/9-1984. Zaradi valorizacije KD se spreminja vrsta drugih predpisov, ki določajo stopnje za obračun obveznosti, uvajajo pa se tudi nove davčne olajšave za oddajo tržnih viškov.

Zato bodo odločbe izdane predvidoma septembra, vendar bosta tretja akontacija (položnice bodo poslani šele koncem julija) in četrta že preračunani na predvideno višino odmerjenih davkov in prispevkov. Za večino zavezančev bosta obe akontaciji bistveno višji in sicer ponovno poudarjamo zaradi valoriziranega katastrskega dohodka in večjih obveznosti za pokojninsko-invalidsko zavarovanje.

Podobno velja za davek na posest stavb in prispevek za zaklonišča ter nadomestila za stavbno zemljišče. Tudi davek od stavb bo za nekaj več kot 40 % višji, ker se je za toliko povečala povprečna gradbena cena stanovanj, ki je osnova za ugotavljanje vrednosti stavb.

Zato bodo na položnicah za tretjo akontacijo zneski nekoliko višji.

Odmera nadomestila za stavbno zemljišče pa je vezana na vsakoletne spremembe tega odloka, ki bo letos predvidoma sprejeta v juliju mesecu.

Tudi obrtniki še niso prejeli odmerjenih odločb za leto 1983, čeprav postopki normalno potekajo. Po novem zakonu o davkih občanov je sistem ugotavljanja davčne osnove in odmere družbenih obveznosti v celoti spremenjen. Nekateri dokumenti (predpisi, dogovor o OD) pa so bili sprejeti šele pred kratkim. Zato je potreben nov, dokaj zahteven program računalniške obdelave, ki se v sodelovanju z nekaterimi občinami intenzivno pripravlja. Zavezanci davka iz gospodarske dejavnosti lahko prve odločbe pričakujejo koncem julija in v avgustu.

Zavezanci, obdavčeni v pavšalnem letnem zensku pa vsi še niso izbrali osnov za zavarovanje po novem zakonu v IPZ. To naj store nemudoma!

Vsem občanom — davčnim zavezancem priporočamo, da v rokih poravnava svoje

družbene obveznosti, ker dosledno obračunavamo 35 % obresti.

Prosimo, da davčni zavezanci to informacijo sprejmejo z razumevanjem.

Direktor
Maks Jeran, l.r.

Člani stalne sestave OŠTO Domžale na strelskem usposabljanju

V okviru usposabljanja članov vseh Občinskih štabov za TO v Ljubljanski pokrajini za TO smo člani stalne sestave OŠTO Domžale dne, 8.06.1984 na Vrhniku ponovno dokazali, da je naša strelska usposobljenost — kot eden od elementov naše vojaško strokovne in psihofizične usposobljenosti na takšni višini, da lahko pričakujemo in dosežemo strelske uspehe tudi izven meja občine.

Člani OŠTO Domžale smo namreč na tem strelskem tekmovanju v ekipni uvrstitvi med vsemi štabi za TO Ljubljanske pokrajine prepričljivo dosegli ponovno prvo mesto (kot tudi prejšnje leto) z odličnimi strelskimi rezultati na avtomatski puški M-70 AB in vojaški pištolo M-63.

Drugo mesto je dosegla ekipa PŠTO Ljubljana, tretje pa ekipa OŠTO Vrhnika. K ekipni uvrstitvi so prispevale tudi posamezne najboljše uvrstitve članov OŠTO Domžale in sicer: drugo in tretje mesto. Srebrno medaljo je osvojila predstavnica nežnega spola Škerjanec Irena, bronasto pa Grmek Dominik.

Za dosežene rezultate smo prejeli pokal in medalje v trajno last in s tem obogatili zbirko „strelskih trofej“ v našem štabu.

Dominik Grmek

Sto let Mengeške godbe so v Mengšu praznovali zelo svečano...

Jubilant: Mengeška godba med sprevedom po Mengeških ulicah

100 let Mengeške godbe

V petek, 15. julija 1984 je bila v avli kulturnega doma v Mengšu otvoritev razstave „Mengeška godba skozi 100 let dela“. Ob tej priložnosti nekaj pesmi zapel priznani Stobljanski oktet. Obiskovalce in goste, med katerimi je bil tudi predsednik Skupščine občine Domžale Karel Kušar, je pozdravil predsednik pripravljalnega odbora, ki je razstavo, ki v pisanih virih in slikah prikazuje prehojeno 100-letno pot Mengeške godbe, tudi odprl. Zahvalil se je tudi postavljalcu te razstave Tonetu Ravnikarju.

Zvečer ob 20. uri je bil v dvorani kulturnega doma v Mengšu jubilejni koncert, ki so ga uspešno izvedli člani Mengeške godbe pod vodstvom kapelnika Francija Lipičnika. Prireditev je uspešno povezoval Boris Kopitar. Za uvod so godbeniki zaigrali jubilejno koračnico Zaloka marš, ki jo je za ta jubilej skomponiral kapelnik Franci Lipičnik. Številne goste in domačine, ki so dvorano napolnili do zadnjega kotička, je nato pozdravil predsednik godbe Lojze Pišek, ki je poudaril, da je 100-letnica za godbenike pomemben in obvezujoč kulturni dogodek. Zato se godba želi oddolžiti vsem, ki so dali širino in vsebino temu dogodku, tako Skupščini občine Domžale, Kulturni skupnosti, Zvezi kulturnih organizacij, Krajevni skupnosti, družbenopolitičnim organizacijam, delovnim kolektivom, društvom ter krajanim.

V nadaljevanju programa je v Gajičevi skladbi Vatuša uspešno nastopila sopranistka Dragica Čarman. V prvem delu pa je godba odigrala še Siciljansko uverturo in Löfflerjev Artisten-show.

Zatem je sledilo razvitje prapora, na katerega so pokrovitelji SOB Domžale in občinske konference SZDL Domžale, Kulturna skupnost in ZKO Domžale, KS Mengeš in KK SZDL Mengeš ter DO Melodija Mengeš, pripeli spominske trakove.

Ob tej priložnosti je predsednik SOB Domžale Karel Kušar med drugim dejal, da je težko v nekaj besedah strniti vse, kar se je na številnih področjih dela dogajalo v zadnjih sto letih, saj je bil čas nastajanja in oblikovanja novih držav, čas dveh svetovnih vojn, krhkega miru, revolu-

cije in družbenih sprememb. Poleg tega je to čas, povezan z narodnim prebujenjem, nastajanjem delavskega gibanja in razredno socialnega boja. Mnogi teh dogodkov so povezani z letom 1884, ko je bila ustanovljena Mengeška godba, eno tistih kulturnih društev, ki so močno vplivali na narodno in kulturno zavest. Važno je tudi to, da je društvo našlo dovolj moči za samohranjanje.

Pomembne govore ob pripenjanju trakov sta imela tudi pokrovitelja predsednik skupščine Kulturne skupnosti Jernej Lenič in podpredsednik ZKO Domžale Danijel Potočan.

Za tem je predsednik pripravljalnega odbora Slavko Pišek izročil prapor Mengeške godbe in dejal, da naj bo prapor simbol stoletnega uspešnega kulturnega poslanstva in hkrati priznanje godbenemu delu. V imenu godbenikov se je za prapor pripravljalnemu odboru in pokroviteljem zahvalil predsednik godbe Lojze Pišek in obljubil, da bodo godbeniki Mengeške godbe pod to zastavo nadaljevali stoletno tradicijo in opravičili zaupanje.

Godbenikom je čestital tudi predstavnik Združenja pihalnih orkestrrov Slovenije Marko Studen in jim izročil zlat lovorjev venec. Čestitke in številna darila so godbenikom izročili predstavniki prijateljskih godb, predstavniki prijateljskih godb, predstavniki družbenopolitičnih organizacij občine, KS in DPO Mengeš ter društev.

Spregovoril je tudi organizacijski tajnik ZKO Slovenije Tone Štefanec, ki je v svojem govoru poudaril velik pomen tega jubileja. Godbenikom je podelil tudi Gallusove značke, ki so jih prejeli:

zlate:

Jagodc Vinko, Kompare Franc, Pišek Slavko, Tomšič Milan, Per Janez, Gorjan Brane, Šink Silvo, Pišek Alojz, Burnik Bojan, Burnik Franc, Kosec Milan, Lomovšek Franc, Mav Maks.

srebrne:

Kalan Brane, Per Jože, Vrhovnik Vido, Malus Edo, Podgoršek Franc,

bronaste:

Avbelj Janez, Žun Franc, Aleš Milan, Kosec Primož, Lukan Brane, Blejc Matjaž, Orel Marjan, Konrenčan Lovro, Kosec Lado, Vuga Aleš.

Podpredsednik pripravljalnega odbora Stane Mlakar je pa izročil plakete Mengeške godbe ob praznovanju 100-letnice godbe. Prejeli so jih:

aktivni člani:

Sitar Vinko, Pišek Slavko, Trobec Marjan, Jagodic Vinko, Gorjan Brane, Gorjan Jože, Kompare Franc, Pišek Alojz, Tomšič Milan, Kosec Milan, Šink Silvo, Per Janez, Mav Maks, Lomovšek Franc.

starejši godbeniki:

Jančigaj Tone, Burnik Franc, Jamšek Tone, Vrhovnik Ivan, Šuštar Maks, Zabret Franc, Mejač Jože, Vrhovnik Feliks, Šklep Janez, Selan Lojze.

kapelniki:

Lipičnik Franc, Kvartič Ernest, Grgasovič Josip.

častni člani:

Gregorc Stane, Semen Ivan, Učakar Gvido, Habe Stane, Ravnikar Tone, Pišek Slavko.

prijateljske godbe:

Domžale, Moravče, Kamnik, Metlika, Vevče, Vogrsko, Tržič.

predstavniki družbenopolitičnih organizacij in društev:

Skupščina občine Domžale, OK SZDL Domžale, Kulturna skupnost Domžale, Zveze kulturnih organizacij Domžale, Krajevna skupnost Mengeš, KK SZDL Mengeš, DO Melodija Mengeš, Glasbena šola Domžale, Alpski kvintet, vsi godbeniki, ki so sodelovali na jubilejnih koncertu pa so prejeli pismena priznanja.

V drugem delu so godbeniki najprej izvedli koračnico Gvida Učakarja Sto let godbe Mengeš, ki jo je častni član Gvido Učakar skomponiral za ta jubilej, zatem Jamaican folk suite, pa Leškovo skladbo Domovini, v kateri sta uspešno nastopila solista Dragica Čarman in Edvard Sršen. V Štruclovih Igrivih trobentah so nastopili solisti Marjan Trobec, Franc Kompare in Joško Per. Odigrali so še Happy polko, za konec še Štruceljevo koračnico Zlatorog.

Godbi sta v imenu KS in ZKO Domžale izročila grafiko Jernej Lenič in Danijel Potočan, kapelnik pa je prejel knjižno darilo.

Marjan Trobec je izročil priznanja v obliki daril tudi predsedniku pripravljalnega odbora Slavku Pišku in kapelniku Franciju Lipičniku. Na zahtevo obiskovalcev je morala godba rednemu programu dodati še dve skladbi.

Za ta pomemben jubilej je bil izdelan ličen jubilejni znak (avtor A. Brojan), izšla pa je tudi bogato ilustrirana brošura, ki jo je pripravil avtor Tone Ravnikar.

V soboto, 16. junija je bila v letnem gledališču uspešna zabavna prireditev ob glasbi Tineta Stareta, ki se je udeležilo mnogo obiskovalcev, predvsem domačinov in okoličanov.

V nedeljo popoldne pa se je po Mengeških ulicah razvil veličasten spreved, ki si ga je ogledal ves Mengeš ter občani bližnje in daljne okolice.

Spreved je krenil izpred Semesadike in zaključil pot v letnem gledališču, ki je bilo mnogo premajhno, da bi sprejelo vse obiskovalce. Na čelu spreveda so bili trije konjeniki v narodnih nošah, pa člani Konjeniškega kluba Krumperk na konjih. Za godbenim emblemom je korakala Domžalska godba, sledile so narodne noše, velik napis 100 let Mengeške godbe, prapor Mengeške godbe, člani Mengeške godbe, častni člani, člani pripravljalnega odbora, starejši godbeniki so se peljali v kočijah in kolesljih, nastopile so ponovno narodne noše, Metliška godba, člani lovskih druščin, godbeniki iz Vogrskega, člani športnih društev, Pihalni orkester Vevče, Taborniki in planinci, Moravska godba, gasilci, prapori, člani Mešanega pevskega zbora Mengeš, ki so se prav takrat vrnili s pevskega tabora v Šentvidu pri Stični, Kamniška godba, pa spet gasilci, Tržiška godba ter ostali udeleženci.

Takega spreveda zagotovo Mengeš še ni videl. V letnem gledališču je vse prisotne v imenu pripravljalnega odbora pozdravil predsednik odbora Slavko Pišek in se vsem zahvalil za razumevanje in podporo. Zatem je vsaka godba odigrala po eno skladbo, na koncu pa so vse godbe skupaj pod vodstvom kapelnika Francija Lipičnika zaigrale skladbo Moja domovina. Godbe so izvajale to skladbo kar med udeleženci te veličastne prireditve, kar je dalo celotni prireditvi še poseben čar.

Ob skupnem nastopu godb so prisotni, ki jih je bilo preko 2000, skandirali s ploskanjem in tako izražali svoje zadovoljstvo. Kapelnik Lipičnik kar ni mogel skriti zadovoljstva.

Čeprav godba v sprevedu kot jubilent ni igrala, so jo številni gledalci zbrani ob pločnikih burmo pozdravljali. Po zaključku koncerta smo lahko poslušali še posamezne godbe, ki so še dolgo igrale v letnem gledališču.

Za veselo družabno prireditev je nato poskrbel Alpski kvintet in humorist Jaka Šimek – Šraufciger. Prijetne melodije so se v letnem gledališču razlegale še pozno v noč.

Tone Ravnikar

planinski kotiček

Planinsko društvo Domžale ima svoje prostore v Krakovski ulici 26 (novo križišče pri Toku). Vse informacije lahko dobite vsako drugo in četrto sredo v mesecu od 19.30 do 20.30 ure v društvenih prostorih.

Mladinski odsek ima svoje sestanke vsak torek od 19.30 do 20.30, alpinistični odsek pa se sestaja vsak četrtek od 19.30 do 20.30, oba prav tako v društvenih prostorih Planinskega društva.

Planinsko društvo organizira tudi izlete v naravo. Informacije o izletih najdete v oglasni omarici PD, ki se nahaja pri občini – in sicer prva oglasna omarica. Izleti so zanimivi, tudi poučni, zato vas vabimo, da se jim pridružite.

Predvideni izleti v mesecu juliju:

- 7. – 8. – julij – Velika planina, Korošica, Ojstrica
- 15. julij – Črnivec, Menina Planina, Tuhinj.

PLANINSKA ORIENTACIJA

V zadnjem letu so se člani MO PD Domžale resneje oprijeli dela na področju planinske orientacije. Do sedaj so to področje obravnavali le pri planinski šoli, v tem letu pa so pričeli tudi s tekmovanji v planinski orientaciji. Načrtno delo je v kratkem času že obrodilo sadove. Ekipe planinske skupine iz osnovne šole Martin Koželj Dob je na področnem tekmovanju dosegla med pionirji četrto mesto, ista ekipa pa je bila na republiškem tekmovanju na Čavmu nad Ajdovščino med sedemnajstimi ekipami osma.

PLANINSKA ŠOLA

Od januarja do maja je bilo v društveni sobi PD Domžale, vsak četrtek zelo živahno. Mladi planinci, 26 po številu, so poslušali predavanja

iz snovi planinske šole. V začetku maja pa je 24 slušateljev planinske šole uspešno opravilo izpite. Mladinski odsek PD Domžale ima tako 24 novih mladih vzgojenih planincev, ki bodo v jeseni svoje teoretično znanje dokazovali tudi na izletih.

MLADINA V GORE

Mladi domžalski planinci smo se v letošnjem mesecu mladosti zbrali na prijetnem srečanju „Mladina v gore“. 19. maja je veliko telovadnico OŠ V.Perko v Domžalah polnil smeh mladih ljudi, ki jih družijo gore. Skupaj smo peli planinske pesmi in navijali za svoje tekmovalce. Šest ekip planinskih krožkov osnovnih šol Domžale in okolice se je pomerilo v šaljivih in spretnostnih igrakah.

Navdušenja je bilo toliko, da smo organizatorji, t.j. Mladinski odsek PD

Domžale, tako srečanje organizirali tudi še v prihodnje.

Utrinki z zimovanja mladih domžalskih planincev, ki ga je organiziral Mladinski odsek PD Domžale na Menini planini od 27. aprila do 1. maja 1984

Na Menino hitimo in vsi se veselimo. Ko gor vsi pridrvimo in smučke vsi dobimo, po hribu se spustimo in vsi po tleh odletimo.

Ze dva dni gor čepimo, snega cel kup dobimo, se kepat vsi hitimo, da par kep v zadnjico dobimo, domov vsi mokri pridrvimo.

V torek žalostni smo, ker z Menine gremo. Adijo gore, sonce, polja, adijo zasneženi breg, še bom prišel k vam, da sveži zrak dobim tam.

Klemen Miklič

Janez Cerar

Katarina Arčon-Zavbi

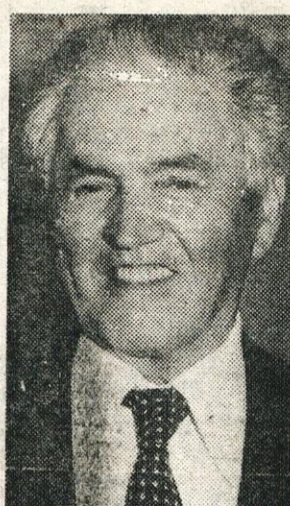
Andrej Šraj

Emil Cretnik

Franc Gorec

Jože Jerman

Drago Kaplja

Radomeljski pevci na gostovanju v ZR Nemčiji:

Utrjujejo medsebojne vezi

Pred nedavnim so v ZR Nemčijo gostovali pevci moškega pevskega društva Rudolf Božič iz Radomelj. V nekajdnevni turneji so nastopili na prireditvi ob 25. maju – dnevu mladosti in sicer kot gostje Jugoslovanskega kluba, peli so na srečanju v koncentracijskem taborišču DACHAU, vzpostavili mnogo pevskih in toplih medsebojnih vezi. Turneja je uspela v vsakem pogledu, saj so v celoti izpolnili kulturno, narodnostno in človeško poslanstvo.

Janez Cerar, predsednik zbora:

Rahla nervoza se nas je lotevala že sredi zime, ko smo zvedeli za povabilo KLUBA JUGOSLOVANOV, da bi sodelovali na njihovi proslavi DNEVA MLADOSTI. Menda je ustaljen običaj, da omenjeni klub vsako leto priredi kulturna in športna srečanja. Tudi letos se je tako zgodilo in imeli smo izredno srečo, da nekateri vplivni zdomci dobro poznajo mesto Domžale in ne nazadnje tudi moški pevski zbor „Rudolf Božič“ Radomlje.

Srečanje v Dachau je bilo nadvse pristrčno, še najbolj pa Prešernova „Zdravljica“, ki je premostila začetne zadržanosti.

Naslednji dan smo se pred nastopom srečali z domačim moškim in mešanim zborom. Moški pevski zbor šteje nekaj manj pevcev kot naš, približno 21 članov, mešani pa seveda precej več. Oba zbora vodi in poučuje isti zborovodja. Vsi smo želeli pričarati poslušalcem nekaj prijetnih minut. Naš pevski zbor je nosil verjetno še nekoliko večje breme, saj ni šlo zgolj za zadovoljstvo poslušalcev, pač pa dostojno zastopanje Jugoslavije.

Po našem skromnem mišljenju ter izjav nekaterih strokovnjakov nam je to tudi uspelo. Enkratni družabni večer so nam po koncertu priredili naši spremljevalci KOVINARJI.

Katarina Arčon-Zavbi, pevodja:

Kaj je pravzaprav uspeh? Glasno ploskanje v dvorani ali osebno zadovoljstvo, navdušenje peščice Slovencev ali pohvala kritike strokovnjaka? Verjetno je uspeh skupek vseh naštetih odmevov.

Topel sprejem pri poslušalcih, ki v večini naše pesmi niti razumeli niso, nam je po Prešernovi „Zdravljici“ vtil pogum in vzpodbudil željo, da kar najbolje opravimo nastop. V nas je kypela slovenska zavest, hoteli smo

predstaviti domačo pesem z ljubeznijo – ponosom.

Dobro in odgovorno pripravljani so se pevci zlihi v eno z menoj, sledili in ubogali so že pogled, ne šele gib. Skupaj še nismo tako zapeli.

Saj uspeh je vedno rezultat sposobnosti pevcev, primerno izbranega programa ter predanega in vestnega dela zbora in zborovodje. Kaže, da smo tokrat združili vse in opravili nalogo po svojih najboljših močeh.

Andrej Šraj, dosedanji predsednik zbora (6 let):

Naša pot v ZR Nemčijo je bila v znamenju kulturnega poslanstva, ki smo ga opravili med našimi ljudmi na proslavi Dneva mladosti. Najbolj zgovorna govornica je govornica pesmi. Stih, ki so bili navezani z njihovo pomočjo, so izredno lepi, saj glasba ne pozna meja. Z našim nastopom smo našim ljudem, tudi takim, ki so tam že desetletja, skupaj z odličnim ansambлом Kovinarji, prinesli košček domovine. Med tujimi ljudmi pa smo navsezadnje izkazali dostojno kakovostno raven zborovskega petja našega radomeljskega zbora.

Emil Cretnik, pevec v zboru:

V radomeljskem pevskem zboru sem že od vsega začetka, to je od ustanovitve dalje. V vseh teh letih pa smo imeli veliko lepih kot tudi temnih obdobij. Prišlo je do mnogih zamenjav zborovodij, kakor tudi pevcev.

V zadnjih letih pa se je stanje precej popravilo. Pridobili smo več mladih pevcev in te zbor še potrebuje, imamo tudi požrtvovalnega in vztrajnega zborovodjo, ki nam vliiva moči in delovnega elana, da se v čimvečji meri udeležujemo vaj.

Mislím, da smo z redno udeležbo na vajah izboljšali kvaliteto petja, kar so nam poslušalci po raznih krajih Slovenije kot tudi v tujini s svojo

navzočnostjo dokazali.

Franc Gorec, tajnik zbora:

Za dobro delo pevskega zbora je potrebno veliko trdega dela, čimveč vaj in nastopov. Vsako leto pripravimo skupaj s pevovodkinjo program nastopov in pesmi, ki jih skušamo preko delovne sezone uresničiti. Poleg strokovnega dela pa nas redno spremljajo finančne težave, ki jih rešujemo s pomočjo ZKO Domžale. Ker pa to še zdaleč ne zadostuje za redno delo, moramo sami prispevati pri nakupu oblek, pri prevozih na nastope in ostalih stroških. Občasno pa nam priskoči na pomoč tudi ljubitelji petja iz okolice.

Jože Jerman, pevec v zboru:

Iz zgodovine petja v Radomljah se posebno spominjam okrožnega pevskega tabora, ki smo ga imeli v Radomljah pri Šporru. Nastopilo je 11 pevskih zborov. Pozneje po letu 1932 smo organizirali pevski odsek Sokola Radomlje, ker smo imeli nov Sokolski dom, ko smo se vsi pevci in pevke vključili v širšo kulturno dejavnost, predvsem v raznih igrah in operetah smo Radomljanom prikazovali

Iz Doba nam pišejo:

Tesno sodelovanje z glasbeno šolo iz Domžal

Odkar obiskujemo prenovljeno in posodobljeno šolo, se vsi učenci in učitelji, z veseljem pet dni v tednu, vračamo vanjo. Pa ne samo zato, ker se moramo v njej učiti o stvarih, ki nas bolj ali manj zanimajo, ampak enostavno zato, ker se v njej dobro počutimo in ker nam šola nudi veliko zanimivih dejavnosti, ki nas s svojo enkratnostjo in pestrostjo učijo že same po sebi, ne da bi se nam bilo treba kaj posebno truditi. Tako pestre so dejavnosti estetskih smerih in med te spada, vsaj na naši šoli, predvsem glasba. Seveda pa ostale dejavnosti

naše požrtvovalno delo. To nam daje še več volje in napredka za nadaljnje uspehe

to, kar smo mogli in znali.

Pozneje smo organizirali pevsko društvo Edinost Radomlje, v katerem smo pod vodstvom pokojnega Rudolfa Božiča nastopali na raznih koncertih svojih in organiziranih drugje.

Posebno se še spominjam zadnjega nastopa pred vojno našega takratnega pevskega zbora Edinost Radomlje, ki smo ga imeli v bivšem Sokolskem domu v Mengšu, ki smo ga zaključili s pesmijo „Na Dan“.

Po vojni smo s takratnimi preostalimi pevci in pok. pevovodjem Božičem šli v Domžale k pevskega društva upokojenec Domžale. Pozneje smo se organizirali v Gasilsko pevsko društvo Rudolf Božič Radomlje.

Pod tem naslovom pojem skoraj 15 let in skušam zbor organizirati tako, da bi pel čim lepše in boljše. Večina Radomljanov pride naše koncerte rada poslušat in nam na teh koncertih daje javno priznanje in odobrava naše požrtvovalno delo. To nam daje še več volje in napredka za nadaljnje uspehe

Drago Kaplja, pevec v zboru:

Radomlje so bile že pred vojno

poznanе po pevski kulturi, tudi po vojni je še več let deloval mešani pevski zbor s pevovodjo tov. Božič Rudolfom. Po večletnem kulturnem mrtvilu smo leta 1970 po zaključnem občnem zboru GD dali pobudo za ustanovitev pevske sekcije, na kasnejši upravni seji pa smo dobili člani Janez Kosmač, Andrej Šraj in jaz zadolžitev realizirati idejo. Organizirali smo sekcijo, ki je delovala do konca leta 1971, nakar smo se na željo članov in več pevcev, ki niso bili člani GD ter v cilju pomnožitve dejavnosti, po občnem zboru dne, 31.1.1972 včlanili v ZKO Domžale, z naslovom Gasilski pevski zbor Radomlje. Temu naslovu smo kasneje še dodali ime Rudolf Božič po zaslužnem že umrlem pevovodji. Kot pri vseh začetkih tudi nam ni manjkalo težav, najsi je bilo to zaradi neresnosti in osipa članstva kot tudi zaradi organizacijskih ozirov. Tako sem moral nekaj časa računovodstvo voditi kar sam. Bilo je tudi par kritičnih trenutkov, vendar smo začetniki vztrajali in nabirali nove člane, tako se je zbor vendarle krepil. Po vrsti so zbor vodili: tov. Stane Habe, Stane Modic, pa zopet Stane Habe, nato tov. Osredkar, Nastran in Tomaž Habe.

Zelo vesel sem, da se je zbor obdržal kljub temu, da nam je bilo speljanih več dobrih pevcev in da še naprejujemo z nadaljevanjem radomeljske pevske tradicije.

uspešnega sodelovanja med šolama prišlo.

Kakšno je to sodelovanje?

Poznate prostore Glasbene šole v Domžalah? Ne? Glasbena šola je v lepí starejši stavbi, ki pa na žalost ne premore toliko učilnic, da bi vanje spravili vse mlade nadobudneže, ki bi se radi seznanili z durovimi in molovimi lestvicami, poleg tega pa še kaj zaigrali.

Pa ste že kdaj popoldne prestopili prag naše šole? Res da se šolska vrata ob treh zaprejo, toda za mlade glasbenike so na stezaj odprta prav popoldne. Postoj na hodniku obiskovalca! Iz glasbene sobe slišiš še neuko udarjanje klavirskih kladiv ob strune, iz knjižnice pa prihajajo na ušesa prijetni zvoki harmonike. Naslednji dan se bodo ti učenci zbrali še pri pouku glasbene teorije in naslednjic jim bodo šle lestvice lažje od rok.

Torej v oddelku Glasbene šole Domžale v Dobo se lahko naučimo igranja na harmoniko, klavir ali orffov instrumentarij ter se spoznamo z osnovami glasbene teorije.

Svojega glasbenega znanja pa mladi glasbeniki prav nič ne skrivajo. Na vsaki šolski proslavi, pa tudi na krajevnih prireditvah, se nam predstavi kar cel harmonikarski orkester s solisti, ki jih vodi in uči tov. Vera Kuste. Orkestru vsi z navdušenjem ploskamo, posebno še takrat, ko zaigra kaj bolj vselega. Ob koncu šolskega leta pa se nam predstavijo vsi učenci Glasbene šole Domžale iz našega kraja na produkciji in takrat lahko ocenimo, kako in koliko so se naučili v preteklem letu. Napredek je viden, tako kvantitativno kot kvalitativno.

Letos se nas na Kulturni dan obiskali gojenci Glasbene šole Domžale. Vodila jih je tov. ravnateljica Milka Živulović. Glasbena predstava nas je navdušila.

Kaj lahko zapišemo za zaključek? Naša šola res ne spada med velike, niti ne stoji v kakem centru, a se kljub temu ne zapira vase. Še kako rada pogleda čez svoje meje. In tako je prav. Oddelek glasbene šole nam prinaša več koristi. Prve so čisto praktičnega pomena, saj je staršem prihranjena skrb, kako spraviti otroke v Domžale, razbremenjena pa je tudi centralna glasbena šola v Domžalah.

Če ne bi imeli svojega glasbenega oddelka, bi bili prav gotovo siromasnejši, kot smo, učenci, učitelji, krajanj in vsi tisti, ki mlade izvajalce tudi slišijo, prikrajšani za glasbeni in estetski užitek.

Marta Keržan

Povabilo izseljencem in zdomcem:

Srečanje izseljencev in zdomcev v Kamniški Bistrici

V soboto, 21. julija 1984 bo Podružnica izseljenske matice Kamnik-Domžale pripravila tradicionalno srečanje izseljencev in zdomcev v prijazni Kamniški Bistrici. Srečanje bo v okviru praznovanj občine Kamnik.

Na srečanje, ki se bo pričelo ta dan ob 16. uri organizatorji že sedaj vabijo izseljence in zdomce, ki bodo v tem času obiskali staro domovino. Poskrbeli bodo za bogat kulturni program, s katerim žele razveseliti naše ljudi, ki si služijo kruh v tujini. Izseljenci in zdomci, obiščite ta prelepi predel naše domovine, ne bo vam žal!

Tone Ravnikar

Ob 40-letnici smrti dr. Tineta Zajca

V prvih mesecih 1944. leta so se partizanske enote na Gorenjskem znatno okrepile z dotokom novih borcev, prostovoljcev in mobilizirancev. Boji so postajali vse srditejši, s tem pa je bilo vsak dan več ranjencev. Zato je okrožni odbor OF Kamnik sklenil, da bo zgradil več novih ambulant. V zvezi s temi nalogami je odhod dr. Tineta Zajca k partizanom marca 1944. leta. Iz Trzina se je odpeljal z avtomobilom, v gozdu pri Lahovčah pa so ga pričakali partizani, med njimi sekretar okrožnega odbora OF Jože Kavčič-Jernač. Krihalu nato so izdelali načrt za bolnišnico, pripravili gradbeni material in izbrali lokacijo, za načrt bunkerjev pa le domnevamo, da je delo dr. Tineta Zajca in tesarja Janeza Brelaha, ki je bil kot tesar zaposlen pri Mejačevih v Komendi, a je bil tedaj že partizan.

Medtem ko so delavci gradili bolnišnico, je dr. Zajc obiskoval ranjene in bojne partizane, ki so se zdravili v raznih ambulantnih bunkerjih v Tuhinjski dolini, Kamniški Bistrici in pod Storžičem.

Dan pred tragedijo je bil dr. Zajc s spremljevalcem Vincencem Malijem iz Most pri Komendi v Kamniški Bistrici. V tamkajšnji partizanski ambulanti je pregledal ranjence, posebno ameriškega letalca, ki je odskočil s padalom, ko je zadeto letalo strmoglavilo na Veliko planino.

Zvečer se je vrnil v kopensko bolnišnico in takoj poslal kurirja k Strcinovi Cilki v Komendo po pošto, časopise in obvestila.

Nekaj dni pred tem je dezertiral partizan Tarzan, ki je dlje partizanal na tamkajšnjem terenu, doma pa je bil iz Lahovč. Razpolagamo z zanesljivimi podatki, da so ga na soboto, 10. junija 1944. leta Nemci nekam odpeljali z avtomobilom, tistega večera pa ni prišel nazaj v kranski zapor, pač pa v kamniški. Ta izdajalec je zvečer označil s sekirico in belimi krpicami krog okrog bolnišnice, ki ga v temi osebje bolnišnice ni opazilo. Zjutraj so zaporniki videli, kako gre partizanski dezertar z gestapovci v neko akcijo. Slutili so, da je nekaj pomembnega izdal, pa jim je zdaj za vodiča. Rešuje svojo kožo na račun drugih.

Ob šestih zjutraj, bila je nedelja, 11. junija leta 1944, so odjeknili strelci. Na straži je bil Vincenc Mali; skrit po majhno smrekico, 50 metrov od bolnišnice, ni mogel storiti ničesar. Poleg tega so Nemci streljali po gozdu sem ter tja in ga ranili v meča in nogo. Toda stražar Mali je ostal živ in še isto noč s pomočjo bergel prišel domov. Po vojni je umrl v prometni nesreči. Edini preživeli je kurir in ekonom Ivan Kosirnik, kmet s Komenske Dobre, ki je 15 minut pred napadom šel na javko na Komensko Dobravo gledat, če so ponoči prinesli kakega ranjenca.

Ob osmih zjutraj je bila maša v Komendi. Med mašo so Nemci obkolili cerkev, po maši pa so mobilizirali fantje in može. Nekateri kmetje so morali domov po konje in vozove, drugi do bolnišnice. Le-ta je bila namreč bogato založena z raznim blagom, dragoceno posodo iz gradu pri vasi Križ, zdravili in hrano. Do bolnišnice namreč ni speljana pot pa so morali fantje in može na vozove znositi vso to zaplenjeno opremo in

jo odpeljati do ceste, kjer so čakali nemški tovornjaki. Kmetje so videli, da so vsi pobiti (osem), le dr. Tine Zajc je bil še živ in privezan za bližnje drevo, ki še stoji. Ko so izpraznili bunkerje, so vanje zmetali trupla, ista polila z bencinom in zažgali. Dr. Tineta Zajca so ustrelili in vrgli po stopnicah v kuhinjski bunker. Tedaj se je naj usul strop in zadušil ogenj. Od vseh devetih žrtev, med katerimi sta bili dve Mejačevi trgovki, v bolnišnici kot bolničarki in kuharici, je ostalo celo samo truplo dr. Tineta Zajca (bilo je sicer ožgano). Pravzaprav je bilo tu osem trupel (ostankov), kajti truplo ranjenega Pavla Ulčarja iz Nožic, člana kamniškega VOS, so našli na njivi pri Komendski Dobravi. Ni znano, ali mu je uspelo priti do tja, kjer je izkrmel, ali pa so ga pripeljali do njive in ustrelili. Pokopali so ga bitzu kraja, kjer so našli truplo, po vojni pa so ga prekopali in pokopali na pokopališče na Homcu.

Dr. Tine Zajc je bil rojen 1905. leta pri Frcugu v Trzinu. V tej kmečki družini je bilo 14 otrok in starša sta le s težavo nasitila toliko otroških ust. No, mati se je znašla. Odprla je majhno podeželsko trgovino in s temi dodatnimi dohodki sta preživljala in vzgojila 12 otrok, dva sta namreč umrla že v rani mladosti. Dva najstarejša sta kljub temu morala s trebuhom za kruhom v Ameriko.

Prva večja nesreča je doletela družino, ko je nesrečno preminil sin Franc, ki je obiskoval gimnazijo v Ljubljani. Nekega dne 1915. leta so se dijaki 4. razreda gimnazije vadili v metanju diska, kopja in krogle. Nekdo od dijakov je vrgel kopje, ki je zadelo Franca v sence.

Zaradi nesrečne sinove smrti sta starša poslala Tineta na šolanje v varnejše okolje, in sicer v škofove zavode v Sentvid pri Ljubljani, kjer je 1926. leta maturiral na tamkajšnji gimnaziji. Po maturi se je posvetil študiju medicine. Tri semestre je opravil v Ljubljani, kjer je bila tedaj še nepopolna medicinska fakulteta. Študij je nadaljeval v Gradcu in na Dunaju. Za doktorja splošne medicine je promoviral v Gradcu 1932. leta, takoj nato pa je opravil še nostrifikacijsko promocijo na univerzi v Zagrebu.

Po obvezni vojaški službi in po obveznem dveletnem zdravniškem stažu v splošni bolnišnici v Ljubljani se je posebej specializiral še za porodništvo in zobozdravstvo. V

stavbi stare pošte v Mengšu je 1935. leta odprl samostojno zdravniško ordinacijo, kjer je zaradi obilnega dela običajno tudi spal. V kratkem obdobju si je pridobil velik sloves kot dober zdravnik. Revni ljudje so ga še posebej cenili in spoštovali. Njegov delovni dan ni imel urnika, kajti delal je podnevi in ponoči.

1936. leta je postal banovinski zdravnik. V zdravstveno varstvo je prevzel vse delovne zavarovance v občini Mengeš, Vodice in Komenda. Tudi v vojni je ostal trdno na strani trpečega ljudstva. S partizani je sodeloval od prvega dne menceške vstaje, ki je bila 27. julija 1941. leta. Njegovo delovanje ni ostalo prikrito vohunom, ki so ga ovadili okupatorju. Mengeški nemčurji so javno govorili: „Iz Mengša je treba odstraniti zdravnika in profesorja, pa bo v Mengšu vse v redu.“ Pri tem so mislili na dr. Tineta Zajca in profesorja Janeza Koncilijo.

Nekega ranega jutra marca 1943. leta so gestapovci v Mengšu aretirali več oseb, med njimi tudi zdravnika. Njegovo sobo in zdravniško ordinacijo so zapečatili. Odpeljali so ga v begunjske zapore, kjer je bil zaprt šest mesecev. Vrnil se je oslabele in bolehen. Svaku Janezu je zaupal, da bo odšel k partizanom, čim bo okreval.

Nemški zdravnik iz Kamnika mu je ponudil službo v Avstriji, kjer ga policija ne bi preganjala in kjer bi udobno pričakal konec vojne. Tine je odklonil z besedami: „Sem zdravnik in ne strahopetec. Tu sem se rodil, tu bom živel, tu bom delal in tu bom umrl. Morate me razumeti, da me ljudje potrebujejo.“

Pred odhodom k partizanom je organiziral, da so terenci temeljito pospravili njegovo ambulanto in za njim do partizanske javke odpremili vse instrumente in zdravila.

Priče vedo povedati, da ni molčal, ko je privezan za krivenčast hrast gledal, kako pobijajo ranjence drugega za drugim. Zločince je zmerjal v slovenskem in nemškem jeziku. V besu so mu s puškinimi kopti razbili zobe.

Aktivisti OF in partizani so ga naslednji dan pokopali pri bližnjem boru. Po osvoboditvi so svoji odkopali in prenesli njegove posmrtno ostanke na pokopališče v Mengeš. Opazili so, da je imel vse zobe razbite, v lobanji pa je bila luknjica od strela iz pištole.

Na koncu naj zapišem še tole zanimivost: Tine se je rodil s priimkom Zajc in ne Zajec. Njegov oče in dedje so se pisali Zajc. Priimek je družina menjala v času, ko je Tine obiskoval gimnazijo v škofovih zavodih v Sentvidu pri Ljubljani. Kaže, da so ga tamkajšnji profesorji slovenskega jezika prepričali, da bi se njegov priimek pravilno moral glasiti Zajec in ne Zajc, ker dolgo uheec ni zajc ampak zajec. In so šli uradno menjat priimek.

Jože Vidic

Dve pomembni novosti v novem sistemu pokojninskega in invalidskega zavarovanja

Do 30. junija letos bo potekala javna razprava o dveh osnutkih in sicer:

— o družbenem dogovoru o ukrepih in aktivnostih za zmanjšanje in odpravljanje težkih in zdravju škodljivih delovnih razmer za dela in naloge, kjer je povečana zavarovalna doba že priznana in

— o družbenem dogovoru o usklajevanju pokojnin.

Občinski svet ZSS Domžale je v okviru javne razprave organiziral dva posveta in sicer posvet s predsedniki OO ZS in posvet s predstavniki strokovnih služb organizacij združenega dela. Žal so se slednjega udeležili predstavniki le iz 12 organizacij združenega dela.

V razpravi na posvetu sta bili podrobno obravnavani dve novosti, in sicer prva zadeva usklajevanje pokojnin z gibanjem povprečnih nominalnih osebnih dohodkov. Pokojnine naj bi usklajevali dvakrat in sicer med letom in na začetku naslednjega kalendarkega leta. Z usklajevanjem med letom naj bi dosegli 90 % povprečne rasti nominalnih osebnih dohodkov. Tak način usklajevanja seveda pomeni večjo gmotno in socialno varnost upokojevcem.

Da se ne bi položaj upokojenca bistveno poslabšal v primerjavi s tistim, ki ga je imel kot delavec v združenem delu, je predvideno usklajevanje pokojnin glede na rast družbene produktivnosti dela.

Posebej zanimiva je novost, po kateri naj bi usklajevali tudi pokojnine, odmerjene v različnih obdobjih. To je pomembno za tiste upokojece, ki so svoj čas delali v panogah, v katerih so zelo nihali osebno dohodki. Druga novost se kaže v zahtevi po doslednejšem uveljavljanju ukrepov za zdravo in varno delo. Vse aktivnosti v OZD morajo potekati tako, da se zagotovi takšno varnost delavcev na najtežjih in zdravju škodljivih delih, da ne bi bilo potrebno uvajati benificirane delovne dobe.

V ta namen so potrebni predvsem tile ukrepi:

— uvajanje varnejših in zdravih delovnih, tehnoloških in drugih po-

stopkov, opreme in sredstev za osebno varstvo delavcev

— skrajšanje delovnega časa

— začasno ali trajno prerazporejanje delavcev (rotacija)

— zdravstveno in varnostno usposabljanje

— načrtna zdravstvena rekreacija delavcev

— dosledna uporaba opreme za osebno varstvo delavcev.

Torej bi benificirano dobo uporabili le v skrajnih primerih, ko z nobenim drugim ukrepom ni mogoče zavarovati delavčevega zdravja. V sindikatu moramo zlasti izhajati iz dejstva, da ima delavec pravico do takšnih delovnih razmer, ki mu zagotavljajo telesno in moralno integriteto ter varnost.

Naloga osnovnih organizacij ZS je, da organizirajo javno razpravo in zagotovijo, da bodo delegati za skupščino Skupnosti pokojninskega in invalidskega zavarovanja seznanjeni s pripombami iz razprave, ker bo le na ta način zagotovljeno, da bo skupščina te skupnosti seznanjena z avtentičnimi interesi delavcev in bo na tej osnovi lahko celovito odločala.

Justi Arnuš

Popoldanski utrip Volčjega potoka

Mirno dopolne v Arboretumu. Bogastvo raznovrstnega drevja čaka na obiskovalce

Vrtnarija pred pristavo. Tu vzgojene sadike so znane daleč po svetu.

Učna ura v parku. Odprta je knjiga narave. In najlažje se je učiti iz nje.

Cvetoči grmi mamijo z barvo in vonjem. Sprostitev pa je tek po gozdnih poteh (vse foto: Peter Roje)

Peter Košir

Pred kratkim sem obiskal enega redkih starih Domžalčanov Petra Koširja, ki je v lanskem decembru praznoval svoj 90-letni jubilej. Le še stari Domžalčani ga poznajo pod domačim imenom „Mihov Peter“. Pri Mihov se je namreč reklo pri njegovi rojstni hiši v Stobu. Bil je sil kajzarja Mihaela in njegove žene Alojzije roj. Kruljc. Kajza pa ni dajala dovolj kruha za šestero otrok, zato se je tudi oče, kot veliko domačinov zaposlil v nekdanji Povževi slavninarski tovarni v Domžalah, kjer je delal v farbariji—barvarnici.

Ko sem pred 20-letji pisal sestavek ob 100-letnici šole v Domžalah, sem v častnih bukvah ljudske šole na Goričici — Domžalah zasledil, da ste bili v prvem, kakor tudi v drugem razredu med najboljšimi učenci. Kako se spominjate šolskih let?

„V osnovni šoli me je prva leta učil prvi domžalski učitelj Franc Pfeifer. To je bilo v šolskih letih 1900-1902. Ker sem bil dober učenec, sem prišel v zlato knjigo, ki jo je vodil pokojni učitelj Pfeifer le do tega leta. Pa tudi kasneje sem bil dober učenec. Pohvalil me je tudi šolski nadzornik. Vprašal me je, če se rad učim, pa sem mu odgovoril, da rad berem, posebno veselje pa imam do zgodovine.“

Da je bil Koširjev oče dober učenec, naj zapišem pesmico, ki mi jo je povedal in jo še več kot po 80-letih zna na pamet:

*Kaj deček gledaš me debelo,
star sem in ne posebno lep,
zgrabano čelo, lice imam belo
in že na pol sem slep.*

*Ljudje imajo dom in njive,
vrtove, travnike in les,
a ob potu mojem so koprive
in tudi ktera bilka vmes.*

*Tu vidiš deček siromaka,
ki je bridkosti dosti vžil,
tam gori me plačilo čaka,
ga bodem enkrat živat šel.*

Z 12 leti sem obiskoval še ponavljajno šolo. Kasneje pa še obrtno šolo v Ljubljani.“

Za kateri poklic ste se pa odločili?

„Nisem bil še star 14 let, pa sem se odločil za zidarski poklic. Takrat je namreč v Depali vasi pri Kartežu obnavljal hišo zidarski mojster Hočevar—Čebu iz Trzina. Pri njem sem se javil in vzel me je v službo. Malto sem po lestvi nosil kar na glavi. Zidarji, ki sem jim pomagal so me imeli radi in mojstru pohvalili. Že kmalu so mi dovolili, da sem s „plaznico“ drgnil strope, ki so jih ometali z malto. Seveda so me bolele roke. In tako sem zaslužil prvi denar, saj je mojster plačeval vsak teden. Denar sem kar v roki prinesel mami domov, da je lahko plačevala dolg, ki smo ga imeli na hiši. Ko sem bil star 15 let, sem že pozidal in ometal domačo hišo. Ker pa zidarskega dela nisem mogel opravljati v zimskih mesecih, sem v tem času delal v slavninarskih tovarnah doma in po svetu, predvsem v Bukarešti in Prostějovu na Češkem. Delal sem tudi v Logarjevi slavninarski tovarni—nekdanjem Dobrodelnem domu, pa v Sisku, nekaj let tudi v Ravnikarjevi slavninarski tovarni. Nekaj let pred vojno sem bil kot zidar zaposlen pri Stavbni družbi v Ljubljani in pri zidarskem mojstru Curku v Ljubljani in to do 2. svetovne vojne. Med 2. svetovno vojno sem bil bil zaposlen pri gradbenem podjetju Dahovsky v Kamniku, po vojni pa zopet pri Curku in pri Stavbni družbi. Leta 1948 sem postal upravnik domžalskega gradbenega podjetja Remont in tu ostal do leta 1953, ko sem bil upokojen. Zadnje delo, ki sem ga imel na skrbi je bila gradnja domžalske mrliške veže.“

„Če se prav spominjam ste zase in družino naredili kar štiri hiše ...“

„Bo kar držalo. Denar, ki sem ga služil pri zidarjih, še več pa tisti, ki

sem ga zaslužil po svetu, sem namenil v zidove. Najprej sem zidal hišo, ki so jo kasneje kupili Obkircherjevi in je sedaj last Metke Del Bello. Druga je bila kar sosednja hiša, ki je sedaj last Klopčičeve družine. Tretja hiša je bila tista, kjer so nekoč stanovale Končanove pletilje in je sedaj last Francija Müllerja. Vse te hiše so na Stobovski cesti. Zadnja hiša, v kateri sedaj tukaj stanujem je na Partizanski cesti v Domžalah. V tej hiši sedaj stanuje tudi sin Marjan z družino.“

Kaj pa dom in družina?

„Poročil sem se leta 1923 z ženo Frančiško roj. Narobe, ki je bila doma v družini mizarja Friderika Narobeta v Trzinu. Bila je šivilja slavnikov in je tako kot jaz hodila po svetu, saj je šivala v Budimpešti in Bukarešti, pa tudi pri Logarju v Stobu. Kasneje je gospodinjila doma, saj so se nama v zakonu rodili štiri sinovi Peter, Marjan, Franci in Stane. Trije so bili v partizanih, v partizanih je padel sin Franci. Leta 1973 sva z ženo praznovala tudi zlato poroko.“

„Vem tudi, da ste bili dolgoletni sošolec kiparja Petra Lobode, ki je bil tudi rojen v Domžalah, le da je bil leto mlajši kot vi. Pa mi prosim še o njem malo več povejte, saj sta takorekoč še edini še živeči sošolec.“

„S pokojnim Petrom Lobodom sva bila sošolca vsa osnovnošolska leta, pa še kasneje sva bila skupaj na Obrtni šoli v Ljubljani. Tako kot sedaj so se tudi nekdanji fantiči radi pretepali. Menda je bilo v petem oddelku, ko se je tega mirnega fanta nekdo lotil. Čeprav se kasnejši kipar Peter z njim ni spustil v pretep, mu je rekel „hudoba“ in od takrat naprej je bil Peter za nas „hudobec“. Seveda je bil užaljen in je postal še bolj vase zaprt in je iz šole domov šel kar sam, kar pri drugih ni bilo v navadi. V nedeljski obrtni šoli v Ljubljani sva sedela skupaj. Učil naju je prof. Šviligoj. Jaz sem postal zidar, on pa kipar. Risala sva pa skupaj, seveda vsak svoje naloge. Pokojni Peter je imel veselje do kiparstva že v osnovni šoli, vendar o tem niti v osnovni šoli, niti kasneje ni veliko govoril, je pa veliko ustvaril za slovensko likovno umetnost.“

„Bili ste tudi godbenik, pa mi prosim še o tem nanizajte nekaj spominov, saj ste najstarejši še živeči domžalski godbenik.“

„V domžalsko godbo sem prišel ko mi je bilo 12 let in to v času, ko je bil kapelnik godbe Ivan Pavlin-

Koristen seminar — kje uporabiti znanje

Velikokrat se pritožujemo, da je Občinski porečevalec nezanimiv, forumski, nekritičen in da primanjkuje dopisnikov. Toda nič se ne bo spremenilo, če ne bomo vzgajali mladih novinarjev s svežimi idejami. S tem namenom so se pri Občinski konferenci ZSMS Domžale začeli zbirati mladi, ki radi pišejo, pa so morda za to še premalo strokovno usposobljeni in bi jim bilo pri prvih novinarskih korakih treba pomagati.

Na mnogih osnovnih šolah aktivno in kvalitetno delujejo novinarski krožki, vse pa se konča po končani osemletki. Zato mladincem pri usposabljanju mladih novinarjev, ki bodo morda že čez nekaj leta dopisovali različne liste, revije in časopise, pomaga tudi Ljubljanski dnevnik. Uvedli so tudi vsakotredensko rubriko „Enajsta šola pod mostom“, v kateri bodo objavljali prispevke dopisnikov iz naše

žmajd. Najprej sem tri leta igral mali boben in to toliko časa, dokler se ni iz Amerike vrnil mežnar Francel Odar. Vaje smo imeli še v stari šoli. Kasneje sem pa igral trobento in pozavno. V godbi sem igral 22 let, pa bi še vedno igral, vendar mi je to preprečil Rajmund Oberwalder, ki je bil tudi godbenik. On bi namreč rad videl, da bi poročil rjgovo sestro, pa se za to nisem ogrel, zato ni mogel skriti jeze. Nekoč me ni bilo na vajo, ker sem imel šolo. Že drugi dan je prišel po instrument in obleko in konec je bilo mojega igranja pri godbi. Ko je godba leta 1911 praznovala 25-letnico, sem še igral pri godbi. Velikokrat sem igral na Osetovem vrtu v Domžalah, v poletnih mesecih pa skoraj ni bilo nedelje, da ne bi igrali in to širom po Sloveniji. Dobro se spominjam nastopa v Velikih laščah, predvsem pa nastopa v Košani. Tega nastopa se je udeležilo takorekoč vse, kar leze in gre, prišli so celo z „bergلامي“, le da so videli in slišali godbo. Takrat smo namreč nadomeščali godbo iz Ljubljane, ki je ta dan igrala v Trstu. Igrali smo tudi na Štajerskem, pa v Skofji Loki, Novem mestu, Trbovljah in celo v Beogradu. Velikokrat smo se razdelili v dve skupini in igrali isti dan kar na dveh krajih. Ko je godba praznovala 70 in 80-letni jubilej sem prejel ob teh jubilejih tudi diplomo.“

„Ste bili tudi vojak, saj se je leta 1914 pričela 1. svetovna vojna, ki se je noben fant ni izognil?“

„Seveda sem bil vojak. Po prihodu v domovino iz Bukarešte, sem bil dodeljen 17. slovenskemu pešpolku. Že leta 1915 sem bil najprej na ruski, kasneje pa na italijanski fronti. Ranjen nisem bil, pač pa sem leta 1918 prebolel hudo zlatenico. Dalj časa sem se zdravil v praški bolnici. V letu 1920 sem bil tudi med borci za severno mejo in sem se udeležil borb za Pliberk.“

Čeprav bo Koširjev oče 1. decembra praznoval svoj 91-letni jubilej je še vedno prijeten sogovornik. Še vedno rad hodi. Čeprav si ga ne tako dolgo nazaj videl še na kolesu, sedaj včasih uporablja že tudi palico. Všeč mu tudi ni, da bolj malo sliši. Želimo mu, da bi v krogu svoje družine dožakal še vrsto let, predvsem pa mu želimo mnogo zdravja.

Tone Ravnikar

Kaj delajo:

Prihranki + pridnost = modelarstvo

Roman Kramberger, dijak Centra strokovnih šol, sicer doma na Viru, Robbova 12, govori o svojem priljubljenem konjičku — modelarstvu.

Roman Kramberger je Virjan (letnik 1967) in je eden od tistih, ki jih je do vrh glave zasvojila lepa ustvarjalna aktivnost — modelarstvo. Spominja se osnovne šole, ki jo je obiskoval v Domžalah (Josip Broz Tito), pa prvih začetkov svojega modelarstva pred štirimi, petimi leti.

Prvi modeli so bili prostoteleči A-1, z njim se je udeleževal srečanj mladih tehnikov. Z delom v Eti in Leku si je kasneje prislužil denar za nakup naprave za daljinsko vodenje. Seveda si je sam izdelal tudi vodeni jadralni model FLAMINGO, danes je pred poletom že deveti od vodenih modelov — PIPER PA 18 super CUB (glej fotografijo). Model meri čez

krila 2,25 m, dolg je 1,30 m, težak pa je nekaj manj kot 5 kg. V višino doseže 300 m. Model je primeren za aerovleko jadralnih modelov.

Roman je član „Modre ptice“ društva, v katerem aktivno deluje približno 20 zelo aktivnih navdušenec. Delajo z ljubeznijo, žrtvujejo mnogo prostega časa za to, da njihovi modeli poletijo pod nebo.

Romanu Krambergerju želimo v kategoriji F-3 B (jadralni vodeni modeli), kjer je letos začel tekmovati, mnogo uspeha, pa tudi vsem drugim marljivim tekmovalcem in navdušenecem, ki gojijo to lepo vrst Ljudske tehnike.

Izšla je že deveta povest Ivana Sivca:

»Prve lastovke«

V založbi „Kmečki glas“ je pred dnevi izšla knjiga „Prve lastovke“, to je že deveta povest izpod peresa prof. Ivana Sivca, našega mengeškega rojaka in donedavno tudi dopisnika našega časopisa.

Gre za resnično zgodbo Zorana in Ljube, ki sta v hotenju dokazati svojo življenjsko moč in ustvarjalnost na zemlji, doživela neštete preizkušnje, izhajajoče iz človeške izkrivljenosti, predsodkov, izkoriščanja, pa tudi različne administrativne ovire, ki jih prinaša birokratizirani čas in način delovanja različnih institucij naše družbe, ki razpolagajo z zemljo. Knjiga, ki se od prejšnjih Sivčevih knjig odmika z večjo mero racionalnosti, stilsko pa je še bolj dorečena in izdelana, je zanimivo branje, saj se človeku plastično prikazuje življenje, kot ga odreja današnji čas.

Za Zorana in Ljubo je bilo potrebno troje poskusov, da sta našla tisto,

kjer sta lahko dokazala svoje zdrav in pošteno hotenje — ustvarjati na zemlji, kmečki zemlji ...

Prav ta aktualnost, ki jo celo ilustrativno dopolnjujejo razmere podjetju Elektroporcelan, je gotovo eden od tistih vzgibov, zaradi katerih bralci tako radi segajo po Sivčevih knjigah. Le te so po anketah ljubljanskih knjigarn med najbolj brani pri nas.

Knjiga „Prve lastovke“ (naslov je alegoričen in kaže na prve ljudi, ki se vrnejo k svojim koreninam), je prav gotovo tista, ki bo še povečala število ljubiteljev branja Sivčevih knjig, ki je v slovensko literaturo vnovič vnesel motiviko življenja na kmetih, tistega življenja, ki mu doslej —tudi tako nasploh— predolgo nismo hoteli ali znali dati veljave, ki jo zasluži.

COZ

Nadarjenim posvečamo premajhno pozornost

Pogovor z učenko Polono Flerin, ki je dosegla v matematiki na zveznem tekmovanju odlično 2. mesto.

Tekmovati na dveh republiških tekmovanjih in se udeležiti zveznega tekmovanja matematikov — tega ne doseže veliko osnovnošolcev. Med osmošolci na Osnovni šoli Venclja Perka pa smo našli Polono Flerin, ki je skromno povedala, da so to njeni uspehi, a da niso nič posebnega in ni potrebno, da pišemo o njej. Pa sem jo le pregovorila, da pove kaj več o sebi, tekmovanjih, prostem času . . .

„Polona, kdo je glavni „krivec“, da si dosegla vse te uspehe torej delitev drugega mesta v znanju matematike in 10. mesto v znanju kemije med sedmošolci Slovenije?“

Sama. Moram reči, da me je sicer za kemijo zelo navdušil tudi tovariš Tavčar, da pa je bilo vse ostalo le moje delo. Seveda so mi tovariši pomagali tako, da so mi dajali ustrezne naloge, mami pa je šla tudi z menoj na zvezno tekmovanje matematikov w Sutomore. Potovali sva dva dni tja in dva dni nazaj in vse skupaj je bilo kaj malo izletniško obarvano.“

„Kakšni so tvoji vtisi s tekmovanja najboljših matematikov Jugoslavije?“

Naloge so bile kar težke in Slovenci, deset nas je bilo, se nismo najbolje odrezali, kajti vprašanja so bila prilagojena učnim načrtom

srbskih in hrvaških šol. Poleg tega smo dobili tudi občutek, da drugje več in bolje delajo z nadarjenimi učenci. Tudi sama mislim, da pri nas v šolah veliko bolj skrbijo za slabše učence in se na vse načine trudijo, da bodo le ti izdelali, boljše pa zanemarijo in pustijo, da sami skrbijo zase.“

„Kje misliš nadaljevati šolanje in kaj misliš o sedanjem usmerjenem izobraževanju?“

„Odločila sem se za naravoslovno — matematično usmeritev, saj ta tudi po končanem šolanju nudi še dovolj možnosti za različne poklice. Ni mi všeč, da se moramo tako zgodaj opredeliti in kolikor jaz poznam stvari, mislim, da so bile prejšnje splošne gimnazije kar v redu.“

„Kaj delaš v prostem času?“

„Prostege časa sploh nimam, saj

obiskujem tudi glasbeno šolo, hodim k pevskeemu zboru in dramski skupini na šoli. Rada tudi berem, še posebno me vlečejo detektivke in kriminalke.“

„Tudi računalniki te že zanimajo?“

„Seveda, saj ga imamo doma. Oče ga je kupil za nas — otroke — in meni je v veliko veselje. Sestavila sem že tudi prve preprostejše programe. Prav v letošnjem letu pa smo računalnik dobili tudi na naši šoli. Vendar pa mislim, da imajo računalniki kot je na primer ZX 81 premajhen spomin. Seveda računalniki še niso vključeni v učni program in pri pouku nič ne slišimo o tem. Vse je odvisno od dobre volje posameznih učiteljev in našega zanimanja.“

„Ker se bližajo počitnice, nam povej kako jih boš preživela?“

„Upam, da jih bom polno izkoristila. Najprej morje, v avgustu pa smo se odločili, da se srečamo tekmovalci letošnjega republiškega tekmovanja in skupaj obiščemo letno šolo za matematike na Bledu.“

Cveta Zalokar—Oražem

Egidij Capuder, mojster brez posnemalcev!

Malo je danes ljudi, ki bi se še ukvarjali s takšno obrtjo, kot jo je opravljal Egidij Capuder (Blazelnov) iz Krtine št. 55.

Mojster brez posnemalcev (kolar) upokojeni 60-letni obrtnik Egidij Capuder je po poklicu kolar, sedaj v pokoju od septembra 1983. leta.

Lesne stroke — kolarstva — se je izučil pri svojem pokojnem očetu in nadaljeval po njegovi smrti, dokler ni odšel v pokoj kot obrtnik. Kolarska obrt pri Capudrovih traja že 70 let, zato je prav, da s to domačo obrtjo pri Capudrovih še nadaljujejo.

Egidij prisega na oblikovanju predmetov iz lesa (grabelj, kosišče), kajti prav zato se je odločil, da bo delal. Za izdelovanje tega uporablja primeren les in tudi vse vrste strojev. Čas košnje pride v hribih kasneje kot v dolini, pa tudi ni mogoče vsega pokositi in spraviti s stroji. Zato še vedno rabijo kose, grablje in druge pripomočke.

V pomoč mu je poleg strojev njegova žena. Tako oba zadovoljita potrebe svojih izdelkov trgovinah in kmetijah z območja domaške in kamniške občine. Povpraševanje za te izdelke je vsak dan večje, zato morata CAPUDROVA včasih delati tudi po ves dan, da vse potrebe tudi naredita.

Izdelki so kakovostni, pa tudi niso preveč dragi; lesene grablje stanejo 400

novih dinarjev, kosišče za koso pa 450 dinarjev.

Vse do leta 1960 so izdelovali pri Capudrovih koleslje, zapravljičke, kočije, gihe, cize in razne kmečke vozove. Zaradi prepovedi konjske vprege na javne ceste, je začela pešati tudi kolarska obrt. Prav zaradi tega so se preusmerili na izdelovanje grabelj in kosišč.

Zaprosili smo mojstra Egidija Capudra, da v kratkem pove nekaj misli o prihodnosti svojega dela.

„Se bolj se bom poglubil v to delo, poiskal še več kupcev in tako razširil mojo trgovino oz. domačo obrt. To bom delal po svojih močeh dokler bom za delo sposoben. Verjetno pa bo moje poslanstvo nadaljeval sin, saj ima veselje do te obrti.“

Ljubezen do lesa, življenjska povezanost z njim, se pri CAPUDROVIH torej nadaljuje, le da v mnogih boljših in lažjih pogojih, kot je to bilo nekoč,“ je končal Egidij CAPUDER.

Jože Novak

Dan mladosti v domu upokojencev

Že ob priliki dneva žena 8. marca letos, ko je delegacija IO ZS občine Domžale obiskala varovance in osebje doma ter čestitala za praznik, smo se dogovorili za srečanje v mesecu maju.

Obe sindikalni vodstvi sta se odločili, da organiziramo srečanje in pripravimo program ob občinskem prazniku, dopolnjen s piknikom na njihovem vrtu.

Prilagojen program sem organiziral sam ter povabil moški pevski zbor „GRAFIKA“ iz Ljubljane, kjer tudi sam pojem. Zbor je vabilo za dobrodelni koncert z veseljem sprejel in pripravil izvleček iz letošnjega celovečernega koncerta, ki ga je izvajal za svojo 60-letnico obstoja pod naslovom: „Spomin na zimski večer“.

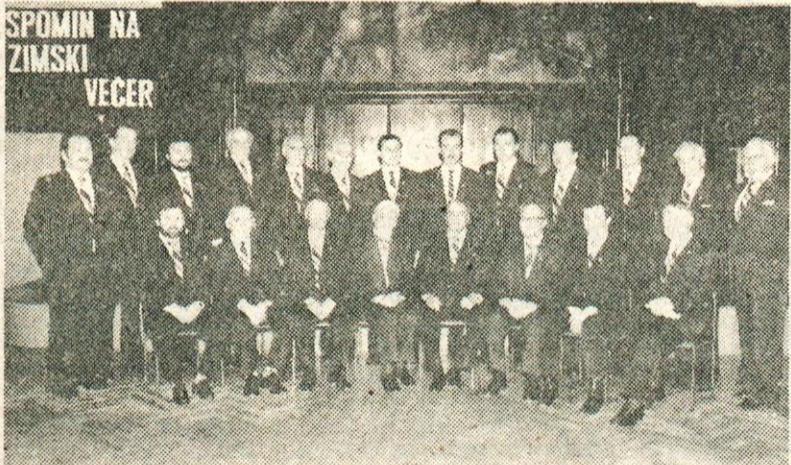
Zaradi hladnega vremena je bila prireditev v restavraciji doma; program se je pričel v petek ob 15. uri, na dan mladosti.

Po uvodni zdravici Grafikov je imel pozdravni govor direktor doma tov. Gostinčar, nato sem v imenu pevskega zbora in v imenu občinskega sindikata spregovoril nekaj besed navzočim. Program je bil namenjen vsem mladim, tistim, ki se počutijo mladi in tistim, ki se radi spominjajo mladosti. Po nagovoru je pevski zbor zapel še nekaj lepih narodnih pesmi, ki so večim privabile solzo v obči ob spominu na mlada vesela leta. Po uradnem programu se je pričel piknik, ki ga je polepšala slaščičarna „Kalimero“, ki je poklonila zbranim ogromno torto, ki je predstavljala dejansko občinsko zgradbo z drevesi vred.

Upravi doma gre zahvala, da je bila postrežba odlična. Pevci so nato v nekakšni glasbi po željah prepevali tiste pesmi, ki so jih tudi varovanci doma ter ostali zraven pritegnili. Za ples je poskrbela domača harmonika, ki so si jo podajali godci iz rok v roke. Razpoloženje je trajalo pozno v večer in verjetno bo to za vse še dolgo ostal nepozaben večer.

Žal mi je le to, da je bila udeležba s strani občinskih delavcev skromna ter je čast funkcionarjev reševal le direktor uprave za družbene prihodke tov. Jeran poleg predstavnikov IO ZS občine in še peščice ostalih.

Ivo Kranjc

Zbor »Grafika« iz Ljubljane je v Domžalah navdušil s svojim petjem oskrbovance in goste Doma upokojencev.

Drago Flis, novinar Radia Ljubljana, na poti:

Na vzhodni meji slovenstva

Morda smo zaradi postanka v Monoštru nekaj zamudili v županijsko okrajno središče Szombately. Železna županija je ena najmanjših na Madžarskem. Pod Szombatelysko upravno oblast sodi tudi Monošter, kjer živijo Slovenci.

Takoj je videti, da smo prišli v značilno vzhodnoevropsko provincialno mesto. Življenje napreduje, staro središče prenavljajo, okoli pa gradijo višje poslovne zgradbe. Drugače se tukaj prav veliko ne dogaja.

Na mestnem obrobju so oblasti dale zgraditi nekaj tovarn, ki so arhitektonsko prijetno izdelane. Čeprav gre za obmejno območje so si dovolili uporabiti tudi barve: tako so nove industrijske hale oranžne in rdeče, zato je pogled nanje prijetnejši in to za tiste, ki gredo mimo, še bolj pa za one, ki tam vsak dan delajo.

V Szombatelyu se vidi, da Madžarska res napreduje, vsako leto je boljše. V mesnicah je videti obilje mesa, ogrskih salam in gosi. V veleblagovnicah ničesar ne manjka: prodajajo celo japonske tranzistorje in liechtensteinske vrtnalke strojčke.

Ljudje izgledajo zadovoljni, sploh se ne čuti, da smo za železno zaveso. Sredi mestnega trga stoji nekaj deset

stojnic, kjer prodajajo knjige. Ljudje jih precej kupujejo. V tej deželi ljudje zelo radi in veliko berejo. Madžarski jezik je zato popolnoma enoten, nimajo nobenih narečnih razlik.

V županijskem središču nas pričaka Francek Mukič iz Dolnjega Senika, ki pa živi in dela v Szombatelyu, je urednik slovenskih oddaj na krajevni radijski postaji.

Francek nenavadno dobro govori slovensko. Očalar je študiral v Ljubljani, velikokrat pa potuje v Mursko Soboto, ima torej rivi stik s sodobnim jezikom: „Če po radiju govorim v pravi slovenščini, me ljudje ne razumejo, kar prosijo me v domači vasi, naj vendarle vsaj pol oddaje posnamem v narečju,“ pravi Francek. Toda tudi njegova pravilna slovenščina je nekaj posebnega. Govori tako kot večina mladih slovenskih intelektualcev med manjšino, pa najsi bo v Avstriji, v Italiji ali na Madžarskem. Njegov govor je gladek, jasen, brez napak in pretiranega požiranja zlogov, toda čutiti je tudi prizvok čudne otožnosti. Tako kot Francek govorijo tudi Teodor Domej, Filip Varaš, Filiber Benedetič, Marjan Šturm in drugi mladi navdušenci, ki pri manjšini sedaj rešujejo, kar se rešiti da.

Francek nas pelje v poslovno zgradbo, ki so jo ravno sveže prepletkali s pastelno barvo. Tudi vrata so prebarvana. Na ključu je opozorilo v madžarščini, češ da so vrata na novo prebarvana. Ker tega jezika, razen Francka in dopisnika iz Murske Sobotne ne razumemo, si komolce lepo nalepimo s sveže rdečo barvo.

Pripeljal nas je v lično pisarno, kjer nas najprej pozdravi tajnica dr. Atila Buzdorja, ki so mu pred kratkim naložili vodenje narodnostne komisije pri županijskem svetu. Buzdor je edini uradni Madžar, s katerim se pogovarjamo na našem potovanju po Železni županiji. Buzdorjevo glavno delo je vodenje prodajne-proizvodne zadruga in združne zveze za vso županijo, kar je pravzaprav obsežna mreža združnih in vaških trgovin, nam pozneje pojasni Francek.

Atila nas kot pravi uradnik najprej pristržno pozdravi. Njegov nasmeh je topel, zobje nekoliko razmaknjeni. Lepo svetleca se pleša izdaja značilnega socialističnega uradnika, ki je ravno dosegel najvišjo stopničko, več pa si pravzaprav ne obeta.

Atila je „dr“, torej dr. Atila. Na Madžarskem imajo na uradnih položajih ogromno doktorjev. Podobno kot v Avstriji so tudi tukaj ohranili avstroogrsko prakso, po kateri imajo pravniki z rigoroznim izpitom priznan naslov doktorja.

Atila se previdno opraviči, ker o

slovenski manjšini morda ni toliko podkovnan, kot bi moral biti, saj so mu predsedstvo narodne komisije „nataknil“ šele pred kratkim: . . .“ seveda pa vam zagotavljam, da bo vse, kar bo rečeno, res.“

Najprej kratko predavanje. V župniji poleg Slovencev od manjšincev živijo še Nemci in Hrvatje. Komisija se

ukvarja z vsemi tremi. Zemlje na območju, kjer živijo Slovenci, niso nikoli podržavili, saj tam za to ni bilo pogojev: zemlja je hribovita, le malo rodovitna, kmetje imajo majhne zasebne kmetije, od katerih živijo. Tu preprosto ni bilo pogojev za kolektivna gospodarstva, zato so Slovenci lahko obdržali majhne kmetije.

Kolega Atila najprej vpraša, kakšne so pristojnosti njegove komisije. Vprašanje je bilo napačno postavljeno, saj Atili le ponudi priložnost, da zbeži v formalizem. Zažarijo mu oči: naštevati začne vse paragrafe in podparagrafe. Prinese celo uradni list in iz njega natančno bere vse o njegovi komisiji. Vse to razlaga kar pol ure. V komisiji so po so po trije predstavniki od narodnih skupnosti, dva pa sta Madžara. Komisija je tudi del županijskega sveta, torej nekakšne okrajne skupščine. Atila je po združni liniji tudi član županijskega izvršnega odbora — torej nekakšne vlade in je po tej poti za manjšino že uredil nekaj zadev, tako je Slovincem zagotovil novo trgovino.

V poznejših odgovorih skuša biti tudi zgodovinski. Območja ob meji so najbolj zaostala v vsej Madžarski. V desetletjih po vojni jih sploh niso razvijali, saj so oblasti smatrale, da je mejno območje ogroženo in da tja ni postavljati industrije. Zamolčal pa je, da je to mejno območje ostalo nerazvito tudi zaradi velike, prevelike koncentracije vojaštva, s katero so ob informbiroju pritiskali na Jugoslavijo.

Atili vljudno prikivavamo, govori prepričljivo, to se da razbrati iz bliskov v očeh, čeprav je treba potem seveda počakati na Franckov prevod v slovenščino. Atila je poln hvale glede sodelovanja s Slovenijo, komisiji na obeh straneh meje se pogosto sestajata tudi skupno.

Slovenske vasi so morda celo na boljšem glede oskrbe, saj je tam za manjše število več trgovin, vsekakor nekaj tudi po zašlugi prodajno-proizvodne združne zveze, ki jo on vodi. Toda Atila Buzdor najbrž ni nič drugega kot silno ljubezniv uradnik, ki pa svoje funkcije morda na opravlja z vsem potrebnim žarom.

(dalje prihodnjic)

Prizor s srečanja pihalnih orkestrrov Gorenjske v Moravčah.

Srečanje pihalnih orkestrrov Gorenjske v Moravčah

V organizaciji TKO Gorenjsko, ZKO Domžale in Pihalne godbe Moravče je bilo v nedeljo, 3. julija 1984 v počastitev občinskega praznika in 100-letnice menške in domžalske godbe, srečanje pihalnih orkestrrov Gorenjske. K slovesnemu razpoloženju je prispeval lep obisk, prav posebno pa še lepo sončno vreme, kar je letos prava redkost.

Srečanja so se udeležili tudi najvišji predstavniki družbenopolitičnega življenja domžalske občine, s predsednikom skupščine občine Karlom Kušarjem na čelu. Tu je navzoče predstavil predsednik ZKO Domžale Slavko Pišek, nakar je spregovoril predsednik Skupščine občine Domžale Karel Kušar, ki je v svojem govoru med drugim dejal, da srečanje sovpadajo s številnimi kulturnimi in drugimi slovenstnostmi, v okviru občinskega praznika 23. maja. Pri tem velja opozoriti še na eno dejstvo, da so kulturna društva v najtežjih časih ilegalno KP bila središča širjenja idej revolucionarnega gibanja. Temu so doprinesle tudi godbe na pihala v Mengšu, Domžalah in Moravčah, poleg tega pa Mengeška in Domžalska godba letos praznujeta 100-letnico delovanja. In še to. V okviru XIV. divizije so mnogi takratni godbeniki sodelovali v godbi te enote.

Več godb je izvajalo skladbe domačina, dolgoletnega vojaškega godbenika Gvida Učakarja, ki je bil tudi navzoč na tem srečanju. Med temi, ki so izvajali njegove skladbe, je bila tudi Pihalna godba Moravče pod vodstvom kapelnika Mira Capudra. Pihalni orkester Alpes Železniki, ki ga vodi kapelnik Dragiša Miškovič, sestavljajo pretežno mladi. Posebnega zanimanja je bil deležen Pihalni orkester Alpina Žiri v prelepih narodnih nošah pod vodstvom kapelnika Draga Kanduča, ki je izvedla tudi dirigentovo skladbo Bella Italia. Godba na pihala Lesce je bila pod vodstvom kapelnika Branka Lacka še posebej deležna aplavza, predvsem s strani domačih obiskovalcev, saj je zaigrala Učakarjevo skladbo Prelepa Moravska dolina. Godba na pihala Domžale, ki v septembru slavi 10-letnico, je pod vodstvom kapelnika Toneta Juvana zaigrala tudi Gregorčevo skladbo Triglav moj dom. Velikega aplavza je bil deležen Pihalni orkester Solidarnost Kamnik s temperamentnim kapelnikom Emilom Sprukom. Mengeška godba, ki v juniju letos slavi 100-letni jubilej, je pod vodstvom kapelnika Francija Lipičnika zaigrala tudi Jubilejno koračnico Zaloka Marš, ki jo je za ta jubilej skomponiral kapelnik. Pihalni orkester Tržič je pod vodstvom kapelnika Andreja

Puharja zaigral štiri skladbe. Seveda so bile deležne aplavza predvsem prikupne Mažoretke, ki so nastopile pri izvajanju zadnje skladbe. Zadnji pa nastopil Pihalni orkester Kranj pod vodstvom kapelnika Branka Markiča. Vsi nastopajoči pihalni orkestri so v vložene skladbe vložili veliko truda,

saj so skladbe izvajali dovršeno, zato tudi obiskovalci niso štedili z aplavzi. Srečanje tolikšnega števila pihalnih orkestrrov je bilo za prelepo Moravško dolino izredno doživetje.

V popoldanskih in večernih urah je pa za prijetno počutje poskrbel še ansambel Kovinarji.

In še to. Predsednik ZKO Domžale Slavko Pišek je vsakemu nastopajočemu pihalnemu orkestru izročil grafiko v spomin na srečanje v Moravčah, kapelnikom pa knjižno darilo.

Tone Ravnikar

Zaključek bralne značke

Na Sterijevem pozorju v Novem Sadu je komedija „Moj ata, socialistični kulak“ Toneta Partljiča dobila visoko priznanje. Delo z grenkim humorjem pripoveduje o življenjskih razmerah v prvih povojnih letih. Zgodba je postavljena v Slovenske gorice, a s svojo realno zgovornostjo in poanto preseže ozke krajevne meje, je torej pripoved o pomanjkanju, agrarni reformi, udarniškem delu, razlaščenju, sestankovanju . . . , o bolj bolečih kot radostnih pripetljajih v slovenski in jugoslovanski vasi.

Gledališko predstavo „Moja ata, socialistični kulak“ so si v Drami v Ljubljani, 30. maja ob 11.00 uri ogledali tudi zlati značkarji iz naše občine. Značkarji iz domžalskih šol so pisatelja poznali iz obiska na šolah, zato so se gledališkega srečanja z njim zelo veselili. Avtor jim je povedal, kako je nastalo delo in kako so med gledalci odjeknile prve uprizoritve. Pričakovali smo nekaj resničnega, našega, veselega, zabavnega. Nismo se zmotili. Sproščeno smo se smejali in nasmejali in samo odrasli gledalci smo sproti ugotavljali, da je ta smeh grenak. Vsi pa smo se vračali domov lažji in dobre volje.

Značkarji 1., 2. in 3. razredov pa so si ogledali film „Srečno, Kekec“. Nekateri so film že videli, a jim to ni zmanjšalo veselja in užitka, nasprotno, nestrpnost so čakali, da se je prikazala teta Pehta, smejali so se Rožletovi bojazljivosti, občudovali gore, trepetali nad bobnečimi slapovi. Podoživljali so svet planinskih pripovedk. Ko smo se vračali domov, so peli Kekečev pesem. K prijetnemu razpoloženju je pripomoglo tudi lepo vreme.

Obe predstavi je financirala ZPM pri občini Domžale. Ni pretirana trdi-

tev, da je svoja sredstva dobro naložila, kajti otroci so zares največje bogastvo vsake družine, njim odrasli zapustijo svoje delo in načrte, da jih dopolnijo in izpopolnijo. Našim otrokom smo omogočili kulturno doživetje, njihov realni in fantazijski svet smo obogatili.

Pogosto radi rečemo, da posameznik in družba lahko pričakuje samo toliko kot nudi. Sprašujem se, če to drži tudi v našem primeru. Glasbenika Janez Petač in Igor Saje sta namreč pripravila pestro glasbeno srečanje z značkarji 1. in 2. razredov na Osnovni šoli Šlandrove brigade. Igrala sta angleške in španske narodne pesmi, skladbice znanih skladateljev, se z učenci pogovarjala o glasbilih, skupaj j so igrali in peli. Prijetnega srečanja je bilo prehitro konec. Glasbenika sta nam nudila prigrizno srečanje z glasbo, mi pa smo bili samo hvaležni poslušalci. Je to res enakovredno? Rekla ste, da je. O ceni svojega dela se sploh nista hotela pogovarjati. Radovala sta se živega stika s šolarji in obljubila, da še prideta. Iskreno se flautistu Petraču in kitaristu Sajetu zahvaljujemo. Prav pa bi bilo, da bi ta svetel vzgled zamikal tudi druge.

Tako smo v tekočem šolskem letu zaključili akcijo bralne značke. Statistični podatki nam kažejo, da število pridnih bralcev raste, torej raste tudi vrednotenje knjige. Potem smo na pravi poti h kultivirani družbi. Vsem, ki so kakorkoli pripomogli k uspehu, prigrizna hvala, vsem značkarjem pa isrene čestitke.

V prihodnjem šolskem letu želimo prav tako prijetnega in uspešnega sodelovanja ter veliko pridnih bralcev.

Emna Novak

Stavba skupščine občine Domžale — nekdanja slamnikarska tovarna

Poslopje Sob Domžale, ki jo stari Domžalčani še sedaj imenuje „ta nova faberka“, je bila nekdanj v Spodnjih Domžalah št. 31. Leta 1931, ko so Domžale dobile hišne številke, je bila na Ljubljanski cesti št. 55, od leta 1955 dalje pa je na Ljubljanski št. 69. Stavba nekdanje nove tovarne je bila zgrajena v letu 1874, na nekdanji Vilarjevi njivi. Postavili so jo Pavel Mellitzer, Andrej Kleinlercher Simon Blasnič, Jožef in Avgust Veider ter Jakob Grim. Ustanovili so slamnikarsko podjetje z naslovom J. Mellitzer, Kleinlercher & Comp.

To je bila zelo imenitna slamnikarska tovarna, ki je imela svoj sedež na Dunaju, podružnice je pa imela v Pragi, Riedu, St. Johannu in Salzburgu. To dokazuje tudi modni journal za pomlad in poletje, ki ga je ta tovarna izdala leta 1882. Znotraj so vzorci ženskih, moških in otroških slamnikov, na vogalih tega journala so pa prikazane vse pomembnejše dunajske stavbe. Vse to pa v bakrotisku. Takega bogatega prikaza slamnikarskih izdelkov si danes po 100 letih skoraj ne moremo zamisliti, posebno v sedanjih stabilizacijskih časih.

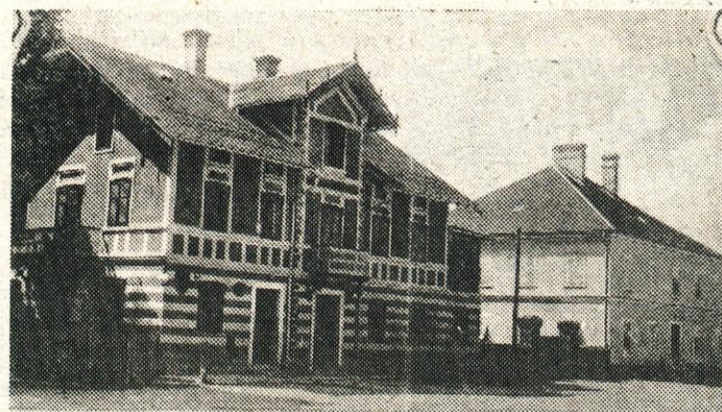
Prišla pa je gospodarska kriza. To tovarno, v kateri je ustvarjal tudi znani domžalski kipar Peter Loboda, po katerem nosi svoje ime tudi Likovno društvo Petra Lobode, je leta 1927 za 300.000 din kupil trgovec Avgust Volk iz Ljubljane. Po vojni je stavba prešla v last Sob Domžale.

Domžale so postale svetovno znane po slamnikarski industriji. Veliko domačinov je odšlo za boljšim zaslužkom preko velike luže v novo domovino Ameriko. To so bile predvsem šivalke slamnikov, pa tudi slamnikarski delavci. Leta 1923 jih je bilo kar 384, od tega največ v New Yorku, ostali pa v Clevelandu in drugod.

Naša znana publicistka in pisateljica Ana Krasna, ki je dolga leta živela med našimi izseljenci v Ameriki, mi je posredovala pesem Lea Zakrajška „Slovenske slamnikarice“, ki je bila objavljena v spominski knjigi podružnice št. 84 Slovenske ženske zveze v Ameriki, ki je izšla ob petletnici, leta 1942 v New Yorku.

Dr. . .
dr—dr—dr—dr. . .
Slovenke smo me,
dekleta, žene:
Angelce in Pepce in Mince

Marjetke, Ivanke in Tince,
Helence, Polončke,
in Ančke in Fančke
in Barbke in Urške in Tončke.
Dr—dr—dr—dr. . .
dr—dr.

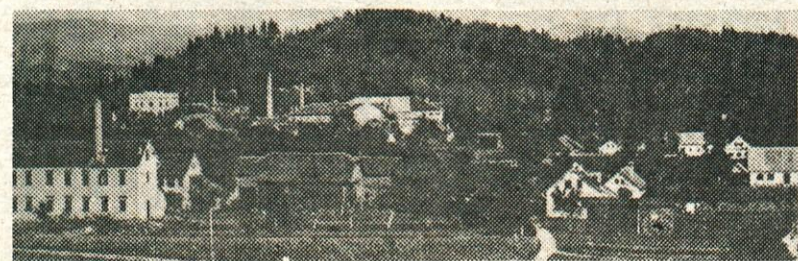
Pogled na nekdanjo »POŠTO« in tovarno slamnikov, v kateri je danes občina

Dr. . .
Domžale in Stob,
Ihan, Vir in Dob,
Podrečje, Trzin in Rodica,
Količevo, Jarše, Duplica,
Zaboršt in Krtina,
Dol, Radomlje, Loka
In Mengeš — so nam domovina.
Dr. . .

Dr. . .
Naš posel je tak,
da ni prav težak,
je treba pač čipke sešiti
da lepo so v kačiso zviti,
nit, stroj, šivanka,
in kite in vaja
to slamnikov vsa je uganka.
Dr. . .

Dr. . .
Le noge pritisk,
stroj skoči ko blisk,
in tačica cipek poprime,
pod iglo namah ga porine
in s kito ga združi:
prične se zdaj ples,
ki dolarčke lepe nam služi.
Dr. . .

Dr. . .
nam stroj se vrti
in močno buči
a igla pa brzo nam skače
kot da jo sam zlomek segače,
za slamnike veže
različne nam kite,
vse, prhle in stare in sveže.
Dr. . .

Pogled na nekdanji vzhodni industrijski del Domžal. Posnetek so napravili v letu 1907

45.	Budimir Drago Kolodvorska 4, Domžale	53	4	Karton.tovarna Lj.
46.	Jaklič Gizela Šaranovičeva 9, Vir, Domžale	53	2	Tosama Domžale
47.	Spasova Zorica C. Pirš Jožeta-Luke 1, Radomlje	53	3	Gradič Ljubljana
48.	Musič Rustem Kidričeva 29, Mengeš	52	4	Titan Kamnik
49.	Hamulič Martina V.Vlahoviča 1/E, Domžale	52	3	VVZ Črnuče
50.	Grošič Asija Nikole Tesle 2, Domžale	52	3	SCT Ljubljana
51.	Klavžar Draga Zavrta 13, Mengeš	52	3	Eta Kamnik
52.	Ahmetašević Zuhra Trdinov trg 6, Mengeš	51	3	Induplati Jarše
53.	Dugič Ruža Stranska 9, Domžale	51	4	VVZ Domžale
54.	Vilar Ernestina Cesta talcev 22, Domžale	51	2	Emona-Merkur Lj.
55.	Mršič Ivica Liparjeva 3, Mengeš	51	3	Škrlep Janez, Mengeš
56.	Ules Helena Mušičeva 10, Mengeš	51	1	Filc Mengeš
57.	Radič Ivanka Pelechova 35, Radomlje	50	4	Induplati Jarše
58.	Lunder Bojana V.Vlahoviča 4/A, Domžale	50	4	Zav.za zdrav.var.SRS Lj.
59.	Gambiroža Tatjana V.Vlahoviča 2/A, Domžale	49	3	VVZ Domžale
60.	Bakalov Kiril Študljanska 34/B, Domžale	48	3	Rog Ljubljana
61.	Veličkovič Mirosljub Grajska 2, Loka, Mengeš	48	4	Kmet.inštit.Sloven.
62.	Murk Alma Pelechova 35, Radomlje	47	2	Gipos Ljubljana
63.	Zalokar Sonja Sejmiška 34, Domžale	46	4	Klin.center Ljubljana
64.	Svitlica Dušan V.Vlahoviča 4/A, Domžale	45	3	TNZ Ljublj. -mesto
65.	Petančič Dani Študljanska 74, Domžale	44	3	Toko Domžale
66.	Smid Rudi Prešernova 43, Radomlje	43	4	Papirnica Količevo
67.	Božilova Rodna Trojane 16, Trojane	43	4	Gostišče Konšek
68.	Hadžič Zehida Znidaričeva 11, Vir, Domžale	42	4	Toko Domžale
69.	Antončič Biserka Tovarniška 57, Preserje, Radomlje	42	3+1	Toko Domžale
70.	Hemetek Darko Ljube Šercerja 2, Domžale	42	3	Slovenijales Radomlje
71.	Oršič Katarina Kamniška 14, Domžale	38	4	Induplati Jarše
72.	Zajc Jože Kamniška 6, Preserje, Radomlje	35	4	Slovenijales Radomlje

NE IZPOLNIJUJEJO RAZPISNIH POGOJEV

1.	Androvič Sejfo Sr. Jarše 23, Domžale	OD 14.532,26
2.	Šalomon Ivan Vaška pot 7, Preserje, Radomlje	OD 11.414,22
3.	Hadžič Seida Prešernova 1, Domžale	OD 9.614,06
4.	Dolinšek Saša Bukovčeva 19/A, Vir, Domžale	OD 10.250,66
5.	Zinič Vinko Hudo 24/A, Radomlje	OD 9.745,21
6.	Harl Janko Sr. Jarše 38, Domžale	OD 10.139,49
7.	Repovš Štefka Vlahoviča 3, Domžale	OD 11.489,77
8.	Dedič Refika Zupančičeva 11, Domžale	OD 10.270,09
9.	Zabret Božena Usnjarska 7, Domžale	OD 10.489,12
10.	Rašl Nada Podsmrečje 8/A, Blagovica	OD 10.191,50
11.	Ličina Umka Sr. Jarše 23, Domžale	OD 9.673,10
12.	Hribar Katarina Brdo 7 pri Ihanu, Domžale	Solastnica hiše do 1/2
13.	Rutar Darinka Ljube Šercerja 10, Domžale	Solastnica hiše do 1/8
14.	Šenk Slavi Sr. Jarše 47, Domžale	Ne živi na naslovu, kjer ima stalno bivanje
15.	Tomič Novica Šaranovičeva 32/A, Domžale	Iz tega stanovanja se je vselil v solidar.stanov. Ilič Milan
16.	Tiganj Fatima Depala vas 24, Domžale	Iz tega stanovanja se je vselil v solidar.stanov. Dajčovski
17.	Babič Radivoje Prevoje 84, Lukovica	Iz tega stanovanja se je izselila v solidar.stanov. Jaklič
18.	Serko Marinka Kolovec 4, Radomlje	Solastnica hiše

NEKOMPLETNA VLOGA, PRISPELA PO RAZPISNEM ROKU

Zap. št.	Priimek in ime, naslov	Prev. št.točk	Štev. dr.čl.	DO
1.	Tič Fani Zaboršt 39, Domžale.	56	2	Slovenijales Radomlje

Odbor za solidarnost je na svoji 23. redni seji dne 14.6.1984 sklenil, da se 7 novih stanovanj - 6 v Mengšu in 1 v Ihanu, razdeli med prosilce 10. javnega natečaja. Poleg 7 kupljenih stanovanj, se bo predvidoma izpraznilo še 7 stanovanj, katera bodo izpraznila mlade družine.

Vsa morebitna izpraznjena stanovanja se bodo dodeljevala prosilcem po tej prioritetni listi do naslednjega javnega natečaja.

Predsednik Odbora za solidarnost v stanovanjskem gospodarstvu
Helena Kerč, l.r.

Na podlagi določil zakona o upravljanju in razpolaganju s stavbnimi zemljišči (Uradni list SRS, št. 7/77) je Odloka o upravljanju in razpolaganju s stavbnimi zemljišči v občini Domžale (Uradni vestnik občine Domžale št. 11/79) razpisuje Komunalna skupnost Enota za upravljanje s stavbnimi zemljišči v občini Domžale, Ljubljanska c. 36, Domžale

JAVNI NATEČAJ ZA ODDAJO STAVBNIH ZEMLJIŠČ

I. S tem natečajem Komunalna skupnost Enota za upravljanje s stavbnimi zemljišči Domžale oddaja naslednje stavbno zemljišče:

V k.o. Domžale:

parc. št. 1550/5 s površino 1631 m² v Spodnjih Jaršah za gradnjo stanovanjsko obrtne hiše za avtomehanično dejavnost.

II. Splošni pogoji za pridobitev stavbnega zemljišča so določeni v občinskem odloku o upravljanju in razpolaganju s stavbnimi zemljišči v občini Domžale in merilih za ugotovitev najuspešnejšega ponudnika (Uradni vestnik občine Domžale št. 7/81).

III. Posebni pogoji:

- parcela je namenjena za gradnjo stanovanjsko obrtne hiše za avtomehanično dejavnost. Višina stroškov komunalne ureditve znaša 185.000,00 din

- kandidati, ki bodo sodelovali na tem natečaju so dolžni vplačati varščino v višini 50.000,00 din, ki se uspelemu kandidatu vračuna v kupnino, ostalim pa vrne v 8. dneh po ugotovitvi uspelega kandidata.

IV. Rok plačila zemljišča in komunalnega prispevka je 15 dni po podpisu pogodbe.

Cena za 1 m² stavbnega zemljišča znaša 332,36 din.

V. Izbrani prosilec bo moral skleniti pogodbo o oddaji stavbnega zemljišča in pogodbo o komunalni ureditvi v 15. dneh po objavi prednostne liste prosilcev.

VI. Rok za oddajo vloge za pridobitev stavbnega zemljišča je do 12.7.1984 do 12. ure pri strokovni službi Delovne skupnosti SIS materialne proizvodnje Domžale, Ljubljanska c. 34, Domžale.

VII. Vloga mora vsebovati naslednje podatke in priloge:

- potrdilo o družinski skupnosti,
- potrdila o osebnih dohodkih družinskih članov,

- podatke o trajanju dosedanjih zaposlitev,

- podatke o invalidnosti in udeležbi NOV,

- stanovanjske razmere (število kv. m na člana družine)

- potrdilo od kdaj je stalno prijaven v občini Domžale,

- potrdilo o plačani varščini v višini 50.000,0 din na ziro račun 50120-662-123014 Samoupravna komunalna interesna skupnost Enota

za upravljanje s stavbnimi zemljišči občine Domžale.

Vabilo k sodelovanju . . .

Pišete pesmi, novele, anekdote, morda basni ali pa...

Ker obstajajo možnosti, da bi v prihodnjem letu lahko v okviru založniške dejavnosti pri Kulturni skupnosti Domžale izdali almanah domžalskih literarnih ustvarjalcev, pozivamo vse, da se opogumijo, zberejo gradivo in ga prinesejo v občinsko matično knjižnico Domžale. Vemo, da mnogo ljudi piše in pesni, zato bi bilo prav, da bi najkvalitetnejša literarna snovanja zbrali in objavili. Ker večina piščočih tudi dokaj redno zahaja v našo knjižnico, smo se odločili, da bi gradivo zbrali na tem kulturnem kraju. Literarna snovanja bo pregledoval iniciativni odbor za izdajo Almanaha.

Da bi nekoliko poživil sicer mrtvo domžalsko literarno vzdušje, smo sklenili, da bi mesečno objavljati tudi po eno literarno delo v „Občinskem poročevalcu“ /podobno kot to izvajajo književni listi - letos jih ureja in izbira Janez Menart/. Upamo, da bodo naša prizadevanja rodila ustrezne sadove.

Iniciativni odbor

Razstava umetnika Ravnika z Bleda je vzbudila v Domžalah lepo zanimanje.

Razstava slikarja Janeza Ravnika

V času od 25. maja do 1. junija 1984 je v predverju Hale komunalnega centra Domžal razstavljal svoja platna akademski slikar Janez Ravnik rojen v Bohinjski Bistrici, ki živi in dela na Bledu, saj je od leta 1956 dalje zaposlen kot likovni pedagog na Osnovni šoli na Bledu.

Ob otvoritvi ga je pozdravil predsednik Likovnega društva Petra Lobode Domžale Matjaž Mauser, o njem je pa spregovoril mentor društva akademski slikar Danijel Fugger, ki je med drugim dejal, „da je razstavljal v vseh večjih krajih širom Slovenije, v avstrijskem Innsbrucku, v tirolskem umetnostnem paviljonu pa je sodeloval na razstavi „slovenska grafika“. Za svoje delo je prejel več nagrad in priznanj, med drugim Linhartovo srebrno plaketo in Prešernovo nagrado gorenjskih občin.

Po uspešnem studiju na zagrebški likovni akademiji deluje kot likovni pedagog in slikar, od leta 1962 dalje pa kot organizator likovnega življenja na Bledu.

Janez Ravnik je angažiran in impluziven

ustvarjalec, ki na dogajanja v svetu in v sebi reagira na svoj značilen slikarski način. V skoraj treh desetletjih slikanja je Janez Ravnik prehodil različno razvojno stopnjo Platna iz zadnjih obdobij umetnostni ciklus „Spomeniki civilizacije“ dajo slutiti, da slikarja zanima predvsem življenje arhitekturnih oblik. Tudi slike razstavljene na razstavi v Domžalah so iz tega obdobja.

Likovno društvo je za razstavo izdalo tudi zloženko. V kulturnem programu je nadvse uspešno nastopil kitarist Andrej Eleršek, ki je v letošnjem letu uspešno končal študij kitare v Glasbeni šoli Domžale pri prof. Igorju Sajetu.

Spregovoril je tudi podpredsednik ZKO Domžale Danijel Potočan in poudaril pomen sodelovanja med likovniki. On je tudi odprl razstavo.

O svojih delih pa je spregovoril tudi avtor sam in pričujočim ljubiteljem likovne umetnosti predstavil svoje likovne stvaritve.

Tone Ravnikar

NOVA ŠTEVILKA GLASILA LIKOVNEGA DRUŠTVA

Likovno društvo Petra Lobode Domžale je v mesecu maju izdalo novo številko glasila Perspektive. Glasilo prikazuje predvsem delo društva v

letu 1983, ko je društvo praznovalo 10-letnico delovanja, v glasilu je pa tudi načrt dela za leto 1984. Opremljeno je s slikami likovnih del, ki so nastale prav v zadnjem času letošnje likovne šole.

Tone Ravnikar

Minute s športnico:

Tek za sprostitev

Tek pridobiva tudi v naši občini iz leta v leto več privrženec. Vse več občanov se zaveda, da le zgolj sedenje in malo gibanja kvarno vpliva na organizem. Mimo tega pa nudi tek v naravi, na razgibanem terenu, kjer mestni hrup zamenja ptičje žgolenje, užitek in sprostitev, ki pomagata da lažje prebrodimo vsakodnevne napore, težave in tegobe modernega življenja. O vsem tem, njenih športnih uspehih in še marsičemu smo se pogovarjali s članico atletskega kluba Domžale 30-letno IRENO MIHALEC.

Irena se je pričela ukvarjati s tekom in tekmovanji pred štirimi leti, za tek pa se je navdušila sama in pa v ljubljanskem kliničnem centru, kjer je zaposlena na preiskavah srca: „Ko sem videla mlade ljudi, ki so prišli k nam na preiskave, kakšne težave in tegobe jim povzroča športna neaktivnost in premalo gibanja sem se še trdneje odločila za tek, hkrati pa mi je bila to tudi stimulacija za moje športno udejstvovanje.“

„Katero so vaše letošnje najboljše uvrstitve?“

„Na zimskem republiškem krosu sem bila peta, na medklubskem tekmovanju v Novi Gorici sem dosegla v teku na 300 metrov prav tako peto mesto, na 12-kilometrskem teku „Partizanski marš“ v Kumrovcu pa sem osvojila drugo mesto. Sicer pa se udeležujem tudi večine slovenskih rekreativnih tekaških tekmovanj in samo v letošnji pomladi sem že osvojila deset medalj.“

„Kako se pripravljate za tekmovanje in koliko časa vam vzame vaše športno udejstvovanje?“

„Pozimi smo se atleti domžalskega AK pripravljali pod vodstvom Jožeta Potrčina v dvorani KC, bili pa smo tudi na pripravah v Medulinu. Sedaj treniramo na domžalskem stadionu, večkrat pa za sprostitev tečem tudi po gozdu. Ko sem se pripravljala za tekmovanje v Novi Gorici sem trenirala vsak dan po uro do dve, sicer pa tečem tedensko okrog 10 ur.“

„Katerih tekmovanj se boste v letošnjem poletju in jeseni udeležili?“

„V avgustu me čaka posamično prvenstvo SRS v teku na 300 m, nastopila pa bom tudi na jesenskem krosu Dela – letos prvič med veterankami. Udeleževala se bom tudi rekreativnih tekaških tekmovanj, vendar ne prav vseh, da se pred prvenstvom ne prezasičim s tekom.“

„Kakšni so pogoji za treninge pri AK Domžale?“

„Pogoji so dobri, še posebej velika vzpodbuda je domžalski stadion, saj je na njem res užitek renirati, sicer pa je od posameznika odvisno koliko bo treniral in se samoiniciativno držal

programov. Vsak, ki se želi pridružiti članom AK Domžale je dobrodošel, še posebej smo veseli vestnih članov, ki se redno udeležujejo treningov.“

Irena Mihalec v trenutku, ko prejema medaljo v Kumrovcu.

„Kaj vam pomeni tek?“

„Tek mi pomeni psihično in fizično sprostitev v življenju, da lažje premagujem vsakodnevno delo v službi in doma.“

„Kaj priporočate novopečenim tekaškim navdušencem?“

„Držim se načela, da je treba količino in hitrost tega prilagoditi sposobnosti in pripravljenosti organizma. Ne sme biti pretiravanja, človek mora uživati v športu. Sicer pa priporočam novim tekačem predvsem zmrznost in vztrajnost.“

Igor Matičič

Na plastičnih skakalnicah v Moravčah:

Uspešni skakalci

Ob dnevu mladosti in zaključku sezonskih tekmovanj v letu 1983/84 je sekcija za smučarske skoke Športnega društva Moravčec organizirala tekmovanje v smučarskih skokih na plastični skakalnici. Tekmovanje so moravški skakalci pripravili v nedeljo, 27. maja na plastičnih, 20 in 10-metrskih skakalnicah izza osnovne šole Jurija Vege.

Na tekmovanju je nastopilo dvajset mladih skakalcev domžalske občine, najdlje pa se skočil Jure MOČILNIKAR, pionir „B“ skupine, ki so mu sodniki namerili 17 metrov. Izvajalca tekmovanja sta bila predsednik ŠD Stefan Korošec in trener Janez Prašnikar, ki imata največ zaslug, da se je ta zanimiv šport razvil prav v Moravčah. Pobudniki zanimivega tekmovanja v skokih pa so bili moravški gostinci, ki so tudi sicer ljubiteljski skakalnega športa. V ta namen so kupili praktična darila za tekmovalce.

Po končanih skokih je bila razglasitev

rezultatov, podelitev diplom in praktičnih daril. Diplome je podelil trener Janez Prašnikar, praktična darila pa je nadebudnim skakalcem podelil zastopnik gostincev Franc Klopčič-Jurka. Zanimivo prireditev v skokih si je kljub lepemu vremenu ogledalo le malo krajanov, vendar so si jo ogledali tudi gostje iz pobratene KS Mršinci pri Čačku, ki so bili v gosteh pri moravški krajevni skupnosti.

Tudi v prihodnje nameravajo moravški skakalci s pomočjo obtnikov in delovnih organizacij na Moravškem organizirati

tekmovanja v skokih na plastičnih skakalnicah. Prvo so pripravili ob zaključku šolskega leta, drugo tekmovanje pa pripravljajo v septembru za pionirje A, B in C kategorije domžalske občine.

In kaj imajo še v načrtu smučarji – skakalci? O tem je spregovoril trener Janez Prašnikar: „V letošnjem letu nameravamo na pobočju Katarije novo 10-metrsko skakalnico, ki je mladim skakalcem še kako potrebna. Mimo tega pa smo v letu 1982 in 1983 napravili dve skakalnici: 22 in 35-metrsko. Vsa dela so bila opravljena prostovoljno, delali so skakalci, vodstveno osebje in starši skakalcev, seveda največ ob sobotah in nedeljah.“

Trenutno je v klubu 33 skakalcev, od tega 18 kategoriziranih, ki so se potegovali za najboljše mesta na republiških, meddruštvenih in občinskih tekmovanjih. Mladi zagrizeni športniki – skakalci so: Milan Močilnikar, Matej Šlibar, Aleš Pestotnik, Gregor Jamšek in Marko Gorta, ki trikrat tedensko trenirajo na plastičnih skakalnicah v Moravčah. V prihodnji sezoni bodo nadaljevali s treningi in tekmovanji na vseh skakalnicah doma pa tudi drugod. Nedvomno bomo v moravških skakalcih še slišali!

Jože Novak

Ob domžalskem kopalšču raste nov objekt:

Za kopalce in športnike

Občani, ki vas je pot od letošnjega marca dalje vodila skozi domžalski športni park, ste gotovo opazili da raste poleg domžalskega kopalšču nov objekt. Gre za prepotrebno zgradbo, ki bo večnamenska, saj jo bodo koristili tako kopalci kot tudi domžalski športniki, rekreativci in Zveza telesnokulturnih organizacij Domžale.

O namenu novega objekta smo se pogovarjali s sekretarjem TKS Domžale Marjanom Gorzo: „Južni del spodnjega dela zgradbe bo namenjen kopalcem. V njem bodo garderobe, omarice za shranjevanje osebnih predmetov, sanitarije, tuši s topljo vodo, bistro in dezinfekcijski bazen, kar bo gotovo privabilo več plavalcev kot pretekla leta. V severnem delu zgradbe bodo shranjevali opremo stadiona in športnega parka, medtem ko bo nadstropje namenjeno prostorom ZTKO in klubskim prostorom domžalskih športnih društev in klubov. V vseh treh domžalskih krajevnih skupnostih je trenutno velik problem klubskih prostorov za športne klube in društva. Nobeden od njih nima svojih lastnih prostorov, temveč vsi delujejo v naj-tih prostorih in za njih

plačujejo veliko najemnino. Pojavlja se problem hranjenja arhivske dokumentacije in opreme, ki se shranjuje po zasebnih hišah pri športnikih in funkcionarjih. Zato je objekt, katerega bodo lahko koristile vse telesnokulturne organizacije mesta Domžal, še kako dobrodošel.“

„Koliko je vredna investicija in kako jo mislite pokriti?“

„Predračunska vrednost investicije po predloženem programu znaša 33.000.000 din. V tej vrednosti so zajeta vsa gradbeno-obrtniška dela, stroški za izdelavo projektov, stroški nadzora in vodenja investicije, pojavlja pa se nam problem sredstev za zunanjo ureditev in opremo spodnjega dela zgradbe. Financiranje gradnje bo iz združenih sredstev telesne kulture zbranih v letih

1981–1984, sredstev amortizacije športnih objektov KS Simona Jenka in KS Slavka Standra, sklada za izobraževanje delavcev na področju samostojnega zasebnega dela, sredstev treh domžalskih KS in prispevka TKO.“

„In kdaj bo objekt predan v uporabo?“

„Objekt, ki ima 724,63 m² pokrite površine, gradi gradbeno podjetje Beton, ki dela hitro in se drži vseh rokov, za kar gre tudi zahvala vzornemu sodelovanju med investitorjem, izvajalcem in nadzorno službo. Tako bodo lahko kopalci pričeli koristiti svoje prostore od 15. julija (kopalna sezona se prične na domžalskem kopalšču s 1. julijem), vrhni del pa naj bi športna društva in klubi pričeli koristiti v avgustu.“

Torej bodo kopalci in športna društva v kratkem prišli do tako zaželenih prostorov, kar bo zagotovo razmahnilo koriščenje domžalskih bazenov, pa tudi športniki bodo imeli v novih prostorih boljše pogoje za svoje sodelovanje.

Igor Matičič

V ocenjevanju za najboljša ŠSD:

Mengeška OŠ prva

Zaključno prireditvijo in podelitvijo priznanj in medalj so se končala občinska tekmovanja šolskih športnih društev domžalske občine v šolskem letu 1983–84. V iztekajočem šolskem letu je ZTKO Domžale pripravila za osnovnošolce kar 18 občinskih prvenstev v 12 športnih panogah.

Poglejmo si zmagovalce. V plavanju je slavila OŠ Matija Blejca-Matevža, prav tako tudi v streljanju, medtem ko je bila v smučanju najboljša OŠ Šlandrove brigade. Najboljši odbojkaši so na OŠ Radomeljske čete, najboljši odbojkašice pa na OŠ Vencija Perka. Na jesenskem prvenstvu v krosu je zmagala OŠ Šlandrove brigade, na spomladanskem pa OŠ Matije Blejca-Matevža. V košarki, ki je najbolj razširjena športna panoga v domžalskih ŠSD, je bila med mlajšimi pionirji prva OŠ Vencija Perka, med pionirkami pa OŠ Radomeljske čete. Med starejšimi pionirji so bili prvi košarkarji OŠ Josipa Broza Tita in košarkarice OŠ Matije Blejca-Matevža. Tako na dvoranskem atletskem prvenstvu v hali KC kot tudi na zunanjem atletskem prvenstvu na domžalskem športnem stadionu so slavili atleti in atletinje OŠ Šlandrove brigade. Najboljši mladi rokometarji in rokometarice so na dobski OŠ Martina Koželja. V gimnastiki je zmagala OŠ Šlandrove brigade. In še nogomet: prvi so bili nogometarji z OŠ Radomeljske čete.

Mimo doseženih rezultatov na občinskih prvenstvih pa je za naslov najboljšega ŠSD v domžalski občini odločala tudi notranja organiziranost ŠSD, število vadbenih skupin in učencev vključenih v ŠSD, aktivnost na področju športne značke,

vključevanje v občinski tekmovalni program. Po seštevu vseh ocenjevanj si je naslov najboljšega ŠSD domžalske občine pridobilo šolsko športno društvo OŠ Matije Blejca-Matevža iz Mengša, drugo mesto je osvojilo ŠSD OŠ Šlandrove brigade, tretje pa ŠSD OŠ Josipa Broza Tita. Sledijo: 4. OŠ Martina Koželja, 5. OŠ Vencija Perka, 6. OŠ Radomeljske čete, 7. OŠ Janka Kersnika, 8. OŠ Jurija Vege.

Ce potegnemo črto pod delovanje domžalskih ŠSD v letošnjem šolskem letu ugotovimo, da se je v osmih športnih panogah aktivno udeleževalo 2050 mladih Domžalčanov. Upoštevajoč dejstvo, da se veliko učencev ukvarja z več športi pridemo do podatka, da je bilo v šolskem letu 1983/84 redno športno aktivnih okoli 900 domžalskih osnovnošolcev in osnovnošolk. Med mladimi je najbolj priljubljena košarka, saj v 29 vadbenih skupinah trenira kar 520 učencev. Sledi ji gimnastika z 21 vadbenimi skupinami in 375 telovadcev. Rokomet ima 250 privrženec (16 vadbenih skupin), atletika 230 (14), nogomet 180 (8), odbojka 175 (13), namizni tenis 170 (13) in streljanje, ki ima 150 (11 skupin) privrženec, medtem ko se z ostalimi športnimi panogami ukvarjajo osnovnošolci v okviru športnih društev in klubov.

I.M.

Po „rekreativnem prenosu“ v juliju in avgustu:

Jeseni ponovno

Po spomladanskih trimskih akcijah in tekmovanjih bo v juliju in avgustu, času dopustov in šolskih počitnic, zatišje in vneti „trimaši“ si bodo morali možnosti za rekreacijo poiskati kar sami. Zadnja rekreacijska akcija bo trimsko plavanje v sredo, 4. julija na kopalšču v Domžalah. Sicer pa pripravljajo na domžalski zvezi telesnokulturnih organizacij v jeseni številne rekreacijske akcije in tekmovanja ...

V februarju so pripravili tekmovanje v veleslalomu in smučarskih tekih. Veleslalom se je udeležilo 360 občanov, smučarskih tekov pa 70. V smučanju je zmagal v moški in ženski konkurenci Lek, med krajevnimi skupnostmi pa KS Trzin, medtem ko so v tekih zmagali člani Mlinostroja. Z udeležbo krajevnih skupnosti na smučarskih tekmovanjih ne moremo biti zadovoljni, saj so 80 odstotkov tekmovanj predstavljal delavci domžalskih OZD. V času šolskih počitnic so SD Domžale in Mengeš ter ŠD Trzin pripravili smučarske tečaje, ki se jih je udeležilo 600 osnovnošolcev iz doma in vse občine.

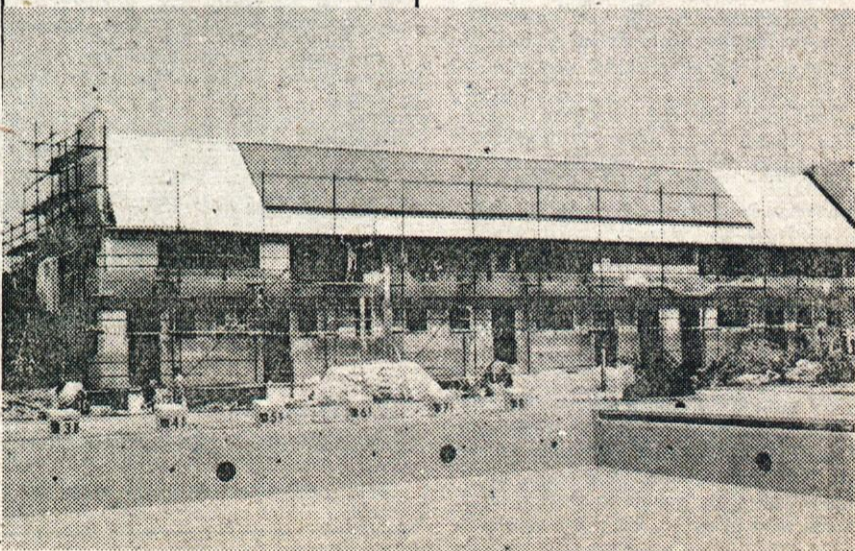
V aprilu je bil turnir v odbojki, ki se ga je v dvorani KC udeležilo 17 ekip. Turnir je bil dobro obiskan in si je tako zagotovil mesto tudi na rekreacijskem tekmovanju za prihodnje leto. Med moštvi je slavil Lek, najboljši odbojkarice pa so v domžalskem zdravstvenem domu.

Krajem aprila je SK Ihan pripravil tradicionalni pohod in tek na Oklo, ki pa zaradi neustreznega termina (28. april), ni bil toliko obiskan kot pretekla leta. 26. aprila pa so pripravili tudi prvomajski tek po ulicah Domžal, kjer med mlajšimi kategorijami tudi ni bilo zadovoljujoč število tekmovalcev, tako da se organizatorji sprašujejo o smiselnosti organizacije tekmovanj tik pred prazničnimi dnevi. V maju pa je ŠD Trzin pripravilo dobro obiskan, sicer tradicionalni „Tek po poteh aktivistov NOB“.

In kaj pripravljajo v jeseni? Predvidoma 15. septembra bo trimsko kolesarjenje Domžale–Moravče. Na Viru bo od 10. do 30. septembra tekmovanje, 28. septembra pa v ljubljanskem Tivoliju tekmovanje v plavanju. Konec septembra načrtujejo v domžalskem športnem parku tudi jesenski kros. Od 1. do 6. oktobra bo tekmovanje za vse domžalske šahiste vseh starosti. Od 8. do 12. oktobra bodo pripravili tekmovanje v streljanju, od 1. do 30. oktobra pa bo na kegljišču Repovž tekmovanje v kegljanju. Namizni tenis bodo pripravili v Jaršah in sicer od 8. do 15. novembra. Vsekakor se domžalskim rekreativcem tudi v jeseni ponuja dovolj možnosti za športno udejstvovanje.

I.M.

Objekt, ki ne bo pomenil le urejene sanitarne pogoje za kopalce v domžalskem bazenu, pač pa tudi nudil prostor različnim športnikom domžalskih športnih društev.

Na polovici sezone domžalski -

Jahalci odlični

Letos mineva šesto leto od prvih začetkov konjeniškega športa na Krumperku. Vendar tudi najbolj optimistični strokovnjaki konjeniškega športa niso pričakovali, da se bodo domžalski jahači že v nekaj letih povzpeli na sam vrh jugoslovanskega jahalnega športa v preskakovanju zaprek. Dovolj zgovorno govori podatek, da so kar trije člani konjeniškega kluba BF Krumperk v državni reprezentanci. Tudi v letošnji športni sezoni so dosegli številne odlične uvrstitve, čaka pa jih tudi organizacija drugega kola državnega prvenstva v preskakovanju zaprek.

Najboljši domžalski jahalci, člani državne reprezentance: Matjaž Čik, ki je hkrati tudi trener domžalskih konjenikov, Aco Slavič in Tomo Mali, so se v letošnjem letu

udeležili vseh slovenskih turnirjev, dveh turnirjev v Avstriji in prvega kola DP, medtem ko se ostali mladi tekmovalci udeležujejo bližnjih tekmovanj.

Naši jahalci so odlično startali v novo sezono na uverturi 24. aprila prav na domačem Krumperku, kjer je v konkurenci najboljših slovenskih in avstrijskih tekmovalcev slavil Matjaž Čik, Aco Slavič pa je bil tretji.

Domžalčani so Avstrijcem vrnili obisk z udeležbo na dveh avstrijskih turnirjih. Na turnirju v Melblingu je Matjaž Čik, ki tekmuje s kobilom Santa Mario in zrebcom Aronkom, dosegel dvakrat prvo mesto, enkrat drugo in dvakrat peto mesto. Aco Slavič, ki tekmuje letos peto leto, je zasedel trikrat drugo mesto in enkrat tretje. Tomo

Mali pa drugo mesto v štafeti. V Diensthoffu je Čik osvojil dvakrat drugo mesto in enkrat peto, Slavič 4. in 9. mesto, Mali pa 4., 5. in 6. mesto s konjem Donom.

Na memorialu Alenke Žnidarjeve v Komendi so domžalski jahači pobrali vse pokale: slavil je trener Čik, njegova varovanca Aco in Tomo pa sta si delila drugo mesto.

Vsekakor je najpomembnejše jugoslovansko tekmovanje v preskakovanju zaprek prav državno prvenstvo, ki je v dveh kolih. V prvem kolu, ki je bil v Novem Sadu, je v konkurenci najboljših jugoslovanskih jahalcev zmagal 19-letni Domžalčan Aco Slavič in si tako zagotovil lepe izgleda za končno zmago, medtem ko je bil Matjaž Čik deveti. V skupni razvrstitvi vodi KK BF Krumperk (Slavič, Čik). Drugo kolo državnega prvenstva bo 14. in 15. julija na Krumperku in delavci domžalskega konjeniškega kluba se že pripravljajo na hajalno prireditev, saj bi radi ohranili sloves odličnih organizatorjev DP pred dvema letoma.

Voдеči po prvem kolu Aco Slavič, ki tekmuje s konjem Wellerjem, nam je dejal: „Lani sem bil med mladinci drugi na

državnem prvenstvu, letos pa vodim v članski konkurenci po prvem kolu. Tako imamo izvrstno pozicijo pred tekmovanjem na Krumperku in če bo Weller zdrav in se nama bo nasmehnila še športna sreča, lahko upam na osvojitve naslova državnega prvaka prav pred domačim občinstvom.“

Domžalski tekmovalci trenirajo vsak dan, saj jih čaka še republiško prvenstvo (prvo kolo bo v Ljubljani, drugo v Gotovljah), državno prvenstvo na Krumperku, v oktobru pa turnir v Avstriji vendar, žal, brez reprezentantov Aca Slaviča in Tomota Malija, ki bosta v avgustu oblekla vojaško uniformo.

Toliko o uspešnih domžalskih jahalcih. Za vas pa predloga za dopustniške dni: oglejte si zanimivo državno prvenstvo na Krumperku v soboto 14. in v nedeljo 15. julija. Za vse, ki bi se radi naučili jahati, pripravi klub vsak mesec desetdnevni tečaj učenja jahanja, ki ga vodi Matjaž Čik. Vsako soboto in nedeljo je moč na Krumperku rekreacijsko jahati. Lahko pa združite sobotni ali nedeljski popoldanski izlet z ogledom kobilarne na Krumperku.

Igor Matičič

Pestre počitnice

Med letnimi šolskimi počitnicami je že „po pravilu“ skrčena športna dejavnost. Vendar mladi občani letos le ne bodo preveč prikrajšani - je moč razbrati iz programa aktivnosti v času šolskih počitnic, ki ga je pripravila ZTKO Domžale v sodelovanju s svojimi športnimi društvi in ZPM Domžale. Pripravljajo vam plavalne tečaje, taborjenje, pohod in počitniško kolonijo, sicer pa se seznanite s podrobnostmi...

Plavalni tečaji

ZTKO in ZPM pripravljata v začetku julija t.i. „Aktivnosti v in ob vodi“, kjer so zajeti tečaj učenja plavanja, igre ob vodi, varstvo in malica. Tečaja bosta na kopalnišču v Domžalah dva: prvi od 2. do 13. julija, drugi pa od 16. do 27. julija, udeležijo pa se jih lahko otroci stari od 6 do 12 let. Tečaj bo vse dni od 9. do 14. ure, v slučaju slabega vremena pa je tečajnikom na voljo tudi hala KC. Prijave sprejema ZTKO Domžale na telefon 721-015, prijavnina pa znaša 600 din.

TABORJENJE

Tudi taborjenje v Bohinju se bo moč udeležiti v dveh terminih. Od 9. do 19. julija vabi odred skalnih tabornikov iz Domžal tabornike in vse, ki jih taborništvo veseli da se mu pridružijo, od 19. do 29. julija pa bo v Bohinju taboril radomeljski odred mlinskih kamnov. Bivanje v Bohinju znaša 360 din dnevno za tabornike, za vse ostale pa 380 dinarjev dnevno. Za prvi termin se je moč prijaviti in dobiti podrobnejše informacije na telefon 721-082 (Anka Cerar - DU), za drugi pa v Radomljah pri Jerman Anki.

POHOD

Radomeljski taborniški odred Mlinskih kamnov pripravlja 11. julija pohod po potek NOB. Zbirališče je ob uri pred trgovino v Radomljah, kjer se bo moč prijaviti. Vabljeni so občani vseh starosti, prijavnine ni.

PLANINSKI TABOR

Planinsko društvo Mengeš pripravlja v Tamarju od 26. junija do 8. julija planinski tabor, na katerega so vabljeni osnovnošolci iz Mengša in Radomej. Na planinskem taboru se bodo mladi spoprijeli s planinsko šolo, napravili več zanimivih izletov v okolico in nekaj planinskih tur, se igrali, itd. Prijavnina znaša za posameznika 3000 din (prevoz posebej), prijave pa sprejema Kržan Genca (PD Mengeš).

POČITNIŠKE KOLONIJE

Zveza prijateljev mladine Domžale pripravlja med letošnjimi šolskimi počitnicami za osnovnošolce v Vrsarju kar štiri počitniške kolonije. Desetdnevne počitniške kolonije bodo od 26. junija do 6. julija, od 26. julija do 5. avgusta, od 5. do 15. avgusta in od 15. do 25. avgusta. Za počitnice v Vrsarju je potrebno odšteti 5800 din po osebi. Prijave sprejema Milan Vidmar (ZPM Domžale) na telefon 721-110.

PROPAGANDNI TABOR

Odred Mlinskih kamnov Radomlje pripravlja od 27. do 31. avgusta na nogometnem igrišču v Radomljah takimenovani propagandni tabor, kjer bodo radomeljski taborniki prikazali življenje in delo tabornikov, naučili prijavljene taborniških veščin, iger, itd. Cena, v katero so vključeni obroki, je 250 din. Prijaviti se je moč kar v taboru vsak dan do 8. ure.

OBČINSKI POROČEVALEC

Tekmovalci SD Domžale zadovoljni ob končani sezoni:

Uspehi, ki obvezujejo

Z društvenim dnevom so smučarji Smučarskega društva Domžale zaključili uspešno smučarsko sezono. Razlogov za zadovoljstvo je več kot dovolj, saj so se kar štirje mladi tekmovalci in tekmovalke uvrstili v smučarsko reprezentanco SFRJ, dve tekmovalki se štejata na Smučarski zvezi Jugoslavije kot evidenti kandidatk pionirske reprezentance SFRJ, ker sta še premladi za uvrstitev v reprezentanco, vendar si z doseženimi rezultati v lanski sezoni nedvomno to zaslužita, pet tekmovalcev in tekmovalk pa se je uvrstilo v vrhunski razred SFRJ. Vendar doseženi uspehi niso „uspavali“ mladih tekmovalcev SD Domžale, saj se že pospešeno pripravljajo na novo sezono...

V mlado B žensko reprezentanco SFRJ sta se uvrstili Nataša Košir in Nataša Matičič, v pionirsko B reprezentanco Vita Grošel in Igor Marolt, medtem ko sta evidenti kandidatk za pionirsko reprezentanco SFRJ Barbara Brlec in Petra Kašper. V vrhunskem razredu SFRJ bodo prihodnje smučarsko sezono nastopili Primož Matičič, Peter Venturini, Andrej Supej, Nataša Matičič in Nataša Košir.

Tekmovalci SD Domžale so v pretekli smučarski sezoni dosegli številne dobre rezultate. Tako je Primož Matičič, ki v avgustu odhaja na službeno vojaškega roka,

seštevku zadostovalo za 11. mesto, zmagala je tudi na tekmovalcu LTS. Vita Grošel se je na tekmah Coca-Cola pokal in tekmovalnih LTS v boju z leto starejšimi vrstnicami uvrščala med boljše. Igor Marolt je osvajal točke na republiških tekmovalnih Coca-Cola pokal, na tekmah LTS pa je njegova najboljša uvrstitev tretje mesto. Barbara Brlec se je večkrat uvrstila med prvih deset, kar ji je v pokalu Coca-Cola zadostovalo med ml. pinirkami za 13. mesto. Petra Kašper je v lanski sezoni osvojila na republiškem cimbanskem prvenstvu v VSL tretje, v slalomu pa peto mesto,

mimo tega pa se je večkrat uvrstila med prve tri na tekmovalnih LTS. Seveda so poleg reprezentantov dosegli številne dobre uvrstitve tudi ostali mladi tekmovalci SD Domžale, saj se je SD Domžale uvrstilo v lanski sezoni med deset najuspešnejših smučarskih klubov v Sloveniji. O uspešnosti društva zgovorno govori tudi podatek, da jim je SZS v lanskem letu zaupala organizacijo mednarodnega FIS tekmovanja za ženske za pokal Domžal na Kravcu, republiško pionirsko prvenstvo v slalomu in veleslalomu, tekmo za mladinski pokal in več tekmovanj LTS.

Trener prve domžalske vrste Dušan Videmšek je ob uspehih v pretekli sezoni povedal: „Lahko rečem, da je bila lanska sezona mejna v smučarskem športu v občini Domžale. Če bomo nadaljevali delo trenerjev Tomota Virka in Matije Horvata, ki trenutno služita vojaški rok, s takim tempom kot sedaj in uresničili zastavljene cilje, lahko alpsko smučanje po rezultatih kmalu postane domžalski šport številka 1.“

Cilji, ki so si jih zastavili v SD Domžale za prihodnjo sezono so visoki in ob majhni finančni podpori domžalske ZTKO težko uresničljivi. Zastavili so si namreč cilj, da se šest tekmovalcev uvrsti oziroma ostane v državni smučarski reprezentanci, da se sedem tekmovalcev uvrsti v vrhunski razred SFRJ ter da vsi tekmovalci poskušajo čim bolj izboljšati svoje JUGO točke in nekateri poskušajo priti do prvih FIS točk.

Da omenjeni cilji ne bodo ostali le na papirju je moč sklepati po kondicijskih pripravah, katerim so se mladi tekmovalci posvetili. V juliju nameravajo trenirati na ledeniku na Ledinah in nad Češko kočo na Jezerskem, sicer pa načrtujejo, da bodo tekmovalci prve vrste preživeli v pripravah na novo sezono in v novi sezoni na snegu 120 dni (zajeta so tudi tekmovalnja), 182 dni pa bodo smučarji posvetili nabiranju kondicije. Sicer na minimum skrčen program bo ob dragih smučarskih vozovnicah, prevozi in drugih storitvah veljal na tekmovalca 150.000 din, kar bodo prispevali starši tekmovalcev in smučarsko društvo.

Za uspešno „hojo v korak“ z ostalimi slovenskimi smučarskimi klubi pa bi SD Domžale nujno potrebovalo tudi profesionalnega trenerja. Pet honorarnih trenerjev

je namreč za 50 nadebrdnih tekmovalcev odločno premalo. Za ilustracijo naj zapišemo, da imajo v ljubljanskih smučarskih klubih za 15 tekmovalcev enega profesionalnega in enega honorarnega trenerja.

Vinko Marolt, predsednik SD Domžale, je za Občinski poročevalec izjavil: „Vodstvo društva je zadovoljno z uspehi tekmovalcev in delom trenerjev in želimo, da bi nadaljevali z zastavljenim tempom. V lanski sezoni smo spet pričeli z delom selektivne cimbanske vrste. Tarejo pa nas finančni problemi. Alpsko smučanje je namreč drag šport, od ZTKO pa dobimo malo sredstev.“

Primerjave

Alpsko smučanje je drag šport, brez številnih treningov in strokovnega kadra je nemogoče doseči vrhunske rezultate. V vednost in razmislek smo vam pripravili nekaj primerjav med A reprezentanco SFRJ in SD Domžale.

Medtem ko ima moška reprezentanca SFRJ 14 tekmovalcev in kar 6 trenerjev (od tega tri profesionalce) in dva asistenta, oziroma celotna A jugoslovanska reprezentanca vseh starostnih kategorij 68 članov in kar 24 trenerjev, pa ima SD Domžale 50 tekmovalcev in le 5 honorarnih trenerjev.

Medtem ko po predračunu stroškov jugoslovanskih alpskih selekcij predvidevajo, da bodo stroški moške reprezentance v sezoni 1984/85 14.246.700 din (od tega 78 odstotkov v devizah), kar je 1.017.621 din na tekmovalca, za celotno A reprezentanco SFRJ pa 65.063.400 din, vodstvo SD Domžale predvideva da bo tekmovalce prve vrste veljal celoten program 150.000 din na tekmovalca.

Medtem ko načrtuje vodstvo moške reprezentance SFRJ da bodo tekmovalci preživeli 143 dni na snegu (zajeta tudi tekmovalnja) in 103 dni na kondicijskih pripravah (skupaj torej 246 dni) in sicer tako v pripravljalnem obdobju nove sezone kot tudi v novi sezoni, bodo tekmovalci prve vrste SD Domžale s tekmovalni vred preživeli na snegu 120 dni, 182 dni pa bodo posvetili nabiranju kondicije (skupaj torej 302 dneva).

Želeli bi podpirati perspektivne mlade smučarje katerih starši ne zmorejo plačevati treningov za zato prenehajo s tekmovalnim športom, poleg tega pa finančno razbremenjujemo starše tekmovalcev - seveda glede na dosežene rezultate. Zaradi tega smo prisiljeni iskati tudi drugih denarnih virov: že več let pripravljamo tombolo, smučarske sejme, smučarski ples in s prispevki sponzorjev tekmovanj, ki jih prirejamo.

SD Domžale resda pestijo našete težave vendar je pričakovati, da nas bodo, ob svoji zagnanosti in marljivosti, mladi tekmovalci tudi v prihodnji sezoni razveseljevali z uspešnimi tekmovalnimi nastopi. Upati pa je tudi, da bo domžalska športna javnost imela v prihodnje več posluha za alpsko smučanje.

Igor Matičič

Tri medalje na SP

Ob zastavljenih ciljih tekmovalcev SD Domžale naj kot zanimivost zapišemo kakšne cilje so po „Beli knjigi“ postavili našim najboljšim alpincem. Bojan Križaj naj bi v svetovnem prvenstvu v Bormiu osvojil medaljo v slalomu, v veleslalomu pa se uvrstil med prvih 10. V tekmovalnih za svetovni pokal naj bi dvakrat prejel medaljo, v skupnem slalomskem seštevku pa se uvrstil med prvih pet. Strokovnjaki pričakujejo, da bosta v Bormiu kar dva Jugoslavana posegla po veleslalomski medalji in sicer Jure Franko in Boris Strel. Jure Franko naj bi se po zastavljenih ciljih dvakrat uvrstil med tri najboljše veleslalomiste, v skupnem veleslalomskem seštevku svetovnega pokala pa med pet najboljših. Strel pa naj bi enkrat posegel po medalji, v veleslalomskem seštevku pa dosegel najmanj 8. mesto. Ostali „ajevci“ Kuralt, Benedik, Cerkovnik, Petrovič in Čizman naj bi se v svetovnem prvenstvu uvrstili vsaj v eni disciplini med 12 najboljših na svetu. Tudi dekletom so postavili ambiciozne cilje, saj naj bi se Nuša Tome in Anja Zavadlav uvrstili na svetovnem prvenstvu v slalomu med pet najboljših na svetu, ostale naše tekmovalke Leskovšek, Svet, Sarec, Peharc, Segula pa v obeh disciplinah med 15 najboljših. Na tekmah za svetovni pokal naj bi se Tometova in Zavadlavova uvrstili v slalomu enkrat med pet najboljših (v skupni slalomski razvrstitvi obe do 15. mesta), Leskovškova pa v veleslalomu (v veleslalomskem seštevku do 20. mesta), medtem ko naj bi se ostale naše reprezentantke uvrščale na tekinah svetovnega pokala med prvih petnajst.

postal republiški prvak v smuku, na državnem prvenstvu v smuku pa je med mladinci osvojil tretje, med člani pa deveto mesto. Omeniti velja, da so tekmovalci na prvenstvu na mariborskem Porohorju dosegli na delih proge hitrost tudi do 120 km na uro. Na tekmovalnih mladinskega pokala je dvakrat slavil v smuku, enkrat v slalomu, v veleslalomu pa je bil dvakrat drugi, kar mu je v skupnem seštevku z zaostankom ene točke prineslo drugo mesto v točkovanju za mladinski pokal. Na mednarodnem FIS tekmovalcu v slalomu je na Sorici ob udeležbi vseh naših in tujih najboljših tekmovalcev zasedel solidno 10. mesto. Nataša Matičič je bila druga na republiškem prvenstvu v veleslalomu. Na mednarodnem FIS Tekmovalcu za pokal Loke je v slalomu osvojila peto mesto. Na republiškem tekmovalcu za pokal Coca-Cola je bila v slalomu druga, večkrat pa si je nabrala tudi točke, kar ji je v skupnem seštevku prineslo 6. mesto. Na tekmovalnih LTS je zmagala štirikrat. Nataša Košir je bila na rep. prvenstvu peta, isto mesto pa je osvojila tudi v tekmi Coca-Cola pokala in se še večkrat uvrstila med prvih 15, kar ji je v skupnem

Tekmovalci prve in druge vrste SD Domžale (Foto: P. Brlec)

Območje Krumperka in Brda pri Ihanu spominski park

Na zasedanju skupščine je bil sprejet odlok o razglasitvi spominskega parka revolucionarnih tradicij Domžale za kulturni in zgodovinski spomenik. Spominski park obsega območje Krumperka ter Brda pri Ihanu do občinske meje pri Vinjah. V okviru tega parka so posebej zaščiteni kulturni in arheološki spomeniki ter naravne znamenitosti. V javni razpravi, ki je potekala pred sprejemom odloka so se pojavljali določeni pomisleki v zvezi s financiranjem, urejanja in vzdrževanja, vplivom na razvoj kmetijstva in gozdarstva ter gradnje na tem območju. Zato je komisija za komunalne zadeve zbora krajevnih skupnosti pregledala osnovno gradivo ter predlagala zborom skupščine, da poleg odloka sprejmejo tudi sklepe, ki bodo zagotavljali vzpodbujanje razvoja kmetijstva in gozdarstva na tem območju, možnost gradnje novih objektov v skladu z zazidalnim načrtom ter financiranje v okviru zmoglosti in zagotovljenih sredstev. Vsi sklepi so bili na skupščini soglasno sprejeti, saj se je v razpravi na samem zasedanju zborov pokazalo, da je sprejetje teh sklepov nujno. Delegatka iz Leka tov. Zupanova je tudi postavila vprašanje, ali bo za opravljanje nadzora organizirana posebna služba. Ravnateljica Zavoda za Spomeniško varstvo Kranj je v odgovoru dejala, da je za nadzor nad izvajanjem odloka v zvezi z varstvom spomenikov na območju spominskega parka zadolžen Zavod, za izvajanje tega odloka pa Sekretariat za občno upravo občine Domžale in Komunalna inšpekcija Uprave za inšpekcijske službe občine Domžale.

Sprejetje tega odloka pomeni za to območje ohranitev zgodovinskih izročil revolucionarnega delavskega gibanja in narodnoosvobodilnega boja ter ohranitev kulturne krajine z naravnimi znamenitostmi in kulturnimi spomeniki.

Domžalsko gospodarstvo uspešno tudi v letošnjem letu

Osrednja točka dnevnega reda zbora združenega dela je bila razprava o gospodarjenju v občini Domžale v obdobju januar-marec 1984. Splošna ugotovitev je bila, da so bila gospodarska gibanja v občini za omenjeno obdobje zelo ugodna. Z resolucijo o politiki izvajanja družbenega plana je bila predvidena 3 % realna rast družbenega proizvoda. V obdobju prvih treh mesecev letošnjega leta so bila ta predvidevanja uresničena kljub ožjim materialnim možnostim za proizvodnjo v organizacijah združenega dela. V tem obdobju je bila dosežena industrijska proizvodnja 6 % večja kot v enakem obdobju lanskega leta, kar je več od resolucijskih predvidevanj, po katerih bi industrijska proizvodnja narasla na 3,5 %. Omenimo naj le obseg proizvodnje v Heliosu, ki je bil večji za 15 % in v Papirnici Koli-

čevo, kjer je bil ta 12 % večji kot v enakem obdobju lanskega leta.

Prodaja kmetijskega blaga organizacijam združenega dela s področja kmetijstva je bila nominalno povečana za 48 %, ob upoštevanju rasti cen pa je bila prodaja kmetijskega blaga na nivoju enakega obdobja preteklega leta. Odkup od zasebnih kmetovalcev je bil večji za 37 %, realen odkup pa za 1 % manjši.

Resolucijska predvidevanja, po katerih naj bi izvoz porastel za 15 %, so bila močno presežena. Skupen izvoz je bil dosežen v višini 1596 milijonov dinarjev in je bil za 42 % večji kot v enakem obdobju leta 1983, najbolj pa se je povečal izvoz v socialistične države (76 %), medtem ko se je izvoz v razvite zahodne države povečal za 53 % in v države v razvoju za 25 %. Uvoz je bil v tem obdobju za 32 % večji, zunanjetrgovinska bilanca pa izkazuje 553 milijonov dinarjev presežka. Pokrivanje uvoza z izvozom je znašalo 153 %, medtem ko je bilo v enakem obdobju preteklega leta izvoz za 42 % večji od uvoza.

Tudi na področju zaposlovanja smo v tem obdobju uspeli zmanjšati število zaposlenih oseb iz 138 na 104, največ nezaposlenih oseb pa predstavljajo gimnazijski maturanti in težje-zaposeljive osebe.

Tudi delitev dohodka in čistega dohodka je ugodna, saj so se sredstva za osebne dohodke povečala za 50 %, medtem, ko so se sredstva za izboljšanje in razširitev materialne osnove dela povečala za 153 %.

Z izgubo so poslovala 4 organizacije združenega dela in sicer Milinostrój (8.154.000 din), Papirnica Količevo TOZD Bistra karton (10.887.000 din), SGP Beton TOZD Gradnje (25.374.000 din) in Napredok TOZD Gropromet (958.000 din).

Imenovana komisija za izvajanje samopriskupke in racionalno trošenje zbranih sredstev

Na podlagi sklepa o razpisu referendumu za uvedbo samopriskupke za sofinanciranje gradnje in obnove družbenih objektov v občini Domžale, je bila na zasedanju zborov Skupščine imenovana komisija za izvajanje samopriskupke v občini Domžale. Naloga komisije je, da skrbi za izvajanje del po programu, ki je bil sprejet na referendumu dne 15. aprila 1984, da sredstva, ki bi nastala kot višek pri zbiranju in uporabi sredstev iz tega samopriskupke nameni za zadovoljevanje potreb v krajevni skupnosti, skrbi da se s sredstvi ekonomično in smotrno upravlja ter ugotavlja upravičenost neplačila samopriskupke zavezancev. V komisijo so predlagani taki delegati, za katere skupščina smatra, da bodo na podlagi dosedanjih aktivnosti delo uspešno opravljali. Predsednik komisije je tov. Anton Preskar, dipl.ing.

zaposlen v strokovni službi Samoupravne interesne skupnosti materialne proizvodnje Domžale.

Podeljena priznanja ob prazniku občine

Delegati skupščine so na zadnjem zasedanju sklepali tudi o predlogu za podelitev priznanj skupščine občine Domžale. V letošnjem letu je najvišje priznanje — zlato plaketo prejel dr. Ludvik Kovač. S tem priznanjem mu je bila izrečena tudi zahvala za dolgoletno nesebično delo na področju zdravstva v naši občini, še posebno pa za uspešno delovanje na področju zdravstvenega varstva udeležencev NOV.

Poleg zlate plakete pa je Skupščina občine Domžale letos podelila tudi 3 srebrne plakete, 11 bronastih plaket ter 9 listin o priznanju.

PISMA BRALCEV

Upokojenci izkoristili svoje pravice

in priložnosti letovanja oziroma oddiha in razvedrila v počitniškem domu Slovenskih upokojencev v Izoli. Iz lastnih izkušenj večkratnega

obiska tega doma v zimskem času vam ga toplo priporočam.

V domu so vsi prostori enako ogrevani. V bazenu, katerega si lahko

Krašnja:

Radomlja spodjeda cesto

Kdo se bo zavzel za popravilo?

Pred dnevi nas je obiskal občan Rudolf Avbelj z Limbarske gore in želel, da napišemo nekaj o tem, kako Radomlja v Krašnji uničuje cesto, ki vodi na Limbarsko goro in vas Vodice. Radomlja je že odnesla cesto, tačas pa že spodnaša bližnji hrib. Občani (gre za nekoliko 10 gospodinjstev) se sprašujejo, koliko časa bodo še morali hoditi po strmini, ki zlasti v deževnem vremenu dela težave celo mlajšim.

Občani tudi zatrjujejo, da ne gre za velike stroške in vlaganja, ki bi nekako zagotovila poti, da bo vnovič prehodna. Kaj meni o tem KS Krašnja, Gozdno gospodarstvo, SKIS Domžale in še kdo? Kdo bo odgovoril?

privoščite ob vsakem času, je toplota voda 31° C. Hrana in postrežba sta zelo dobri, vzdušje popestrjeno z glasbo 3 do 4 krat na teden, občasno so prireditve in izleti. Vse to zelo ugodno vpliva na našo prezebllost, revmo, z dolgočasnost in monotono.

Sama okolica počitniškega doma oziroma vsa primorska pokrajina, ki je vedno zelena in pretežno sončna, vam bo pomagala skrajšati dolgočasne zimske dni in vrniti nekaj optimizma. Našli boste morda stare, pa tudi nove prijatelje — in morda še kaj?

Cena dnevnega penziona je: polna 650,00 ddn k temu pa vam SPIZ regresira 180,00 din in Društvo upokojencev še 100,00 din, če vaša pokojnina ne presega 10.000,00 din.

Torej letujete lahko v januarju in februarju po 470,00 oziroma 370,00 din na dan, v marcu in aprilu bo dražje za 10,00 din dnevno. Ugodnosti v domu bodo deležni tudi družinski člani (žena ali mož, če ni upokojenec in morda vnučki na tretjem ležišču).

Prijavite se v svojem Društvu upokojencev v Domžalah, kjer dobite tudi vse informacije.

Perne

Neobzirni vozniki

Velikokrat ugotavljamo, da se nekateri vozniki obnašajo skrajno neobzirno, kot da bi bili sami na cesti.

Ob slabem vremenu neobzirnost voznikov najbolj občutijo pešci in kolesarji. Na cesti zaradi zamašitve odtočnih kanalov zastaja voda, zaradi nezmanjšane hitrosti pa nekateri vozniki oškropijo pešce ali kolesarje od glave do pet.

Vozniki, ki to storijo namerno, kažejo svojo nekulturo do ostalih udeležencev v prometu.

Vse take voznike opozarjamo, da upoštevajo določila Temeljnega zakona o varnosti v cestnem prometu in v takšnih razmerah zmanjšajo hitrost svojih vozil. Zavedati se moramo, da na cesti nismo sami, ampak moramo vedno računati na ostale udeležence v prometu.

J. Arnuš

J.N.

Dvoličnost pri obravnavanju alkoholizma

Svet za življenjske in delovne razmere pri Občinskem svetu ZSS Domžale je 5. junija 1984 v Leku organiziral okroglo mizo na temo „Alkoholizem v delovnih organizacijah“.

Razgovor o problematiki alkoholizma je bil organiziran zato, ker že dalj časa ugotavljamo, da je to področje družbenega življenja v občini dokaj pereče. S to problematiko se srečujejo tako delovne organizacije, kot ostale službe v občini.

Ob koncu okrogle mize so udeleženci sprejeli naslednje sklepe:

Alkoholizem postaja v občini Domžale vedno večji socialni, zdravstveni, gospodarski in splošno-družbeni problem, zato je nujno potrebno koordinirano delo na področju splošne politike, gospodarstva, vzgoje in izobraževanja, socialne, zdravstvene in kaznovalne politike.

Osnovni dejavniki boja proti alkoholizmu morajo biti organizacije združenega dela in krajevne skupnosti.

Vsaka delovna in druga organizacija mora pristopiti k izdelavi programa boja proti alkoholizmu.

Usposobiti je potrebno kader za delo v tej smeri in mu pomagati pri uresničevanju programa.

Služba varstva pri delu, kadrovske službe in osnovne organizacije ZS so dolžne narediti več za odkrivanje primerov alkoholizma, napotitve odkritih primerov za zdravljenje in preprečevanje alkoholizma. Za zmanjšanje obsega alkoholizma je prvi pogoj red, disciplina in osveščenost tako delavcev kot strokovnih služb.

Interna in javna glasila morajo pomembneje delovati za osveščanje: — o alkoholi-

lizmu in posledicah alkoholizma, — alkoholizmu kot bolezni, — odkrivanju in preprečevanju alkoholizma, — zdravljenju alkoholizma in članov njegove družine, — posledicah alkoholizma, ki bremenijo družbo, — lažni solidarnosti z alkoholikom v delovni sredini, družini ipd.

V program srednjih šol in višjih razredov osnovnih šol je treba vnesti enakopravnost odnosov med spoloma in alkoholizem ter druge odvisnosti in njegove posledice.

Odpriati je potrebno dvoličnost družbe, ki podpira alkoholizem z odpiranjem javnih lokalov, delovni čas lokalov, zamenjanjem objektov za mlade, kjer ne bi bil prisoten alkohol, točenje alkoholnih pijač mladoletnim in vinjenim osebam. K slabšanju stanja svoje prispeva tudi cenovna in davčna politika (podražitev brezalkoholnih pijač). Predlagajo podražitev alkoholnih pijač in pocenitev brezalkoholnih pijač (višji prometni davek za alkoholne pijače; del tega davka naj bi namenili za zdravljanje alkoholizma).

Svet za življenjske in delovne razmere podpira družbeno akcijo, da se odpre lokal, kjer bi bile na razpolago brezalkoholne pijače in mlečna hrana. Ponudbo posreduje Napredku Domžale, če bo pa ta odklonil, pa katerokoli drugo DO, ki je za to zainteresirana. Da bi mlečna restavracija poslovala rentabilno, bi morala družbena skupnost pomagati z regresiranjem in davčnimi olajšavami.

Skrb za alkoholike naj bo celostna, od zgodnjega odkrivanja primerov, do pomoči in urejanja njegovih družinskih in zaposlitvenih težav, zdravljenja, pa vse do dolgoročne vključevanja v klub zdravljenih alkoholikov, ki se je uveljavil kot učinkovita oblika družbene rehabilitacije in socialne terapije.

Ob analizi nesreč pri delu ugotavljajo, da je močno prisotna dvojnost obnašanja tudi strokovnih služb, ki marsikdaj kljub ugotovitvi, da je vzrok vinjenost, tega ne registrira, ne ukrepa in odpravlja.

Janko Drolc

Robi Podbevsek

Robi Grabnar

Jani Vovk

Tomaž Tomažič

Rok Kožar

Roman Borec

Mladi »Budničarji« o svojih balinarskih uspehih

Najmlajši Budničarji – tekmovalci v balinanju so imenitni športniki. To smo zvedeli, ko smo jih obiskali na njihovih igriščih na Količevem. Njihov trener tov. Kožar pripoveduje, da v klubski konkurenci nimajo v republiki nobene prave konkurence. Pa tudi sicer: Lani se je med osmerico najboljših uvrstila kar četverica Budničarjev, letos pa jih je bilo med dvanašterico kar 7.

Tole so povedali ob našem obisku:

Janko Drolc, 12 let, učenec OŠ Josip Broz Tito Domžale:

„Nekoč me je pot zanesla na igrišče, vseč mi je bilo, pa sem začel. Treniram vsak dan, najraje pa bližam. Všeč mi je družba, trener si zelo prizadeva z nami, čas koristno izrabim. Doma me vzpodbujajo k uspehu.“

Robi Podbevsek, 12 let, učenec OŠ Josip Broz Tito Domžale:

„Leta 1982 sem prvič prijel kroglo, odlej pa je balinanje moj glavni šport. V njem rad bližam in zbijam... Seveda se najraje udeležujem tekmovanj. Letos sem na tekmovanju Ljubljanske območne zveze dosegel 4. mesto.“

Robi Grabnar, 14 let, učenec OŠ Josip Broz Tito Domžale:

„Na igrišče so me pripeljali prijatelji, kjer so že bližali, zbijali. Začel sem tudi sam, v posebno vzpodbudo pa je bila prva medalja, ki sem jo prinesel domov. Sicer pa sem najbolj vesel doseženega 1. mesta, ki smo ga dosegli na pionirskem festivalu tu na Količevem.“

Jani Vovk, 11 let, učenec OŠ Josip Broz Tito Domžale:

„Ker živim blizu igrišč, seveda ni bilo daleč do mojega športnega ude-

stovanja. Balinam prvo leto, bil pa sem že na dveh tekmovanjih – na območnem in klubskem. Starši so seveda veseli, da se udeležujem v športu.“

Tomaž Tomažič, 11 let, OŠ Josip Broz Tito Domžale:

„Prijatelja Rok Zevnik in Rok Kožar sta me spravila v ta šport, pa mi ni žal. Lepo je, imamo skrbnega trenerja, ki se zanima tudi za naše učne uspehe, družba je v redu, razumemo se, vse je odlično. Posebno sem bil letos vesel (balinam šele prvo leto) diplome, ki sem jo osvojil.“

Rok Kožar, 12 let, OŠ Josip Broz Tito Domžale:

„Na igrišče me je spravil oče, ki je eden od navdušencev v klubu. Rad bližam pri tolčenju pa je seveda bolj živo. Sodeloval sem že na petih ali šestih tekmovanjih, koder sem osvojil že 4 medalje. Lani denimo sem na občinskem odprtem prvenstvu dosegel skupno z očetom med 32 pari odlično 2. mesto.“

Roman Borec, 14 let, učenec OŠ Josip Broz Tito Domžale:

„Ati je Budničar in tako sem bil hitro tudi jaz zraven. Veselje do balinanja imava oba, prav tako balina tudi stric. Omenim lahko, da sem na tekmovanju Ljubljanske območne zveze dosegel odlično 5. mesto.“

Predstava, ki navdušuje: Partljič – Ata – socialistični kulak

»Moj ata socialistični kulak« v Škocjanu

Kulturno društvo Miran Jarc Škocjan, ki v letošnjem letu slavi 35-letnico uspešnega delovanja, je za ta jubilej povabilo k sodelovanju Slovensko narodno gledališče – Drama. V soboto 30. junija 1984 ob 21. uri bo Drama uprizorila dramsko delo Toneta Partljiča »Moj ata, socialistični kulak«.

Tone Partljič in Polde Bibič sta na Sterijinem pozorju v Novem Sadu navdušila tamkajšnje publiko. Tone Partljič je prejel nagrado Sterijinega rodnega mesta Vršac, za sodobno komedijo, igralec Polde Bibič pa nagrado Sterijinega pozorja za najboljšega igralca in sicer za vlogo Jožeta Maleka, v igri Moj ata socialistični kulak.

Pri izvedbi tega dramskega dela bodo nastopili priznani slovenski igralci: Polde Bibič, Milena Zupančič, Mojca Ribič, Silva Čušin, Klemen Petrovič, Ivo Ban, Tone Homar,

Jerica Mrzel, Boris Kralj, Alenka Vipotnik, Marko Okorn, Dare Valič in Brane Ivanc. Delo je režiral Jože Babič.

Za to uprizoritev se bo organizator še posebej potrudil in se izkazal kot dobre gostitelj, saj bo v letnem gledališču na voljo še dodatnih 250 sedežev. V primeru, da bo v soboto slabo vreme, bo prireditev naslednji dan, v nedeljo ob istem času.

V mesecu juliju si bomo lahko v letnem gledališču na Studencu ogledali še eno komedijo, tokrat »Klopčič« Josipa Kolana, tokrat v izvedbi domače igralske skupine. To dramsko delo si bodo obiskovalci lahko ogledali večkrat, saj bosta poleg premiere še dve predstavi.

Tone Ravnikar

Turnir na dveh sposojenih namiznoteniških mizah v Študi

V nedeljo, 29.4.1984 se je v GD Študa odvijal prvomajski turnir v namiznem tenisu, ki ga je organiziralo športno društvo Študa. Tekmovanje je potekalo v dveh kategorijah; članski in pionirski. V napetem vzdušju je pri članih zmagal mladinec Oreher, sledila pa sta mu Mitja Pevec in Bojan Kos.

V pionirski konkurenci je zmagal Sanci Pevc, ki ni utrpel niti enega poraza, drugo mesto je pripadalo Primožu Rahnetu, tretje pa Gorazdu Rahnetu. Turnir se je zaključil s podelitvijo pokalov in diplom in ŠD Študa, v katerem so mladi, večinoma nepolnoletni člani. Kljub majhnim organizacijskim spodrslijajem lahko mladim čestitamo, saj je bila to njihova 1. organizacija kakršnegakoli turnirja v njihovem trimesečnem obstajanju.

Ta majhni in na videz nepomembni namiznoteniški turnir so pripravili sami, z vsem svojim trudom. Ta njihov trud je bil poplačan z odobravanjem vaščanov Štude in z veselimi obrazi tekmovalcev, ki so lahko pomerili svoje moči in svoje zmožnosti.

Ema Čad

Predzakonsko svetovanje v letu 1984

Zakon o zakonski zvezi in družinskih razmerjih je uvedel novost obiska predzakonske svetovalnice pred sklenitvijo zakonske zveze. Ta novost je obvezujoča tako za kandidate, ki morajo matičarju ob prijavi poroke predložiti potrdilo o obisku zakonske svetovalnice, kot skupnosti socialnega skrbstva, ki svetovanje organizirajo.

V občini Domžale poteka svetovanje že od 1.1.1980 po utečenem urniku. Organizirano je enkrat mesečno. Število kandidatov je omejeno, zato sprejemamo samo prijavljene kandidate. V mesecu, kjer je prijavljenih več kandidatov, kot jih lahko prisostvuje enkrat v skupini, organiziramo svetovanje še naknadno.

Svetovanje v letošnjem letu bo še:

11. julija, 1. avgusta, 5. septembra, 3. oktobra, 7. novembra in 5. decembra.

Program traja šest ur in poteka v dveh večerih. Obsega socialni, sociološki, politični, pravni, medicinski in psihološki vidik. Deli se med seboj povezujejo in tvorijo celoto spoznanj o skupnem življenju bodočih zakoncev, ki prinaša srečo in zadovoljstvo, hkrati pa tudi nove dolžnosti in obveznosti. Bodočnost vsakega zakona je odvisna od zakoncev samih.

Družinsko življenje je podobno čeri v morju (iz psihološkega dela svetovanja). Večina ljudi se zaveda le

desetine tega, kar se stvarno dogaja, desetine tega, kar lahko vidijo in čutijo in ponavadi mislijo, da je vse to... Gornje misli dovolj zgovorno nakazujejo potrebo, da se bodoči zakonci pripravijo na nove vloge, nove naloge in nove dolžnosti, zato si prizadevamo, da bi ta del programa obiskalo kar največ zakoncev in bodočih staršev. Po potrdila, kakor pravijo prvemu stiku, naj bi prišli samo tisti zakonci, ki iz opravičljivega razloga ne morejo prisostvovati širšemu programu, odnosno jim je vse, kar program obsega poznano. Praksa štiriletnega delovanja zakonskega in predzakonskega svetovanja kaže, da v prvih letih razpade ravno največ zakonov, kjer bodoča partnerja nista imela interesa pripraviti se na nove vloge v zakonu in sta na tak ali drugačen način iskala samo potrdilo.

Svetovanje je za bodoče zakonce brezplačno. Prijave sprejema Center za socialno delo v ustanavljanju, Ljubljanska 70/II. M.S.

Na rob uspeli razstavi ročnih del v Dobu:

VELIKO PRIDNIH ROK

V soboto, 23.6.1984 sta Društvo prijateljev mladine in OŠ Martin Koželj Dob pripravili izredno uspelo razstavo ročnih del, ki so jih razstavili tako najmlajši, kot tudi najstarejši krajan. Okrog 100 razstavljalcev je obiskovalcem razstavilo več kot 500 eksponatov, kar kaže na neverjetno ustvarjalnost, ki je bila doslej nezna-

na. Kot nam je povedal znani družbeni delavec v Dobu tov. Josipovič, je uspeh razstave tolikšen, da so sklenili enako prireditev pripraviti vsako leto. Občanom pomeni vzpodbudo pri različnih aktivnostih izkoriščanja prostega časa, kraju pa lepo manifestacijo krajevne ustvarjalnosti tako mlade kot srednje in starejše generacije.

POSEBNO OBVESTILO "LABODA"

Krajane Domžal obveščamo da smo v želji, da bi v kar največji meri zadovoljili potrebe potrošnikov naših storitev, spremenili delovni čas poslovalnice v Domžalah (poslovna zgradba SPB). Ta je odslej odprta vsak dan neprekinjeno od 6.30 do 20. ure in tudi v soboto od 6.30 do 13.

Uporabljajte naše storitve kemičnega čiščenja. Posebej priporočamo kakovostno čiščenje usnjenih in krznenih oblačil po najsodobnejših postopkih, ki so znani v svetu. Čistimo tudi preproge.

*Kemična čistilnica „Labod“
Poslovalnica Domžale*

OBČINE DOMŽALE Sekretariat za občo upravo

o b j a v l j a
prosta dela oz. naloge

„Opravljanje del v Krajevnem uradu Blagovica“

POGOJI:
upravno administrativni ali
ekonomski tehnik
2 leti delovnih izkušenj
strokovni izpit

Delovno razmerje bo sklenjeno za določen čas – nadomeščanje odsotne delavke.

Pisne prijave z življenjepisom ter dokazili o izpolnjevanju pogojev pošljite v 8 dneh po objavi Kadrovski službi upravnih organov in strokovnih služb občine Domžale.

Mali oglasi

Polagalca ploščic v kopalnici, rabijo Bitenčevi, Domžale, Rojska 15.

Kvalitetno čistim vse vrste talnih oblog in oblazinjenega pohištva na vašem domu: itison, tapišon, preproge, fotelje in kavče. Čistim in poliram marmor.

Ponudbe z navedbo vaših zahtev pošljite na naslov: Močnik Milan, Veljka Vlahoviča 1c, 16230 Domžale.

Pozor kmetovalci in vrtičkarji! Prodajam njivo 4000 m2 relacija Mengeš-Moste tik ob znamenju. Proda se v celoti ali po 300 m2. Lužar Jurij, Preserje, Levstikova 3, Radomlje.

NUDIM VISOKO NAGRADO

S starim milijonom nagradim človeka, ki bi prinesel nepoškodovano zlatnino, vzeto ženi, Vlahovič Mariji, iz njenega stanovanja, 7. junija 1984 v bloku 4 d, ul. Veljka Vlahoviča, Domžale. Ker je ženi zlatnina drag spomin na pokojne starše, zagotavljam, da ob vrnitvi ne bo nikakršnih posledic oz. nevšečnosti.

Moj naslov: Vlahovič Ivan, Liminjanska 95, Portorož.

Prostor, primeren za manjši atelje, vzamem v najem. Naslov v uredništvu.

Sprejem kakršnokoli delo na dom. Možnost popoldanske obrti. Informacije po telefonu 832-590.

ISKRENA HVALA

Justina SODČEK se iskreno zahvaljujem vsem mojim sovaščanom ob Jemčevi cesti za izkazano denarno pomoč, ki sem jo prejela ob po žaru na moji hiši.

Prav tako se iskreno zahvaljujem trzinskim gasilcem in vsem sosedom, ki so mi bili v pomoč pri pospravljanju pogorišča. Posebej iskrena hvala pa gre prijateljici Francki Bradač iz Loke.

Justina Sodček
Trzin, Jemčeva

VABILO K OBIRANJU

Vabimo vas na obiranje črnega in rdečega ribeza, ki se prične okoli 10. julija dalje.

Za delo nudimo plačilo ali ribez.

Mogoč je tudi nakup obranega ribeza. Vse ostalo po dogovoru.

Vljudno vabljeni!

Feliks Anžin
Dobeno 10, p. Mengeš

DELAVSKA UNIVERZA DOMŽALE

RAZPISUJE za šolsko leto 1984/85

JEZIKOVNE TEČAJE

za odrasle
- angleščina
- nemščina
Jezikovni tečajji so običajno dvakrat tedensko in trajajo 80 do 100 ur.

za otroke
- nemščina
- angleščina
Tečajji za: predšolske otroke, učence nižjih in višjih razredov osnovnih šol so dvakrat tedensko in trajajo 40 do 60 ur. Vpišete se lahko vsak dan od 7. do 15. ure v tajništvu Delavske univerze Domžale, Kolodvorska 6/1, kjer dobite vse potrebne informacije, telefon: 721-082, 722-278.

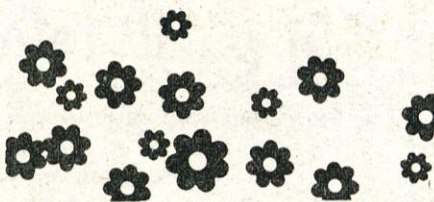
PRALNICA

KOCJANČIČ

61230 DOMŽALE, Ljubljanska 91

Obveščam cenjene stranke, da sem v juniju 1984 pričela opravljati svojo dejavnost v lokalu SPB-2 na Ljubljanski cesti 91 v Domžalah, nasproti Jugotehnike.

V tem lokalu želim občanom ponuditi usluge, pranja, sušenja in likanja vsakovrstnega perila tako za družbene ustanove, kot tudi za zasebnike. Priporočam svoje storitve

ZAHVALA

Ob izgubi naše drage mame, babice in prababice

FRANČIŠKE GOTAR

iz Goričice

se iskreno zahvaljujem vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem, ki ste nam izrekli sožalje, darovali cvetje in jo v tako velikem številu pospremili na zadnji poti.

Zahvalo izrekamo govorniku Antonu Peterki za poslovilne besede, gospodu župniku za opravljen pogrebni obred, pevcem pa za zapete pesmi.

Vsem še enkrat hvala.

Vsi njeni

ZAHVALA

Ob boleči izgubi naše drage mame

IVANE ZORE

iz Sp. Prapreč

se iskreno zahvaljujem dr. Pevcu za zdravniško pomoč, g. župniku Andreju in g. Vroclihu za lep pogrebni obred, tov. Kosu za poslovilne besede, Gasilskemu društvu Lukovica za izkazano pomoč, pevcem iz Lukovice, vsem sosedom, prijateljem, znancem in sorodnikom. Vsem še enkrat hvala lepa za darovano cvetje, izraze sožalja in spremstvo na njeni zadnji poti.

Vsi njeni

ZAHVALA

Ob izgubi naše drage mame, stare mame, sestre in prababice

ANGELE PICHLER

se iskreno zahvaljujem vsem sorodnikom, prijateljem, znancem, pevcem, g. župniku za opravljeni pogrebni obred in vsem, ki ste nam izrekli sožalje, darovali cvetje in jo pospremili na njeni zadnji poti.

Vsi njeni

TELESNOKULTURNA SKUPNOST DOMŽALE

nudi v najem bistro v objektu garderob in klubskih prostorov Športnega parka Domžale. Interesenti naj se v roku 15 dni od objave pismeno javijo na oglas.

Pojasnila in informacije daje Telesnokulturna skupnost Domžale, Ljubljanska cesta 36, tel. 721-350.

ZAHVALA

Ob smrti mame

MARIJE MARINČEK

iz Vira, Dvorčakova 5

se iskreno zahvaljujem vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem za izraze sožalja, cvetje in pomoč. Posebno se zahvaljujem DO TRAK za izraze sožalja, darovano cvetje in spremstvo na njeni zadnji poti. Hvala pevcem TOSAME za čustveno zapete pesmi in sodelavcem za podarjeno cvetje. Gospodu župniku za poslovilne besede in lepo opravljeni pogrebni obred iskrena hvala.

Vsem še enkrat iskrena hvala!

Zalujoča hčerka Marica Nahtigal z družino.

ZAHVALA

Po hudi in težki bolezni nas je zapustila naša draga sestra

MARIJA FLORJANČIČ

iskreno se zahvaljujem vsem, ki ste jo spremili na njeni zadnji poti, poklonili cvetje in izrekli sožalje. Posebno se zahvaljujem sosedom za vso potrebno pomoč. Iskrena hvala Janezu Celarju za poslovilne besede in g. župniku za pogrebni obred.

Vsem še enkrat hvala.

Vsi njeni

ZAHVALA

Ob boleči izgubi dragega moža, ata, dedka, svaka in tasta

VALENTINA STUPICE

upokojenca z Rov

se iskreno zahvaljujem vsem, ki ste ga pospremili na njegovi zadnji poti, mu darovali cvetje, nam pa pomagali v teh težkih dneh in nam izrazili sožalje.

Posebno se zahvaljujem dr. Farkašu za zdravniško pomoč ter tov. Nadi Tomšičevi za vsestransko pomoč in pozornost. Zahvala rovskim gasilcem za zadnje spremstvo, organizaciji ZBNOV ter vsem praporščakom, kakor tudi g. župniku za poslovilni obred. Vsem še enkrat iskrena hvala.

Zalujoči:
žena in otroci z družinami

V domžalski občini kupim starejšo (lahko tudi opuščeno) kmečko hišo z nekaj zemlje.

Ponudbe v pisni obliki z navedbo kraja, opisom hiše in okvirno ceno pošljite na uredništvo »Občinskega poročevalca« Ljubljanska 96, Domžale.

Osnovna šola JANKO KERSNIK BRDO LUKOVICA

Komisija za delovna razmerja

RAZPISUJE dela in naloge:

- SNAŽILKE na centralni šoli Brdo, za nedoločen čas, s polnim delovnim časom in trimesečnim poskusnim delom

Pisne prijave pošljite v 15 dneh od dneva objave oglasa na naslov: Osnovna šola Janko Kersnik, Brdo 5, 61225 Lukovica. Kandidati bodo o izidu razpisa obveščeni 30 dni po poteku veljavnosti razpisa.

TEKSTIL Ljubljana n.sol.o. TOZD FILC Mengeš o.sol.o. Blejčeva 4, Mengeš

OBJAVLJA prosta dela in naloge

VEČJE ŠTEVILO DELAVCEV V PROIZVODNJI

Pogoji:
- končana osnovna šola
- poskusna doba 60 dni

Kandidati naj pošljejo pismene prijave na naslov TEKSTIL Ljubljana, TOZD FILC Mengeš, 61234 Mengeš, Blejčeva 4 v 15. dneh po objavi.

TOVARNA TRAKOV IN ELASTIKE

61234 MENGEŠ, Glavni trg 18

OBJAVLJA prosta dela oz. naloge:

- OBRATOVNEGA KNJIGOVODJE**
Pogoj: ekonomski tehnik, eno leto delovnih izkušenj na enakih ali podobnih delih oz. nalogah
- VEČ DELAVK ZA DELO NA TKALSKIH IN PLETILNIH STROJH**
Pogoj: končana osnovna šola. Prednost pri sprejemu bodo imeli kandidati s končano poklicno šolo tekstilne smeri

Delo pod točko 2 je dvoimensko. Delo se združuje za nedoločen čas. Določeno je poskusno delo. Kandidatom, ki bodo združili delo, nudimo stimulatvne osebne dohodke in urejen družbeni standard. Pismene prijave z dokazili o izpolnjevanju razpisanih pogojev, naj kandidati pošljejo ali osebno prinesejo v 8. dneh po objavi v kadrovsko splošni sektor, kjer lahko dobijo tudi vse druge informacije.

Komisija za licitacijo osnovnih sredstev pri CENTRU SREDNJIH ŠOL DOMŽALE,

RAZPISUJE naslednjo odprodajo osnovnih sredstev:

- Skobeljni stroj ADIBOR Novi Sad z elektro motorjem, del. dolžina 1700 mm, širina 800 mm
cena: 60.000.- din
- Varilni aparat - Fabrika elektro motorjev Skopje, neizpraven 220/380 V regulacija od 50 - 250 A
cena: 3.000.- din
- Varilni aparat Rade Končar - delujoč, 220/380 V regulacija od 50 - 250 A
cena: 12.000.- din
- Varilni aparat - nedelujoč
cena: 1.000.- din
- Elektro motor - Sever Subotica, 380 V 1450 vrt. min. moč 5KW, brezhiben
cena: 6.000.- din
- Elektro motor s črpalko /hidravlična/ Rade Končar, izpraven, 380 V 935 vrt. min., moč 4,4 KW
cena: 10.000.- din
- Elektro motor z reduktorjem - brezhiben, Siemens - Schuckert, 380 V 1400 vrt. min, moč 3 KW
cena: 15.000.- din

Ogled navedenih osnovnih sredstev je 1 uro pred pričetkom licitacije v kovinarskih delavnicah na Ljubljanski c. 105 Domžale.

Licitacija bo 5. julija 1984 v prostorih kovinarske delavnice s pričetkom ob 8. uri. Prometni davek plača kupec ob plačilu.

Slamice iz slamnika

VELIKA RIBA . . .

Takole je pristal neugledni vrabček na uglednem avtomobilu uglednega delegata, ki je tačas sedel na seji občinske skupščine ob občinskem prazniku . . .

Bo le držalo, da majhni vse bolj postajo žrtve – velikih . . .

Šolska vrata so se za dva meseca zaprta. Za premislek do jeseni smo ustavili petošolko Vesno, jo fotografirali in stehali.

Rezultat:

Vesna: 38 kg

torba z vsebino: 6 kg

oprema za telovadbo, likovni pouk in drugo: 2,5 kg.

Malo nam je zastal dih, Vesna pa se je nasmehnila in med odhajanjem resno dejala: „Ponavadi imam še več v torbi!“

PRISLI LJUBLJANSKI UMETNIKI

Kaj: Rudnik – Galerija Repanšek maj 1984

. . . in so prišli umetniki umetniški študentovski in so dramtizirali in krapí so pod stropom plavali in krapí so umirali in krik in grom in blisk in kri to v srcih jim gori in viski jim gori in čik, ki v tapisonu tli ljubljanski so umetniki odšli in nič pospravili umetniki?!

SONCA BO VEČ . . .

Očitno je: „Vremena bodo Domžalcem se zjasnila“ . . . čeprav je marsikdaj megleno, temačno in sploh zanikrno vreme, bo odslej vse drugače. Moralo bo biti bolj sončno. V športnem parku raste objekt športne narave, ki naj bi ga uporabljali športniki. Na strehi bodo odslej največji sončni kolektorji, kar jih sploh Slovenija premore. Ogrevali naj bi vodo, ki naj bi vroča pritekla iz njih, nekaterim pa je vroče že zdaj, koliko bo vsa stvar stala . . .

FORMA VIVA – FORMA ŽIVA

Kaj? Kostanjevica – v Portorožu Forma viva? Na Količevem umetnost si oglej! Ta zloženost bal, ta Forma živa in ozadje – lepše kakor Jemčeva je stena! Za umetnika tu polno je idej.

GROBELJSKA SINTEZA

Cerkev in Jelovškov muzej, smetana tam poje, muzicira, zraven dolgo, dolgo hišo si oglej, harmonije je res polna mera . . .

in prostorska ureditev brez meja, to enkratno kulturnišče dobra glasba večjo mlečnost da, le da majhno je dvorišče.

RADOMLJE ZVEČER . . .

V Radomljah zvečer zabito je križišče, disko pa za ljudsko množičnost skrbi, kaj na pločniku, na cesti avto išče, naj prometna milica odgovori.

ČUDNA DOBRODOŠLIČA PRI MOSTU ZA BISTRICO

Dolga leta že poznana tam za Bistrico, ali je to sploh reklama al' lepotno zlo? ! Banka je predrta planka, prava revica, „Unio“ je kar uganka, center pa igra.

TEČE VODA, TEČE?

Se pod Papirnico sprehajam – pa me zgrabi bes! Gledam gosto tekočino – šmenta – teče, res. Včasih smo pa temu rekli ČISTA MLINŠČICA. Je to sploh še voda – ali čorba iz pekla? !

Samevajoče parkirišče v Lukovici . . .

Kaj pa je tebe treba bilo . . .

(v razmislek)

Naj mi naš velik pesnik oprostí, da sem si izbral začetne verzé ene njegovih najlepših pesmi za problemček, ki pravzaprav to niti ni, kaže pa na naše vsakdanje obnašanje.

Ko so pred leti v Lukovici gradili novo trgovino ob poslovno-stanovanjskem bloku, so poleg nje zgradili tudi veliko parkirišče, ki naj bi bilo namenjeno za potrebe kupcev, da bi tam puščali svoje avtomobile; vendar bi lahko v vsem tem času kar na prste prešteli, koliko potencialnih kupcev se je odločilo, da postavi svojega jeklenega konjička na mesto, ki je bilo zanj posebej izgrajeno. Skoraj nihče, kajti zakaj le, ko pa je dovolj prostora ob pločnikih (pa še na obeh straneh), ko se da parkirati tudi na parkirnem prostoru, ki je namenjen avtomobilom stanovalcev in ne nazadnje, če ni nikjer več prostora, je še vedno bolje postaviti avto pred vhodna vrata bloka, kot pa na zanj namenjen prostor.

In tako parkirišče v Lukovici sameva, le redko se kdo zmoti in zapelje nanj, zadnje čase ga uporabljajo otroci za svoje igrišče in morda ne bi bilo narobe, če bi njegov namen enostavno spremenili in zapeli, če te je treba bilo al' ne, koristili vendar le bomo te . . .

Dela v akciji „1000 telefonov“ so stekla:

Kmalu »drinn« iz novih telefonov

Pred dnevi je bil v Domžalah sestanek predstavnikov SKIS, skupščine občine, izvršnega sveta in strokovnih služb PTT. Tema pogovora: „Akcija 1000 telefonov“. Ta dan – 26.6.1984 – pa je bil hkrati tudi že začetek del, saj so dela za pridobitev telefonskega omrežja stekla pred stavbo SPB-1 v Domžalah. Skupna ugotovitev: Akcija teče nemoteno in po načrtih. Sredstva dotekajo po predvidevanjih, tako da bo tudi realizacija celotnega projekta opravljena kot je bilo predvideno s terminskim planom.

Predstavniki SKIS Domžale tov. Anton Preskar je obvlstil navzoče o

poteku same akcije. Povedal je, da je bilo podpisanih prvotno 977 pogodb za gradnjo telefonskega omrežja v osnovnem delu. Od tega števila podpisanih pogodb redno plačuje svoje obveznosti 853 podpisnikov, iz česar izhaja, da je bilo nekaj udeležencev pogodbenega razmerja zaradi nerednega plačevanja oz. izpolnjevanja finančnih obveznosti izpisanih. Kot je znano odplačujejo zasebniki v obrokih znesek 60.000,- din, obrtniki pa 100.000,- din. Predočen je bil tudi podatek, da je v število priključkov, ki bodo napeljeni, vključeno s pogodbami v akcijo tudi 124 priključkov za delovne organizacije.

Sredstev na računu je 44.900.000,- din, tako da bo finančno vsa akcija pokrita. Poudarjeno je bilo, da je v akciji že izdelano omrežje do Jarš, ki je bilo tehnično tudi že prevzeto, vsak čas pa bo izdano tudi uporabno dovoljenje.

Povedati velja tudi, da so bile na sestanku predložene tudi potrebe in možnosti posameznih krajevnih skupnosti, govora pa je bilo tudi o pripravljanih delih (naročilo in financiranje projektov) za gradnjo prizidka k domžalski pošti. Zanj so nekako že opredelili roke. Do konca letošnjega leta naj bi poskrbeli za projekte, gradili pa naj bi ga v naslednjem srednjeročnem obdobju. S prizidkom bi uspeli tedaj lahko v bistveni meri urediti dolga leta pereče vprašanje pomanjkanja telefonskih priključkov v domžalski občini.

PROGRAM AKTIVNOSTI – poletne počitnice 1984

KDAJ	KAJ	KJE	STROŠEK	KDO	ORGANIZATOR	PRIJAVE
2.7. – 13.7.	Aktivnosti ob vodi – plavalni tečaj, varstvo, malica, od 9. – 14. ure	Kopališče Domžale	600 din	otroci od 6 – 12 let	ZTKO – ZPM	ZTKO – telefon 721-015
16.7. – 27.7.	Aktivnosti ob vodi – plavalni tečaj, varstvo, malica, od 9. – 14. ure	Kopališče Domžale	600 din	otroci od 6 – 12 let	ZTKO – ZPM	ZTKO – telefon 721-015
9.7. – 19.7.	Taborjenje	BOHINJ	360 din/dan 380 din/dan	taborniki ostali	ZTO – OST Domžale	Cerar Anka – DU telefon 721-082
19.7. – 29.7.	Taborjenje	BOHINJ	360 din/dan 380 din/dan	taborniki ostali	ZTO – OST Domžale	Cerar Anka – DU telefon 721-082
11.7.1984	Pohod po poteh NOB ob 8. uri – trgovina Radomlje	Pot spominov NOB		vsi	odred mlinskih kamnov Radomlje	Na dan pohoda – trgovina Radomlje
26.6.–8.7.	Taborjenje – planinski tabor (planinska šola, ture, varstvo narave, igre)	TAMAR	3.000 din dodatno prevoz	učenci Mengeš Radomlje	PD Mengeš	PD Mengeš – tov. Gena Kržan
26.6. – 6.7.	Počitniška kolonija	VRSAR	5.800 din	osnovnošolska	ZPM Domžale	ZPM Domžale
26.7. – 5.8.	Počitniška kolonija	VRSAR	5.800 din	mladina – prijave		tov. Milan Vidmar tel. 721-015, 721-350
5.8. – 15.8.	Počitniška kolonija	VRSAR	5.800 din			
15.8. – 25.8.	Počitniška kolonija	VRSAR	5.800 din			
27.8. – 31.8.	Propagandni tabor	Radomlje nogom. igrišče	250 din dnevno	šolska mladina	Odred mlinskih kamnov Radomlje	V taboru – vsak dan do 8. ure